

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti átlomszokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PÁP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Rekompenzációk.

Budapest, augusztus 2.

Az egyik bécsi lap ma azt írja, hogy csütörtökön lesz az a magyar minisztertanács, amely gróf Serényi földmivelésügyi miniszter előterjesztése alapján foglalkozik majd a husbehozatal kérdésével s hogy csak ez a minisztertanács fogja megadni a magyar szakreferenseknek a végleges utasításokat arra, hogy minő rekompenzációkat követeljenek Ausztriától a husbehozatal megengedéseért. Ennek folytán a magyar szakreferensek csak a jövő héten fognak Bécsbe menni a tárgyalások folytatása érdekében.

Örömmel gondolhatunk arra, hogy végre mi követelhetünk Ausztriától rekompenzációkat s hogy nem Ausztria az, amely nekünk feltételeket szab. Oly ritkán van erre alkalom, hogy a kormányunk kötelessége ezt kihasználja. Ausztria sohasem volt tekintettel a mi szociális és gazdasági érdekeinkre s ha saját érdekeit kellett szolgálnia, képes volt végig gázolni rajtunk, mert kapzsisága, önzése soha határt nem ismert. Most Ausztria kér tőlünk engedményeket s végre teljesen tőlünk függ, hogy mennyire vagyunk hajlandók ezeket megadni.

Ha csak arról volna szó, hogy az

osztrákoknak olyan kérése teljesítesék, amely minket közelebből nem érint, még akkor is kötelessége volna a magyar kormányunk ellenszolgáltatásokat kieszközölnie az osztrákoktól. Mert az osztrákok szinte mesterségesen törtek arra, hogy Magyarország gazdasági fellendülésének előfeltételeit megsemmisítsék. Az összes kereskedelmi szerződések Ausztria érdekében kötöttek s mikor a magyar parlament többsége azokat elfogadni hajlandó nem volt, a király katonasággal verette szét a parlamentet s olyan kormányt nevezett ki, amely rendeletileg életbe léptette azokat a szerződéseket. Ha most ezeknek a szerződéseknek káros hatását végre nem mi, hanem az osztrákok érzik, most van alkalom és mód, hogy a reánk káros szerződések némely hátrányát megszüntessük.

Annak a kereskedelmi forgalomnak, amely egyrészt a monarchia, másrészt Románia, illetőleg Szerbia közt bonyolítottatik le, nyolcvan százaléka a magyar kereskedelem javára esik. Ennek dacára másfél évtizedig nem volt kereskedelmi szerződésünk Romániával, mert Románia nem volt hajlandó az osztrákoknak balkánaspirációit szolgálni s Szerbiával évekig vámháborút folytattunk, ismét az osztrák nagyzási hóbort kedvéért. Magyarország egész

kereskedelme hihetetlen veszteségeket szenvedett, de a román és szerb kereskedelmi szerződés mégis csak akkor kötött meg, mikor az osztrák ipar ebben a két Balkán-államban kedvezményes jogokat nyert s mikor az osztrák külpolitika egyoldalú érdekei ezt követelték.

Annak a rövidlátásnak, melyet Aehrenthal a romániai és szerbiai huskontingensek megállapításánál tanúsított, hátrányait érzi most Ausztria. S rögtön kész volt a tervvel, hogy Argentínából kell a husbehozatalt megengedni. Mikor maga Gautsch, az osztrák miniszterelnök hivatkozott az Ausztria és Magyarország közt fennálló kiegyezésre és az ahoz fűzött pótegyezményre s kijelentette, hogy azt Ausztriának meg kell tartania, akkor örületes tohuvabohu támadt az osztrák parlamentben s azt hangoztatták, hogy Magyarország és a magyar mezőgazdaság érdekében nem lehet az osztrák fogyasztókat kiszolgáltatni. De az osztrákok megfélemedeznek arról, hogy az egész közös vámterületnek s annak az egész gazdasági közösségnek, melybe Magyarországot belekényszerítették, az a célzata, hogy a magyar fogyasztókat az osztrák ipari érdekeknek szolgálatába kényszerítsék. Ezt Ausztria természetesen, helyénvalónak tartja, sőt minden lehető

Asszony.

Írta: Sz. Szigethy Vilmos.

(Utánnyomás tilos.)

Az utcán, száz meg száz ember között, azt mondta Noszlopné a Lebánovics fiúnak.
— Valami baja van velünk, hogy sosem jön már hozzánk?

A fiatalember mosolyogni próbált.
— Bocsásson meg, az ember nem élhet önmagának, akármilyen szívesen is tenné.

A szép asszony keserű kedvében volt, ma szét tudott volna valakit szedni.

— A régi jó ismerősök számára számhatna azért néhány pillanatot. Már találkoztunk színházban is, még csak felénk sem nézett. Azaz hogy felém, hiszen magam ülök a páholyban. Tudja.

— En? — riadt föl Lebánovics. — Honnan tudnám?

A korzó végére jutottak, de nem fordultak vissza. Az asszony irányította a lépéseket, most ki akart kerülni ebből a tömegből, ahol folytonosan bele kell ütni valakibe s ahol kívánsi fülek tapadnak oda minden szóhoz, amihez semmi közük sincs.

— Egyedül vagyok mindig, maga is tudja azt. Azelőtt följárt hozzánk, de jó ideje kerül. Pedig én nem vétettem semmit.

Lebánovics még mindig zavarban volt s pirult, mint a kis lány. Szeretett volna másról beszélni, ez a kérdés kizozta, ha nem is volt éppen kellemetlen, de semmi sem jutott az eszébe azon az egyen kívül, amivel hónapok óta foglalkozott.

— Asszonyom, higgye el, hogy így van

ez jól. Én nem merek arról beszélni, amit maga kitünően lát. Bolondos gondolatok kergetőznek bennem, Troubadur-mesék és megváltási tervek, talán önzően még a magam megváltását is előtérbe merem hozni. Nem magyarázom ezt ki, mert kinos beszélne róla, hiszen önmagam előtt is szent titok. Az asszonyi szem többet lát.

— Tudok mindent, barátom. Elfogom mindig a tekintetét, ha nem is nézek maga felé. De ismerem a lelkét, tudom, hogy az tiszta s azért merem bátorítani, hogy keresen föl néha. Nagyon, nagyon egyedül vagyok. Nem tartozom azok közé az asszonyok közé, akik oktalanul panaszkodnak. Mekkora szenvedéseken kell valakinek átessenie, hogy ennyit is mondjon, el tudja képzelni?

A fiatal ember arca lángolt, valami érthetetlen merészség lepte meg.

— Nagyon nagy baj lesz, ha még jobban beleszeretek. Azért jó így, ahogy van, mert el tudom magammal hitetni mindazt valóság gyanánt, ami csak álom.

Noszlopné nevetett.

— Furesák maguk, férfiak. Szerelem nélkül nem is tudnak közeledni az asszonyhoz?

— Tudunk közeledni. De a magamfajta ember elkerüli azt, akit szeret, különben bolondokat csinál.

— Bennem nem is bizik? Hiszen itt vagyok még én is, aki mindig visszavezetem a helyes országuttra, ha düllökre tévedt volna. Szemébe nézett a fiatalembernek, hogy az megremegve hunyta le a tekintetét.

— Nem bizik bennem? Bennem bizzék, ha önmagában kételkedik.

Később azt mondta:

— Feljön estére a páholyomba? Ne is feleljen, akarom, hogy feljöjjön. Most pedig haza értünk, szabadjára bocsájtom.

Egész sor üres szoba várta fenn az asszonyt. Egyik ridegebb, mint a másik, akármilyen illatosak és puhák. A szobalány is előkerült.

— A nagyságos ur azt üzeni, hogy csak nagyon későn jöhet haza. Esetleg éjjel is lesz belőle.

Az asszony tudta már, hogy ez az éjjel a virradatot is túléli. Hogy mi ezime van a kifogásnak, olyan mindegy az is. Ülés, mindig csak ülés, dorbézolásokban való felleobbanása a sokat élt férfinak, aki így tartja ébren az idegrendszerét, különben talán végleg elaludnék az. A szobák homályában pedig semmi biztató, mikor egy kis nyugtalanságra okot adó gyermeklárma olyan boldogság volna! Valami, ami foglalkoztat, indulatba hoz, hogy aztán lecsendesítsen. Semmi, semmi.

A másik héten azt mondta az asszony a színházban.

— Roppant unalmas ma itt minden. Sokkal okosabb dolog jutott az eszembe.

S hogy Lebánovics érthetetlenül bámult rá, folytatta:

— Az uram megint nincs itthon, állítólag Brüsszelbe ment, tíz nap előtt nem is jön haza. Ez a Brüsszel a szezonban Monte-Carlot jelenti, a belga pénzesoport valami táncosnő lesz. Szünetedélye a tánc, örök kár, hogy sosem jártam bálba.

Idegesen, halkán kacagott hozzá:

és lehetetlen eszközt igénybe vett annak meggátolására, hogy Magyarország gazdaságilag függetlenítse magát. Törvényeinket ki kellett játszani, alkotmányunkat sárba kellett taposni, a nemzetet „hihetetlen nyomorba és szenvedésbe” kellett kergetni, hogy Ausztria érdekei megvédessenek. S most, hogy a sors ellenük fordult, most ők beszélnek arról, hogy Magyarország az osztrák fogyasztókat kizsákmányolja.

Örülünk kell, hogy a helyzet így alakult s hogy végre az osztrákoknak is okuk van panaszra. S ha csak mint megtorló eszközt alkalmaznók is azt, hogy tőle a huszhozatal megengedéseért rekompenciációkat követelünk, még ahhoz is jogunk volna azután a magatartás után, melyet Ausztria velünk szemben az 1907-iki kiegyezési tárgyalások alatt tanusított. De most nem is erről van szó. Most arról van szó, hogy Ausztria olyan engedményt akar, amely a magyar mezőgazdaság érdekeit sérti, tehát az egész magyar közgazdaság érdekeibe ütközik. Nem mondjuk, hogy a kormány maradjon meg a merő negáció álláspontján, de a csütörtöki minisztertanácson kötelessége a kormánynak olyan ellenkövetelésekben megállapodnia, amelyek teljes ellenértékűek azzal a kárral, amelyet a huszhozatal megengedése folytán a magyar mezőgazdaság szenved. Ausztria volt az, mely az 1907-iki kiegyezési tárgyalások alatt legjogosabb kívánságaink teljesítéséért is „rekompenciációkat” csikart ki tőlünk, most itt az ideje, hogy a botot végre megfordítsuk.

Budapest, augusztus 2.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülése holnap, csütörtökön délelőtt tíz órakor lesz. Napirend: névszerinti szavazások *Barabás Béla* és *Horváth Gyula*

szabadság iránti kérelmei, valamint Máramaros megye felirata tárgyában s a véderőjavaslat tárgyalása.

Ma is szavaztak. A mai ülést *Kabós Ferenc* alelnök tíz órakor nyitotta meg. A jegyzőkönyvet hozzászólás nélkül hitelesítik. Az elnök bemutatja *Barabás Béla* és *Horváth Gyula* leveleit, amelyekben 16—16 napi szabadságot kérnek. *Kun Béla* kéri, hogy a szabadságkérelmekre az elnök külön-külön szavazzon. *Elnök* jelenti, hogy mindkét kérelemre névszerinti szavazást s annak a holnapi ülésre való halasztását kérte husznál több képviselő. (Zaj a jobboldalon.) A határozatot így értelemben mondja ki. Bemutatja Máramaros vármegye közönségének feliratát a hét éven felüli gyermekekről szóló törvény megváltoztatása iránt. Javasolja, adják ki a kérvényi bizottságnak. *Lovász Márton* ellenindítványt nyújt be, hogy a feliratot a közgazdasági és pénzügyi bizottsághoz utasítsák. *Elnök* jelenti, hogy ebben a kérdésben névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását kérték. (Helyeslés balfelől.) Felolvassák az interpellációs könyvet; a Ház délután egy órakor tér át az interpellációk előterjesztésére. Következett a napirend: névszerinti szavazás *Rákosi Viktor* szabadságkérelme fölött; *Rákosi* kérelmét visszavonta. Ezután névszerint szavazott a Ház a *Tolna vármegye* feliratára vonatkozó előterjesztés és *Lovász Márton* ezzel szemben beadott indítványa fölött. A szavazás megtörténte után az elnök kihirdeti az eredményt: 126 szavazattal 31 ellen az elnök indítványát fogadják el. A feliratot tehát csak a kérvényi bizottságnak adják ki. A *pestújhegyi* népgyűlés felirata dolgában is névszerint szavaztak s 131 szavazattal 20 ellen az elnökség indítványát fogadták el. Még egy névszerinti szavazás volt az ülés napirendjén: *Polónyi Géza*nak a függőben levő indítványok és interpellációk jegyzékének felolvasásával kapcsolatos indítványa. Ezt is elvetették. Napirend szerint a *véderőjavaslat* tárgyalása következett volna, de *Bernáth Béla* az idő előrehaladott voltára való tekintettel kérte, hogy beszédét holnap mondhasa el. (Helyeslés.) A Ház hozzájárult a kéréshez. A holnapi ülés napirendjének megállapítása után következtek az interpellációk. *Benedek János* az ó-budai Duna-híd építését sürgeti. Elodázhatlan szükség ez már és csodálja, hogy a kormány

még nem intézkedett ebben az ügyben, holott szerződésben vállalt kötelessége van e tekintetben. A főváros ó-budai része az idők során visszafelldött, valósággal mostoha gyermeke a fővárosnak. A forgalom és a városrész lakosságának érdeke egyenesen megköveteli az új hid felépítését, kéri tehát a pénzügyminisztert, szíveslegje meg ezt a kérdést. *Abrahám Dezső* interpellációját lapunk más helyén közöljük. Az ülés negyedkettőkor ért véget.

Fejérváry Géza jubileuma. Mint a bécsi „Zeit” jelenti, báró *Fejérváry Géza*t, a darabont testőrség kapitányát augusztus 15-én hatvan éves katonai szolgálati jubileuma alkalmából úgy a király, mint a hadsereg egészen rendkívüli ünneplésben fogja részesíteni.

Láng Lajos — báró. Politikai körökben nagy érdeklődést keltett ma az a hír, hogy *Láng Lajos* titkos tanácsos, volt kereskedelmi miniszter báró lesz s a kinevezéséről szóló királyi kézirat ezen a héten meg fog jelenni a hivatalos lapban.

Küldöttség Zichy miniszternél. A közoktatásügyi miniszternél ma a szombathelyi nyári színház leégése által okozott károsodás ügyében dr. *Székelly Ferenc* igazságügyi miniszternek, mint a város képviselőjének vezetésével tisztelegtek a szombathelyi színházi bizottság delegáltjai: *Herbst Géza* alispán és *Lingauer Béla*, a Vasvármegye szerkesztője. Hozzájuk csatlakozott *Tanay Frigyes*, a Vígsház művésze is, aki a legutóbbi napokban a szombathelyi színház színtársulatánál vendégszerepelt. *Herbst* alispán, a küldöttség szóoka elmondotta, hogy a tüzész által okozott anyagi károkat a város a színház színtársulatnak teljesen meg fogja téríteni, de hogy a színház addig is tovább játszassék, kéri a minisztert, hogy az ottani kulturházat a társulat céljaira adassa át, azonkívül a színház ideiglenesen díszletekkel és hangszerekkel lássa el. Gróf *Zichy János* kultuszminiszter válaszában megígérte, hogy a kérelmet a legnagyobb jóakarattal veszi fontolóra.

Beszámoló. Egy Béla, Pécs város képviselője, augusztus 6-án, vasárnap, délelőtt tartja beszámoló beszédét a városi tornacsarnok udvarán.

— Igaz is ni, maga a tervemet szeretné tudni. Menjünk el valami kis csapszékbe vacsorálni. Sosem láttam még azokat a külvárosi kocsmákat, ahol a vendéglősné maga főz és jobban, mint a híres szakácsnék.

Lebánovics akart valamit mondani, de az asszony nem engedte szóhoz jutni.

— Így akarom. Maga most haza kísér, valami egyszerű ruhát veszek magamra, aztán én várom meg a kocsiiban, hogy nyárs-polgári gunyát öltösn a smoking helyett.

Már föl is állt s a páholy hátulsó részébe vonult, kiterjesztve a karjait, hogy *Lebánovics* ráborítsa a köpönyegét. Egy csöppet mintha hátradőlt volna, hozzásimult a fiatalemberhez, de pár másodperc volt csak az egész. Azután az ajakába harapott.

— Maga megvár itt lennt — mondta a házuk előtt. — Ne türelmetlenkedjék, egy kissé lassan öltözöm.

Tíz perczbe sem telt, már jött vissza. *Lebánovics* szótlanul bámulta, még a szája is megnyílt.

— Tán nem tetszem így? — kacagott az asszony.

A frizurája is más volt, egyszerű és sima. Illett az nagyon a szelíd tekintetéhez. A ruháját meg alighanem a szobalányának adja már másnap, annyira egyszerű.

— Tetszem? — negédeskedett.

— Soha ilyen szép nem volt — lángolt a férfi.

— Maga is egyszerű uti ruhát vegyen föl, — oktatta *Noszlopyné* a fiut. — Semmi feltűnés. Tekintsenek bennünket — mondjuk — egy rézöntő-párnak. Maga a rézöntő, én a felesége.

Mikor Lebánovics lakásához értek, az asszony mást gondolt.

— Majd feljövök, megnézem, milyen a szállása?

— Nem jobb volna, ha itt várna meg? — aggodalmaskodott a fiu.

— Nem! — pattogott kurtán az asszony. — Így akarom.

Mint a kíváncsi gyerek, úgy nézett sorba mindent. Még a szekrényeket is kinyitotta s bámult a tapasztalt renden.

— Ugyanesek gondját viseli valaki!

— A takarítónóm — felelte szűdesen a fiu.

— Szép? Fialat?

— Ugy hatvan körül jár.

— Szerencésje!

Nagyon komolyan akarta mondani, de maga is nevetett a fenyegető hangon.

— Szép házigazda — tette hamar utána — helylyel sem kínál meg.

Lebánovics egy karosszéket gördített feléje. Arra aztán más kívánni valója volt megint az asszonynak.

— Nem félt, hogy átmelegszem? Istenkém, istenkém, képes volna kitenni egy tüdőgyulladás veszedelmének is!

S ahogy leszedette magáról a kabátot, most már csakugyan beledőlt *Lebánovics* karjaiba. Ugy nézett föl reá lángoló tekintettel, megnyílt ajakkal. Az átölelte és a száját kereste.

— Nem engedem — mondta *Noszlopyné*. — Ereszsen el.

Leült a karosszékre, a fiatalember elébe kuporodott és halkán beszélni kezdett.

— Maga nagyon kegyetlen, így meg fog ölni.

Az asszony a vállára tette a kezét, mintha fehér galamb szállt volna a háztetőre, néha megsimogatta a haját, az arcát is érintette szórakozottan. Közben az ajkát harapdálta, majd a rángatózó ujjait nézte.

— Maga meg fog így ölni, hiszen érzem, hogy szeret, miért tagadja meg mégis azt, ami olyan boldoggá tenné? Én tudtam előre, hogy minden így lesz, én nem hiába félttem ettől.

Noszlopyné a fiu szájára tette a tenyerét.

— Maga csacsi és sosem érti meg az asszonyokat. A mi kettőnk dolgában mindig az fog történni, amit én akarok, magának nem lehet akarata.

— És ha nem vagyok hajlandó engedelmeskedni?

Bátortalanul, érthetetlen merészséggel azért, de elröpi ez a szó. Az asszony felállt, nagyon magas lett egyszerre, *Lebánovics* úgy látta, hogy szinte a végtelenségbe emelkedik és onnan tekint gögösen alá.

— Nekem nem szoktak parancsolni. Más asszony sóvárogja a brutális erőszakot, de engem örökre elszakítana ezzel magától. Ezt csak figyelmeztetésül mondtam.

S látva, hogy a fiu arca egészen elborul, mintha a boszankodásból is kerülne arra valami, a régi puha galambturbékolással tette hozzá:

— Csókoljon szépen kezét, tisztelt rézöntő ur. Én most, ezek után itt maradok. Itt fogok ülni és maga engedelmeskedni fog nekem. Majd én megmutatom!

„Az én taktikám.“

— Mért tolódtak el a kritikus napok? —

Budapest, augusztus 2.

Abból a forrásból, mely nekünk a bécsi és budapesti hangulatról már annyi szenzációs információval szolgált, kapjuk ma a politikai helyzetnek következő megvilágítását:

A miniszterelnök ma azt mondta, hogy neki augusztusra nincsenek kritikusi napjai, öt dátumok egyáltalán nem feszélyezik s ő megmarad az ő taktikájánál. „Az én taktikám győzni fog.“

Erre a kijelentésre néhány sugárral rávilágíthatok.

A miniszterelnök csakugyan eltért attól az eredeti szándékától, hogy már augusztus hónapban valami elhatározó lépést tegyen a katonai javaslatok minden áron való keresztülhajtására. De erre jó oka volt. Sőt több jó oka is volt.

Az első oka: a trónörökös látogatása a királynál. Hogy Ferencz Ferdinánd csakis a katonai javaslatok kérdésében tiszteleghetett a királynál, azt tudja a magyar kormány és tudja az egész politikai közvélemény. Az se szorul bizonyításra, hogy a trónörökös ezt a látogatást nem ferszirozta volna, ha a katonai javaslatok dolgában egészen egy véleményen volna a királlyal. Odaát Ausztriában nagyon jól tudják, hogy a trónörökös azt is sokalja, amit a magyar kormány a katonai kérdésekben kierőszakolt. De ha tisztában is van vele mindenki, hogy a trónörökös bizonyos aggodalmakat fejtett ki a király előtt, ezeknek az aggodalmaknak természetéről autentikus senki sem tud. Sőt nem tudott autentikus tájékoztatást kapni maga Khuen-Héderváry sem, hiába próbálta gróf Paar és Montenuovo útján minden ősszeköttetését felhasználni. Már pedig Khuen Héderváry nem szeretné, hogy hiába dolgozzék s megcsináljon valami parlamenti erőszakot, holott néhány nap múlva az derülne ki, hogy a trónörökös nem is akarja, amit a kormány nagynehezen és

erőszak árán elért. Ha már erőszak: legyen olyan, melynek gyümölese a királyt, de a trónörökös is kielégíti. A magyar miniszterelnök tehát egyelőre csakugyan kitolta a tervezett erőszak határidejét, de csak addig, míg valahogy sikerül neki megismernie a trónörökös aggodalmait. Minden követ megmozdított már is, hogy a trónörökös álláspontjáról pontos információt kapjon. Hogy mikorra sikerül ez neki, napok vagy hetek múlva: azt rem lehet tudni. De mihelyt tisztában lesz a trónörökös álláspontjával, akkor hozzálát eredeti szándékának végrehajtásához. Ez bizonyos.

A kritikus nap kitolásának második oka: Lukács László helyzete a kabinetben. A pénzügyminiszter tudvalevően erősen áll a korona bizalmában. Mikor a helyzet kényszerre a designált miniszterelnököt hátrább szorította a pénzügyminiszteri székbe, akkor is félremagyarázhatatlan jeleit tapasztalhatta Lukács László, hogy az uralkodó az ő miniszterelnökségét még nem tartja meghaladott álláspontnak. A pénzügyminiszter helyzete fölfelé azóta se változott. Bizik benne a király és az róla a vélemény az udvar körében, hogy „Lukács László kevesebbet többet érhet el az ellenzékénél, míg Khuen többet is csak kevesebbet“. Ilyen körülmények között Lukács László sem fölfelé, sem lefelé nem jut ellenkezésbe a közfelfogással, ha magát a jövő emberének, sőt a helyzet igazi urának tartja. Így látja és persze így féli is őt a kabinet. Minthogy pedig Lukács László szemelláthatóan nem helyesli az esetleges erőszakosabb lépéseket s azok elől iparkodik idejében elzárkózni: az óvatos Khuen már a pénzügyminiszter magatartása miatt is jégre tette egyelőre erőszakos terveit.

S van aztán egy harmadik oka is: a Ház elnökségének magatartása. Annyit máris sikerült kitapogatni, hogy az elnökség tagjai közül Berzeviczy Albert és Kabós Ferencz semmiféle erőszakos lépésre sem lesznek kaphatók. Návay? Talán. De már ez az eddig

táplált balhiedelem is megdőlt. Návay Lajos éppen ma jelentette ki a folyosón, hogy ő semmiféle törvénytelenesre, házszabályellenes csinyre nem kapható, mert ő becsületes ember és csak mint ilyen óhajt a politikában is érvényesülni.

Ez a helyzet.

Marad még az, hogy a miniszterelnök bizik az ő taktikájában. „Az én taktikám győzni fog.“ Hát erre csak azt jegyzem meg, hogy Mikszáth Kálmán irt egyszer egy oligarcháról, aki minden válságos időben azt mondta, hogy van neki egy ötlete s ha ő azt egyszer előadja . . . De akármikor és akárhányszor ostromolták megváltó ötletéért, ő csak rejtelmesen mosolygott s azt mondta: „ha én azt egyszer előadom . . .“ S mikor az öreg oligarcha már haldokolt és még utóljára is ostromolták az ötletéért, akkor is azt sutogta csak: „ha én azt egyszer előadom . . .“ De meghalt úgy, hogy sohasem árulta el az ő megváltó ötletét. És azt hiszem, Khuen is régen bukott ember lesz, mikor még mindig azt fogja mondani: „az én taktikám győzni fog“. De hogy mi a taktikája: annak titkát a sírba is megával fogja vinni.

Egy kis pihenő

— Ellentétek a munkapárthan. —

— Az alkotmányos elnökség. —

— Hírek a politikai küzdőtérrel. —

Budapest, augusztus 2.

A függetlenségi tábor — megtisztulva a néppárti koloncztól — lankadatlan intenzivitással folytatja nagyszerű küzdelmét a véderő-reform ellen. Ez a harci kedv azonban nem a kisebbséget, hanem a többséget fárasztja ki, amit igazol az a jellemző tény, hogy az újonnan berukkolt turnus máris egy heti vakációért eseng. A pihenő, a fegyverszünet alkalmasint e hó tizenharmadikán fog kezdődni s huszonegyedikéig fog tartani.

A munkapárt sorait azonban nemcsak a

A fiu érthetetlen grimaszt vágott, amihelyre sem illett arcához.

— Asszonyom, azt hiszem, mást tervezett ma estére.

— Mi köze hozzá? Talán terhére vagyok?

Fölkelt, magára vette a köpenyét, még segítséget sem fogadott el.

— A kapuig lekísérhet, haza találok egyedül is.

— Nem bocsáthatom önt el.

— Magam megyek — mondta az asszony.

— Jó éjszakát.

Másnap nem ment színházba, ki sem mozdult hazulról. Lebánovics egy csomó rózsát küldött, azokat szálankint megcsókolta, sirt mindegyikhez egy verset s egész nap feküdt. Néha felugrott és az ablakhoz rohant.

— Ha most el mer ide jönni, kidobatom!

— gondolta magában és megremegett, mikor este lett s az csakugyan nem jött.

— A gyáva, a nyomorult! — sziszegte.

És hozzátette azt is:

— Meg tudnék érte halni, mert úgy szeret.

Két napot kibírt valahogyan. A sárga rózsák csak visszatértek, de Lebánovics nem mutatkozott. Nem volt a korzón, a színházban, egyszer valami ürügyön táplálkozva, annélkül, hogy kidolgozhatta volna magában, telefonált utána a kaszinóba, de azt felelték, hogy ott sem fordult meg három napja. A harmadik délutánon sürgönyözött neki, hogy jelenjen meg azonnal, fontos érdekek parancsolják.

— Hol volt? — kiáltott rá indulattal.

— Nem tudom — mondta a fiu.

Sápadt volt, a haja a szemébe lógott, az ajaka kicserepesedett.

— Miért nem jött?

Az rángatta a vállát, mint a durcás gyerekek.

— Mert nem akarom többet látni.

Az asszony akkor odalépett egészen elébe, kezét a vállára tette, a lehelletével perzselte az arcát.

— És azt hiszed, hogy el tudsz felejteni?

Lebánovics lehunyta a szemét, hogy ne szenvedjen annyit.

— Meg fogom próbálni.

— Nem akarom, hogy elfeledj, hogy tudj elfeledni — lihegte az asszony és odanyujtotta a száját.

A fiu, gyámoltalan, szegény szerelmes jószág, csak sírni tudott ezen.

— Azt akarom, hogy mindig az eszedben legyenek. Csak az történik, amit én akarok. Megkövettem az engedelmisséget, de tudok jutalmazni is. Most menj, mert babonás vagyok, ezt a csókot sem lett volna szabad itt elcsókolni. Várj otthon. Egy, két, esetleg három nap múlva, de eljövök. Ha szeretsz, föl sem veszed az időt, aztán átruházom rád az akaratomat. Menj . . . menj.

Reggel megérkezett Noszlopy. Váratlanul jött, kellemetlenségei voltak, valami megbánásfélét érzett s a lelkében sok kisebb-nagyobb komiszság olvadozott. A feleségéhez tulságosan gyöngéd volt, alig győzte előszedegetni az ajándékait.

— Ilyen csipkére rég vágyakoztál, szaladt utánam a pénz, rád gondoltam első sorban.

Az asszony még az ágyban feküdt, eleintén boszankodott, később csodálkozásba ment át az érzése.

— Ez Brüsszélből való! — mondta.

— Onnan.

— Hát nem Monte-Carlóban voltál?

— Ugyan, hiszen irtam is!

Az asszony végigsimitotta a homlokát.

— Igaz. Szórakozott vagyok.

— Strapa nekem már az ilyen út, ezen túl nem adom rá olyan könnyen a fejemet — jegyezte meg a férfi.

— Mit bámulsz? — kérdezte később, valamivel enyhébb hangon az asszony.

— Semmit — dadogta Noszlopy, de anynyira nézte a takarón a felesége gömbölyű fehér karját, hogy szinte belezavarodott a beszédbe. Az asszony hamarosan el is dugta a paplan alá.

— Sipírcz — mondta duzzogva — nem neked való.

— Hohó, angyalom! Hát kinek?

— Senkinek — bigyesztette el az ajkát, már megint keserűségbe csapva. — Eddig észre sem vetted.

Boszankodott, hogy annyit beszél s olyasmiket, amiket nem szokott. Maga sem tudta, mi ez, de mikor az ura elkapta a kezét és csókolni kezdte fel, a válláig, a csiklandós érzéstől kacagni kezdett.

— Menj, te bolond, mi jut az eszedbe! Még bejön a szobalány.

— Ide nem szokott bejönni csöngetés nélkül!

— Akkor majd csöngetek.

Noszlopy mintha megrettent volna, hogy az asszony be is váltja az ígértét, hirtelen

kimerítő nyári campagne lazítja, hanem a belső surlódás is. Mindinkább szembeötlővé válik, hogy a Lloyd-klubban három árnyalat s ugyanannyi áramlat mossa alá az egységet és szolidaritást. Khuenék a „kivárást“ hirdetik, Tiszák az ellenzék letörését, a Lukács-frakció pedig egyik taktikával sines megelégedve, aminek a legkésebb bizonyosága a pénzügyminiszternek feltűnő elvonulása a parlamenti porondról, ha a titkos ischli utjáról korportált hír nem is igaz éppen.

Igen érdekes az elnökség viselkedése is, a munkapárt magatartása az elnökséggel szemben. Berzeviczy Albert általános tiszteletnek örvend, ismerik makulátlan karakterét, és tehát eleve kizárják minden kombinációból. Kabós Ferenczel szemben pedig a mamelukok bizonyos hidegséggel és bizalmatlansággal viselkednek, mert ő igen jó viszonyban van a szélsőbal legtöbb tagjával. Maradna Návay Lajos, a vihar-elnök, akit esetleg alkalmasnak találna a „fekete gárda“ erőszakos terveinek végrehajtására. Csakhogy ezt a vékony reménykedést is szétfoszlatja majd a következő hiteles történet.

Három héttel ezelőtt, a véderővita megindulása idején gróf Tisza István kérésére a miniszterelnök bizalmas tanácskozást hívott össze, amelyen résztvettek a kabinet, az elnökség és a párt vezető tagjai, köztük Perczel Dezső is. Ezen a konferencián Tisza fölvetette az eszmét, hogy a koalíciós módosított házszabályokat ismét életbe kellene léptetni, hanem a passzusnak a törlésével, amely a közös ügyeket, (tehát a katonai kérdéseket is) kiveti a sürgősség alól. Ez ellen a terv ellen in principio senkinek sem volt kifogása s Berzeviczy kijelentette elnöktársai nevében, hogy ilyen irányu indítvány megtehető, de hozzáfűzte, hogy ennek alkotmányellenes, parlamenti csíny után való keresztülrészakolására az elnökség nem kapható. Erre Tisza dühösen felugrott s nyomban eltávozott. Az ellenzék letörése mellett csupán Perczel foglalt még állást, míg a

elkapta a felesége derekát. Az ingvallról akkor lepattant egy gomb s az ember felhőrdült. A homloka verejtékezni kezdett, egyszerre lecsapott szájával a márvány nyakra. — Ne, ne... engedj, — nyögdecselte az asszony. — Utállak, kiállhatatlan vagy. — Gonosz vagyok, tudom. De ezután másképpen lesz. Add ide a szádát. — Gyülöllek — sugta az asszony — megrott az egész életemet.

Es olyan sirásba kezdett, hogy görcsösen vonaglott belé a teste. Nem is igen tudta, hogy mit sir, de annyit érzett, hogy valamit el kell siratnia. Talán nagy megváltások előhírnöke ilyenkor a köny, álomból való fölébredés, mikor már meredek szirteken cipelt az álomisten, zsongó halleluják az ébrenlétben, azért visszakívánása mégis a tulsó világ rettegéseinek.

— No, ne sirj. — vigasztalta Noszlopy.

Egyszerre eszébe jutott valami, úgy tudott neki örülni, mint a kis diák.

— Mondok egyet. Csomagoltass, estére induljunk egy kicsit Olaszországba. Ott már nyílik a rózsák, hófehér violák várnak.

— Gyülöllek! — mondta még mindig az asszony, ahogy láthatóvá váltak újból azok a vakítóan fehér karjai, az ölelő márványok.

Valahol Velence táján eszébe jutott Lebancovics is, aki azóta a negyedik napfölkeltét lesi, hogy mikor érkezik már el az ő szelid akaratlanságának a jutalma s nem is sejtí, hogy a sárga rózsái elhervadnak, soha esék nem éri már többé őket.

— Sajnálom szegényt. — gondolta akkor futólag magában Noszlopy — de miért volt annyira engedelmes!

miniszterek ellene voltak s ekkor határozta el magát gróf Khuen-Héderváry a passzív rezisztenciára.

Az eszmecsere után az elnökség három tagja még együtt maradt s Návay fölvetette a kérdést, vajjon Tisza kire akarta közülük bázisolni erőszakos tervének végrehajtását? A kapott válaszokból Návaynak arra kellett következtetnie, hogy éppen ő reá, mert hiszen az ő elnökségét éppen Tisza forszírozta a legerélyesebben. Amikor Návay így a neki szánt rut szerep teljes tudatára ébredt, azonnal elsietett Tiszához s közölte vele, hogy, bár mindenben helyesli az ő politikáját, azonban egy új november 18-ára nem lesz sohasem megnyerhető.

Tiszák tehát az elnökségre immár egyáltalán nem számíthatnak. (Návay egyébként a Tisza előtt tett nyilatkozatát ma a Ház folyosóján is megismételte.) Lehet, hogy Tisza István ezért utazott el duzzogva, mert neki aligha lehetett inyére az, hogy felszólalására — a vitarendezőktől kellett engedélyt kérni. A kormány egyelőre vár, de vajjon meddig várhat? Nem hiszük, hogy szeptember közepénél tovább, amikor az uralkodó ismét visszatér Bécsbe. Az nyilvánvaló, hogy a Tisza-féle taktikára nem meri a fejét adni a kabinet, annál is inkább, mert ezzel megtagadná Lukács a szolidaritást. A miniszterelnök előtt tehát két út áll: vagy lemondani, vagy pedig teljesíteni az ellenzéknek úgy nemzeti, mint népjogi követeléseit, amennyiben biztosítani akarja a véderő-reform sorsát.

Egyéb híreink itt következnek:

Khuen-Héderváry nyilatkozata.

Állandóan tartja magát politikai körökben az a hír, hogy augusztus hónap kritikus lesz az obstrukcióra. Erőszakról beszélnek az ellenzék folyosón és ennek a perspektíváját festik sötét színekkel. Némelyek különösen augusztus 13-át jósolják elsőrendű kritikusi napnak. Ma délelőtt gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt megkérdezték, hogy mennyiben számíthatnak hitekre ezek a politikai jóslatok. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Én is hallottam a híresztelésekről; amelyek augusztus egyes napjainak bizonyos jelentőséget tulajdonítanak. Lehet, hogy az illetőkre nézve e napoknak csakugyan van valami titkos jelentősége, hogy azonban reám nézve nincs, azt egészen biztosan tudom. Az én programom nincs napokhoz kötve és dátumok egyáltalán nem tudják befolyásolni.

Felemlítették a miniszterelnök előtt azt is, hogy az ellenzék egyrésze és a sajtó házszabályrevíziót magyarázott ki Tallián Béla tegnapi beszédnek zárópasszusából. Erre vonatkozólag a miniszterelnök a következőket mondotta:

— Azt hiszem, hogy Tallián beszédéből a házszabályrevíziót csak ideges és izgatott fantázia magyarázhatja ki. Tallián hivatkozott a többség jogaira és a többség kötelességeire. Ugy vélem, hogy ez a felfogás annyira bonyolult, hogy a parlamentarizmus természetében, hogy magyarázatokat és kommentárokat igazán nem igényel.

A munkapárti folyosón meg azt hangoztatták, hogy augusztusban mire sem készülnek és ezt azzal okolták meg, hogy fél „személyzettel“ nagyobb akciót úgy sem lehet csinálni. Meg kell tehát várni a szeptembert, amikor az összes munkapárti képviselők tartoznak bevonulni. Sőt híre járt, hogy a kritikusknak jelzett időpontban, augusztus tizenöt-tizenhözadika táján nem is lesz együtt a Ház, amennyiben azt tervezik, hogy e hónap 13-ától 21-ig szüneteljen a parlament. E spácziumra ugyanis három ünnep esik. — 15-én Nagyboldogasszony. 18-án a király születésnapja, 20-án Szent István. — amelyeken amugyis vakáció lenne s így valószínű, hogy a holnapi minisztertanács hozzá fog járulni az egyhetes elnapoláshoz, annál is inkább,

mivel ezen az uton biztosíthatná legkönnyebben azt, hogy a király születésnapján ne legyen ülés. E híreket regisztráljuk, de azok hitelességéről jót nem állunk.

Minisztertanács.

Holnap délután öt órakor a miniszterelnökegi palotában minisztertanács lesz, amelyen a kormány a folyó ügyeken kívül nyilván megbeszéli a politikai helyzetet is.

Kossuth Ferenc visszaérkezése.

Kossuth Ferenc lényegesen javulva bár, de nem teljesen gyógyultán, ma elhagyta Nauheimot és orvosi rendeletére a bajor hegyek közé ment rövid utókurára, ahonnan augusztus 15-ike körül érkezik Budapestre. Az illusztris politikust az ellenzéki pártok visszatérése alkalmából nagy ünneplésben készülnek részíteni.

A véderő-vita.

A képviselőház mai ülésén ismét nem került sor a véderő-vita folytatására, holnap azonban minden valószínűség szerint három beszéd lesz. Bernálli Béla Kossuth-párti a javaslat ellen, Okolicsányi László pártunkivülié, aki már éppen csak külsőségekben ragaszkodik görcsösen a 48-as jelzőhöz, a javaslat mellett és gróf Károlyi Józsefé, a javaslat ellen. Ha azonban Okolicsányi hosszabban igyekszik érthetetlen állásfoglalását kifejezni, akkor gróf Károlyinak nagy érdeklődéssel várt felszólalása esetleg holnaputánra marad.

A kompromisszum után.

A bécsi „Zeit“ ma reggeli száma — egybehangzóan az „Egyetértés“ információjával — így jellemzi a magyar politikai helyzetet:

A felség ischli nyaralását a közel jövőben többször fogják a magyar miniszterek audienciái megzavarni; Hazai honvédelmi miniszter kihallgatását más magyar minisztereké fogja követni, mert végre is becsületesen és nyíltan meg kell mondani az uralkodónak, hogy a véderőjavaslatok elé a magyar parlamentben oly nagy akadályok merednek, amiket várni egyáltalán nem lehetett s aminőket legkevésbé a kormány láthatott előre. Mert hiába igyekszik gróf Khuen-Héderváry minden rendelkezésre álló sajtóeszközzel azt hirdetni, hogy ezeket az akadályokat ő előre látta, egy bizonyos, hogy az obstrukciónak ily heves támadására nem számíthatott, hiszen ha számított volna, akkor a véderőjavaslatoknak beterjesztéséhez fűzött reményét minden logikus gondolkodást nélkülöznek. A tény pedig az, hogy az obstrukció megvan és a végét nem lehet látni. Ez pedig újabb válságot jelent Magyarországon! Hasztalanul teszi magáévá gróf Khuen az idősebb Andrássy jelszavát: „Auslaufen lassen“, ez a mostani helyzetben értéktelen. A türelem nem használt soha semmit, a végén mindig az obstrukció győzött. Hogyan lehetne tehát a dolgok segíteni? Két mód van. Az egyik a házszabályok reformálása, a másik a képviselőház feloszlatása. Az elsőre nézve senkinek sem lehet, hogy az ellenzék a házszabályok szigorítását lehetetlenné tenni meg ne kísérelné. Ez esetben nem volna más hátra, mint az ismeretes császárvágás; egy, a főnálló házszabályok sérelmével elkövetett csíny, mely a további vitát lehetetlenné tenné. Ezt gróf Tisza Perczel elnök segítségével már megpróbálta, de mindketten porul jártak. De kapnának-e most ilyen csínyhez elnököt? És ha gróf Tisza az ő csínyjével kivégezte a szabadelpártot, vajjon jobbak volnának-e most a kilátások? Ehhez járul az, hogy az ellenzéki pártok éppen úgy, mint akkor, mikor Tiszát megverték a választásokon, egyesült erővel mennének a választási küzdelembe, nem egymás ellen, úgy, mint 1910-ben. Ha tehát az obstrukció önkéntesen föl nem adja a küzdelmet s a házszabályok szigorítása nem sikerül, a válság elkerülésére csak egy út marad: a kompromisszum. Hazai miniszter legutóbbi ischli útja nyilvánvalóan a kompromisszum előkészítése érdekében történt. A kompromisszum útja egyengetve van, az ellenzék egyik csoportja az általános egyenlő választójogot, a másik a 9-es program végrehajtását követeli. Mivel a két követelést az uralkodó trónbeszédében már el-

fogadta. Egyesíteni kell tehát a követelési alapokat, ez lehet egyedüli megoldása a magyar politikai válságnak!

A katonai terhek ellen.

Zentáról jelentik: Kalmár Simon, a zentai törvényhatósági bizottság tagja indítványt nyújtott be a képviselőtestülethez, melyben indítványozza, hogy a város foglaljon állást a katonai javaslatok ellen és sürgesse meg a trónbeszédben ismételt leigért választójogi reformot. Indítványának tárgyalására rendkívüli közgyűlés összehívását kérte. Az indítványt igen sok képviselőtestületi tag írta alá. Érdekes, hogy az indítványozó annak kimondását is kéri, hogy a képviselőtestület erőiesen hívja fel a város országgyűlési képviselőjét, Mikosovits Kanut munkanári képviselőt, hogy a kérvényt az országgyűlés előtt támogassa.

A sajtó függetlensége ellen.

— Interpelláció a képviselőházban. —

Budapest, augusztus 2.

A Csomagzállítóval kapcsolatos botrányos dolgok ma ismét szóba kerültek a képviselőházban. Ábrahám Dezső interpellálta meg a kereskedelmi minisztert amiatt, hogy a jól bevált vállalat szándékos fönkreállításával megalapította az Általános Beszerzési Vállalatot, nyilvánvalóan a célzattal, hogy a kormány ellen állást foglaló sajtót egzisztenciájában megtámadja. Ábrahám Dezső kifejtette azt, hogy a kormány horribilis szubvenzióval és sok kedvezéssel támogatja az új vállalatot s ennek a fejében a neki tetsző lapoknak nagy szállítási kedvezményeket kötött ki. Kifejtette azután, hogy az új vállalatnál magasabbrangú kormánytisztviselők is anyagilag érdekelve vannak, köztük olyan vasuti főtisztviselők is, akiknek az volna a kötelességük, hogy a Máv. érdekeit juttassák érvényre az új társasággal szemben.

A Beszerzési vállalattal kötött szerződésnek az a pontja, mely egymagában halálos csapás a sajtó szabadságára és vilsággal ellenőrző szerepet ad a kormánynak, így hangzik:

Köteles a részvénytársaság a szóban lévő szállítási díjkezelés tartama alatt azon budapesti napilapokat, melyeket akár a kereskedelmi miniszterium, akár a miniszterelnökség kijelöl, naponként 200 kg.-ot meg nem haladó mennyiségben, a díjkezelés alapján esedékes díjtételek 50 százalékos mérséklésével, kisebb mennyiségeket pedig díjmentesen vidékre szállítani.

Tartozik a részvénytársaság mindazon röpiratokat, füzeteket és egyéb sajtótermékeket, melyeket a magy. kir. kormány kijelöl, úgy Budapesten, mint vidéken egész szervezetének rendelkezésre bocsátásával szállítási költség és közvetítési díj felszámítása nélkül olyképp terjeszteni, hogy Budapesten tözsdeügyleti és vidéken hírlapelárusítói és könyvkereskedői között, nyert utasításhoz képest ingyen szétosztja, vagy a megszabott árban árusítja.

Ez a két pont magyarán nélkül magában véve megmutatja, hogy a kormány a Csomagzállító ellen intézett hadjáratával milyen célokat követ.

Ábrahám Dezső interpellációja a következő:

A Magyar Kiviteli és Csomagzállító Részvénytársaság évek óta, sőt évtizedeken keresztül becsületesen teljesítette azt a hivatását, amely a napilapoknak a közönség körébe való juttatását célozta. Ennek a vállalatnak az egzisztenciáját alá kellett írni azért, hogy a kormány intenzív sikeresen megvalósulhassanak egyes napilapok terjesztésénél, illetőleg terjesztésének megakadályozásánál.

Amidőn a jelen kormány megalakult és különösen akkor, amikor a véderőjavaslatok felszínre kerültek ezen véderőjavaslatoknak a sorsát akarta a kormány irányítani a sajtóban is, észrevehető volt bizonyos nexusok, bizonyos törekvések abból a szempontból, hogy a sajtót igyekezzenek lehetőleg irányítani, természetesen nem a kormány javaslata ellen, hanem a javaslatok mellett. És mi ennek a természetes következménye? Az, hogy azon sajtótermékeket pedig, amelyek a kormány javaslatai ellen foglalnak állást, nagyon természetesen

teszen igyekezzenek a rendelkezésre álló eszközökkel megnyomorítani, illetve egzisztenciájukat megnehezíteni.

Én ezt a kérdést a sajtószabadság kérdésének tartom, azért, mert hiszen nemcsak Magyarországon, hanem a világon bárhol is, ahol a sajtónak egyik feltétele ideális, ott viszont vannak a sajtónak materiális hátterei is. A t. kormány és érdekeltsége, éppen ilyen materiális háttérrel tartott szem előtt, mikor a konkurrens vállalat megalapítását célozta.

Itt egy szerződésről van szó, amelyet a kormány az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársasággal kötött. Ebben a szerződésben bizonyos jogok és bizonyos köteleességek vannak megállapítva. Jogok vannak megállapítva ennek az új társaságnak, az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaságnak javára és pedig jogok és kedvezmények abban az irányban, hogy ez a vállalat kap a kormánytól bizonyos évi, mint mondják — és talán illetékes helyen mondják — majdnem egy negyedmillió korona készpénzre menő szubvenziót, azonkívül, hogy biztosítva van ebben a szerződésben bizonyos refakcionális és más egyéb kedvezmény is, amely lényegesen megkönnyíti ennek a társaságnak helyzetét a másik társasággal, a Csomagzállítóval szemben, azért, mert ez talán nem volt hajlandó könnyen beadni a derekát a kormány intencziójának. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Az Általános Beszerzési Vállalatra a kedvezések fejében köteleességek hárulnak, még pedig a szerződés 6. pontja szerint: „Köteles a részvénytársaság a szóban lévő szállítási díjkezelés tartama alatt azon budapesti napilapokat, melyeket akár a kereskedelmi miniszterium, akár a miniszterelnökség kijelöl, naponként 200 kilogrammot meg nem haladó mennyiségben a díjkezelés alapján esedékes díjtételek 50 százalékos mérséklésével, kisebb mennyiségeket pedig díjmentesen vidékre szállítani. (Zaj a baloldalon.)

Ha valahol meg volt állapítható a kormány ingerenciája a sajtó befolyására. (Igaz! Ugy van! balfelől.), akkor itt megállapítható az és ennél iskolai példát, mint a szerződésnek ez a hatodik pontja, nem tudok erre felhozni. Az ilyen díjkezelés, egy ilyen refakcionális kedvezmény, mint aminő ebben a szerződésben is biztosítva van, nem való egyébre, mint a mindenkori szabad sajtóvélemény megőlésére és a kormány támogatás mindenkor sajtóvélemények istápolására. (Ugy van! balfelől.)

Ennek a szerződésnek 7. pontja szintén rendkívül fontos. Ez azt mondja, hogy tartozik a részvénytársaság mindazon röpiratokat, füzeteket és egyéb sajtótermékeket, amelyeket a magyar kir. kormány kijelöl, — tehát itt sincs az ellenzékéről szó, t. Ház, — úgy Budapesten, mint a vidéken egész szervezetének rendelkezésére bocsátásával, szállítási költség és közvetítési díj felszámítása nélkül olyképp terjeszteni, hogy Budapesten tözsdeügyleti és a vidéken hírlapelárusítói és könyvkereskedői útján a nyert utasításhoz képest ingyen szétosztassa vagy a megszabott árban árusítsa. (Élénk felkiáltások a baloldalon: Hallatlan!)

A „Maró Gergely“-ek nem haltak ki még a magyar irodalomból, az ilyen Maró Gergely-féle alakok önzőnével teremnek meg a kellő ellenszolgáltatás fejében és ezeknek megjelenendő röpiratát is azokban a kedvezményekben fogják részéssíteni. Ha egyéb nem volna ebben a szerződésben, mint ez a két pontozat, már ezek is érdemessé teszik a kérdést arra, hogy azt a t. képviselőházban szóvá tegyem.

Azonban egy másik érdekes dologgal is találkozunk ezen új vállalat megalapítása körül. Itt ugyanis magasabb rangú kormánytisztviselők vannak anyagilag érdekelve, részint mint igazgatósági, részint mint egyéb érdekeltségű tagok. Továbbá azzal a jelenséggel találkozunk, hogy olyan vasuti főtisztviselők, akik a refakcia osztály élén állnak, tehát, akiknek hivatalos kötelességük, hogy a magyar államvasutaknak refakciális érdekeltségét ellenőrizzék, szintén bizonyos megállapított díjazás mellett vannak itt alkalmazva. Hogyan méltóztak elképzelni azt, hogy azok az itt anyagilag érdekelte vasuti tisztviselők kellően fogják ellenőrizhetni a magyar államvasutak érdekeinek megővését ezen magánvállalat érdekeivel szemben. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Mikor egy ilyen hadjárat — mert másképp nem nevezhetem — (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) indul meg egy független gondolkozású magánvállalattal szemben és istápolnak olyan vállalatot, amelynek ilyen szerződésileg biztosított jogai vannak, akkor nem tudom, hogy vajjon az önk érdekei is nem azt kívánják-e, hogy a sajtó a mindenkori kormánytól lehetőleg függetlenítessék. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A következő interpellációt van szerencsém a kereskedelmi miniszter ur elé terjeszteni:

1. Igaz-e, hogy a kereskedelmi miniszterium az Általános Beszerzési és Szállítási Vállalattal szerződést kötött?

2. Igaz-e, hogy a szerződés elsősorban és különösen olyan gyorsírók, hírlapok szállítására vonatkozik, amely szállítások lebonyolítása eddig a Magyar Kiviteli és Csomagzállítási Részvénytársaság szerződésileg biztosított jogát képezte?

3. Van-e tudomása a miniszter urnak, hogy az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság a kormány részéről nagyobb összegű évi készpénz-szubvenzióban részesül?

4. Igaz-e, hogy a készpénz-szubvenzióon kívül az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság részére refakcionális kedvezmény is biztosítva van a szerződésben?

5. Van-e tudomása arról, hogy államvasuti tisztviselők fizetett alkalmazottai most nevezett vállalatnak és összegegyeztetetők tartja-e azt, hogy éppen a refakcia-osztály vezetői vannak így anyagilag érdekelve?

6. Összegegyeztetetők tartja-e azon állapotot a miniszter ur, hogy egy hozomra dolgozó magánvállalatnál, melynek az érdekei nem fedik mindig az állam érdekeit, magasabb állami tisztviselők és vasuti hivatalnokok anyagilag érdekelve legyenek?

7. Való-e, hogy a miniszterium kikötötte a szerződésben magának, hogy miszerint az általa megjelölt lapok 50 százalékos és még ennél is nagyobb szállítási díjkezelésben részesedjenek?

8. Igaz-e, hogy a kormány által kijelölt röpiratok, füzetek s egyéb sajtótermékeket a vállalat köteles ingyen szétosztani, vagy meghatározott áron árusítani?

9. Hajlandó-e a miniszter ur a szóbanforgó szerződést a Ház asztalára letenni? (Élénk éljenzés a baloldalon.)

Az interpellációt kiadják a kereskedelmi miniszternek.

*

A bajai hírlapelárusítók a következő levelet intézték az Általános Beszerzési és Szállítási Vállalathoz:

„Hivatkozva tekintetes Czimednek alulírott hírlapelárusítókhoz intézett ama felhívására, hogy a nekünk annak idején aláírás végett beküldött egyoldalú szerződést aláírva visszaküldjük és ennek tetejére még hat heti forgalomnak megfelelő kamatmentes készpénz-úvadékat beküldünk, van szerencsénk teljes tisztelettel értesíteni, hogy sérelmes feltételeit el nem fogadjuk és amennyiben tek. Czimed a megszabott feltételek betartásához ragaszkodna, a lapok árusításától egyszerűs mindenkorra lemondunk, fix szükségletünket közvetlenül a kiadóhivataloknál előfizetjük és e körülményről az összes hírlapok kiadóhivatalát értesítjük. Aláírva az összes bajai hírlapelárusítók által.

Miután az Általános Beszerzési és Szállítási Vállalat ragaszkodott feltételeihez, a bajai hírlapelárusítók levelük értelmében beszűntették a vállalatvaló összeköttetést és az ország összes hírlapelárusítóhoz átíratással fordulnak, hogy a szállítási vállalatot sérelmes intézkedései miatt helyezték szigorú bojkott alá.

Budapest, augusztus 2.

Az osztrák képviselőház elnöke Anglia ellen. Salzburgból jelentik: A népszövetség tegnap esti gyűlésén dr. Sylvester is megjelent, először azóta, hogy a képviselőház elnökévé választották és az üdvözlésre válaszolva, nyelvenremélt beszédet tartott, amely éles támadás Angolország ellen. Beszédének ez a része így hangzott:

— Hogyha ez előtt a Thauern-vasut kiépítését sürgettem és amellet segítálm. hogy jobb összeköttetést kell létesíteni Trieszt és az anyaország szíve közt, az Adriára gondoltam mindig, mert meg voltam győződve, hogy Salzburgot közelebb kell hozni a tengerhez. Ma még messzebbre irányul tekintetem. Harmoniára kell törekednünk a földközi tengeri hatalmakkal. Ez olyan gondolat, amely valószínűleg kinosan fog hatni abban az államban, amely a német-germán fajokat üldözi és ez a gondolat ebbe a mondatba foglalható: A földközi tengert a szomszédságában és partjain levő országoknak! A gondolat az ellen a hatalom ellen irányul, amelynek keze mindenütt ott van, ahol a németiség háttérbe szorításáról van szó.

Ezt nem türhetjük tovább. Franciaországgal és Olaszországgal karöltve meg kell keresnünk a földközi tengert jogszerű birtokosainak. Egyesült erővel kell fellépünk, hogy szembeálhassunk az ellen a hatalom ellen.

A honvéd-törvény.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Híányos félhivatalos tudósítás.

Budapest, augusztus 2.

A képviselőház pénzügyi bizottsága, amely a múlt héten határozatképtelenség miatt nem tanácskozhatott, ma megtarthatta ülését. A napirenden a honvédségről való törvényjavaslat volt, amelyet egy általánosságban, mint részleteiben is változatlanul elfogadtak. Megítélésével kell konstatálnunk, hogy erről az igen fontos üléstről a félhivatalos „Magy. Táv. Iroda” igen hiányos tudósítást közöl. Az ellenzéki szónoknak jóformán csak a neveit említi, míg Hegedüs Lorántnak — elismerjük, kétségen kívül közérdekű — beszédéből a rendes kereteken túlmenő kivonatot ad le. De a legkülönböztetebbség egy félhivatalos könyomatostól egyeztetlen érthetetlen, hogy a miniszteri válaszokat is elikkasztja, holott a közönség méltán érdeklődhetik aziránt, mit feleltek a függetlenségi képviselők kifogásaira, főként pedig — a munkapárti Hegedüs ama követelésére, hogy az osztrákoktól három millióval megkárosított magyar ipart nyomban rekompenzálják. Anyilatkozatok, úgy látszik, nem számíthatnak nagy népszerűsége, azért hallgatják el ezeket. De mindenképpen igen helytelen eljárás a Táv. Ir. részéről.

A képviselőház bizottságaiból a karzat ugyan ki van zárva, azonban a nyilvánosságot éppen a félhivatalos, a kormány könyomatosa képviseli. Ha tehát ez hiányosan vagy tendenciózusan teljesíti kötelességét, ez a nyilvánosság ellenőrzési jogának rovására megy. A bizottsági tagok nem azért jönnek össze, hogy egymás között zsarfcseccéseket folytassanak, hanem amit mondanak, ez a közvélemény tájékoztatására van szánva s e tétel fokozott mértékben áll a miniszterekre, az ország ügyeinek felelős intézőire, mert az ő kijelentéseik mégis csak birnak némi súlylyal. Vagy nem? Mindenesetre helyén való lenne, ha eziránt a félhivatalos titkolózás iránt az ellenzék a képviselőház plénumában is érdeklődne, mert a mostani állapot tarthatatlan.

A félhivatalos tudósítást egyébként itt közöljük, Hegedüs Loránt beszédének szükségszerű megrövidítésével:

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma d. u. 5 órakor gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter részvételével, id. Erdélyi Sándor elnöklete alatt tartott ülésen letárgyalta és elfogadta a honvédségről szóló törvényjavaslatot. A honvédelmi miniszterium részéről: Karátsón Lajos államtitkár, Szurmay Sándor vezérőrnagy, Belicska Sándor és Tallán Zsigmond alezredek, dr. Knapp Aurél osztálytanácsos és Demjén Ottó hadbiztos; a pénzügyminiszterium képviselőjében Teleszky János államtitkár vettek részt az ülésen.

A javaslatot beható részletességgel ismertette báró Salymossy Ödön előadó és utalva arra, hogy a nemzet forró őhaja is megköveteli honvédségünk régen kívánt fejlesztését, melegen ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Désy Zoltán, Bakonyi Samu, gróf Batthyány Tivadar és Mezössy Béla kijelentik, hogy bár a honvédség fejlesztéséhez a maguk részéről a legnagyobb örömmel és készséggel járulnak hozzá, a javaslatot még sem fogadják el, mert a honvédségnek a javaslatban tervezett kiegészítésével nem látják biztosítva azt, hogy az az önálló magyar hadsereg megvalósulása felé fejlődhesen.

Hegedüs Loránt utal arra, hogy az lenne helyes, ha a magyar ügygyár nem állami üzemen létesítenék, hanem úgy, mint külföldön mindenütt történt, a magyar ügygyár is mint magánvállalkozás létesül. Csak így lehetne reményünk arra, hogy külföldi államok is fognak megrendeléseket tenni a magyar ügygyárban, mert másképpen a befektetett tőkét kamatoztatni nem lehet. Ezután annak fejtegetésére tért át, hogy a hon-

védség tüzéségi beszerzéseinél nagy körültekintésre lesz szükség, hogy a magyar adózók és a magyar ipar ne károsodjék. A magyar ipar a honvédségnek most átengedett tüzéségi iparban ugyanis nem 100 százalékban, hanem 1907-ig 34.4 százalék, 1907 után 36.4 százalékban volt érdekelve. Igaz, hogy a magyar ipar ugyanilyen százaléknál részesedést kapott ama közöshad-seregéből megrendelésekből is, amelyeket a közös hadvezetőség most 14 millió tüzéségi anyag formájában az osztrák landwehrnek enged át. De ha évenként gondosan összeadjuk ezt a kettős kvótát, akkor kitűnik, hogy a két államnak átengedett közös tüzéségi anyagban azáltal, hogy a honvédtüzéség beszerzésében Magyarország nem kapta meg a 100 százalékos: a magyar ipar kerek 3 millió koronával károsodott. Ez a hiány másként nem pótolható ki, és ezen igazságtalanság másként meg nem korrigálható, minthogy ha a magyar képviselőház arra kötelezi a közös hadvezetőséget, hogy a 165 millió rendkívüli tüzéségi hitelnek még eddig fel nem használt részéből mindenképpen még 3 millió korona erejéig tegyen Magyarországon megrendeléseket és csak ha eme három millió által helyreállított az egyensúly és Magyarország elmaradt részesedése kipótoltatik, akkor következnek a többi megrendelések összegének egyrészt Ausztria, másrészt Magyarország között a kvóta arányában való felosztása.

A kormány részéről gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, Hazai Samu honvédelmi miniszter és a pénzügyminiszter képviselőjében Teleszky János államtitkár reflektáltak a vita során felmerült észrevételekre, aminek megtörténte után a bizottság többsége a javaslatot általánosságban, valamint a részletes tárgyalás során Bakonyi Samu indítványainak mellőzésével részleteiben is változatlanul elfogadta.

Tudósítónknak alkalma volt gróf Batthyány Tivadarral találkozni, aki volt szíves a félhivatalosan agyonhallgatott nagyjelentőségű beszédének tartalmát a következőkben elmondani:

— Az ellenzék készségesen megszavazná a honvédség fejlesztésére vonatkozó költségeket, ha nem látná azt a mindenképpen elítélendő tendenciát, hogy a honvédséget, amelynek voltaképpen magyar hadsereggé kellene kialakulnia, be akarják olvasztani a közös armádiába. A honvédtüzéség szervezésével kapcsolatban azt kívántam, hogy ne magán ügygyár, hanem osztrák-mentes állami ügygyár állítsák fel. A költségemelés szemben megjegyeztem, hogy a vámjövödelmek fokozódásáról való tétel nem fogadhatom el, mert ez nem rekompenzáció, hiszen ez a vámemelkedés egyenesen baj, mivel ha erősödne iparunk, akkor annál kisebb lenne a vámjövödelem, míg az ellenkezője iparunk gyengeségére vall. Ez a magas vám-politika egészségtelen s úgy látszik, nem is célravezető, mert hiszen az idei első negyedévi állampénzügyi kimutatás vámcsökkenést könyvelt el. (Teleszky államtitkár helyeselt e passzusnál.) Ezután utaltam arra, hogy amíg mi 25,000 főnyi honvéd-ujoncot leszünk kötelesek ezentul kiállítani, addig Ausztria a Landwehr részére csak 28,000-et fog besorozni, holott a népségi arány szerint 34,000-et kellene. Ezzel a haterzer főnyi különbözettel pénzben és vérben megcsal bennünket Ausztria. Magyarország eleddig 840 milliót, Ausztria pedig 710 milliót költött a maga honvédségére, holott a vagyonosság arányában Ausztriának két milliárdot kellett volna reszkiroznia. Majd rávilágítottam arra, hogy noha a kormány két éves szolgálatot ígért, a honvédségnek jórészt mégis három évet kell szolgálnia a legénységnek. Javasoltam, hogy a harmadik évet ejtsék el és csupán az álliszteket (azok közül is lehetőleg csak azokat, akik evégből önként jelentkeznek), igen magas anyagi körpótlás mellett tartsák vissza a harmadik évben októbertől karácsonyig, az ujonczok kiképzésére. A honvéd lovasságnál és lovasított tüzéségnél pedig minden ezredben állítsanak egy osztályt, amely a remondákat belovagolja s így az ezred mindig belovagolt paripákat kapna, ami által itt is elejthetnek a harmadik évet. Olaszország példájára, ahol ez a rendszer kitűnően bevált, szemére hánytam azt is a honvédelmi miniszternek, hogy amennyiben tényleg gondoltak a honvédség fejlesztésére, akkor miért

nem állítottak fel német mintára *alliszte-nevelő iskolát*? Végzetül kifogást tettem a horribilis terhek ellen is félig tréfásan, de komolyan gondolva hozzáfűztem, miután úgy látom, hogy a szegény nép a leghatározottabban ellenzi ezeket a terheket, a legnagyobb vagyonu emberek, a virilisták pedig, miként ezt egyes törvényhatóságok határozatai bizonyítják, követelik azokat, — az lenne az igazságos, hogy ezek a virilisták egy sürgösen hozandó törvényvel progresszív adózás alá vétessenek.

Ujabb hadügyi milliók.

— Olaszország szövetségünk vagy ellen-ségünk? —

Budapest, augusztus 2.

Nem hiszszük, hogy van hatalom, amely nagyhatalmi hóbortját olyan drágán fizetné meg, mint az osztrák-magyar monarchia. Ennek a két államnak, ennek a sok részből összeragasztott, soknyelvű, sokféle érzésű hatalomnak szegénységé kell meglátni, hogy sejtelmünk legyven arról a felesleges erőlködésről, amely nekünk semmit sem ér, nagyon drága is és nem való egyébre, mint arra, hogy Aehrenthal kifelé büszkélkedhessék vele.

Csak most kezd erősen láthatóvá lenni az a fortélyos módszer, amelyvel a monarchiát szinte belegratták a hadügyi kiadásokba. A kisujjiról és az egész kézről szóló ezeréves elmélet olyan kifejező, mint a külügyi kormány módszere, amelyvel fokozatosan préseli ki a milliókat az ország zsebéből. Legközelebb ismét huszonhét millióról lesz szó, amelyet a méregdrága Dreadnoughtokért, mint utólagos pótlékot fogunk fizetni. És ezzel egyidejűleg beleereszkedünk egy újabb részletüzletbe is és a huszonhét milliót kívül évi hatmillió koronát fogunk fizetni azért, hogy az olasz határon szép erődítéseink legyenek, még nem bizonyos, hogy olasz szövetségeseink támogatására, vagy megfélemlítésére.

Ez a két újabb hadügyi manőver röviden a következő tényekben foglalható össze:

Már régen szó van róla, hogy a tengerészeti vezetőség megvásárolja Brioni szigetét mostani tulajdonosaiktól, a Kupelwieser testvérektől a Dreadnought-flotta céljaira. Póla hadikikötője ugyanis nem elég mély, hogy a Dreadnoughtok ott állomásozhassanak. A tárgyalások megkezdődtek és az okos Kupelwieser-testvérek nem kevesebb, mint huszonhét millió koronát kérnek a szigetért. A tengerészeti kormány sokalja ugyan ezt az összeget, de azért az alkudozások még nem szakadtak félbe, sőt nem is fognak eredménytelenül végződni. Mit csináljon a tengerészeti vezetőség a szép hadihajókkal, ha nincs megfelelő hadikikötő, amelyben a hajók büszkén firkádozhassanak? A hadügyminisztériumban már nagyon jól tudták előre, még a Dreadnought-épitések előtt ezt a huszonhét milliós tulkiadást, de jobbnak látták nem előre bejelenteni. Most már aki á-t mondott, annak b-t is kell mondania, gondolja a hadvezetőség és ezzel az érveléssel ki fogja csikarni az újabb összeget is.

A másik hadügyi esetben egy kis hármasszövetségi humor is befoglaltatik. A hír, amelyről a jól értesült olasz lapok utján szerzünk tudomást, azt mondja, hogy az osztrák-magyar monarchia három főherczeg és több katonatiszt által eszközölt határszemle alapján elhatározta, hogy újabb határerődítményeket épít az olasz határon. E célra az első évben hatmillió koronát fognak fordítani.

Kik ellen vagy kinek az érdekében épülnek ezek az erődítések? Talán valahogy tisztázni kellene azt az olasz szövetségi kérdést is. Aehrenthal és az olasz külügyminiszter minden adott alkalommal politikailag szerelmet vallanak egymásnak és közben határsértések történnek az olasz-osztrák határon, amelyeket másnap hűségeseen meczafólnak. De azért mégis erődítéseket kell építeni az olasz-osztrák határon.

Érdekes az is, hogy ez a két kérdés milyen formában került szövegére csaknem két héttel ezelőtt a magyar képviselőházban. Gróf Tisza István a katonai javaslatok mellett tartott beszédében a többi között a tengeri haderő fejlesztésének szükségességéről is részlete-

sen nyilatkozott s a beszéd hevében azt a meglepő kijelentést tette, hogy a Dreadnoughtok építését részben *Olaszországgal való szövetségünk indokolja*. Tízszázegy millióba kerülő hadihajók építését, mintha az egyenesen *Olaszország védelme* érdekében történnék. És most, két hét múlva kiderül, hogy olasz szövetségeseink ellen erődítéseket kell építenünk a határon. Hol itt a konzekvencia? A politikai ellenmondások egyik legszebb példánya ez.

Európában nemzetközi bonyodalmak készülnek, amelyekhez azonban semmi közünk. A mi külügyi kormányunk ezzel az összevissza fejlesztéssel talán azt akarja megmutatni, hogy mi is beleszólhatunk az európai bonyodalomba? Aki ismeri a mi hadügyi szervezetünket, az azt tanácsolja, hogy inkább hallgassunk. De akkor minek fizetünk ennyi milliót?

Török—montenegrói háború.

— Az albániai bonyodalom. —

— Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 2.

Igen furcsa szerepet játszik Montenegró az albániai bonyodalomban. Átbocsájtotta a határán a forradalmárokat, segítette őket, küzdött mellettük és most, amikor az albánok végre győztek és a porta hajlandó nekik minden követelést megadni, a két fél közé odaáll Montenegró, erőszakkal visszatartja az albánokat a békétől és így, minden áron, érthetetlenül provokálja a háborút Törökország és Montenegró között. Bekövetkezett az a furcsa helyzet, hogy amikor kész a béke, akkor tör csak ki igazán a háború a Balkánon.

A helyzet igen válságos. A török kormány meghosszabbította a meghódolásra adott határidőt, teljesíti az albánok összes követeléseit, az albánok vissza is akarnak már térni, de Montenegró nem engedi őket. Törökország levonja ebből a konzekvenciákat és meg fogja üzenni Montenegrónak a háborút.

Montenegróban higgadtan és közönyösen fogják fel a helyzetet. Ugy látszik, Nikita minden áron háborút akar. Ami könnyen megeshetik, mert a nagyhatalmak nem fognak beavatkozni a bonyodalomba.

A konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetség a kollektív intervenczióra vonatkozó lépése már is megkötött. Törökország már készül a Montenegróval való háborúra és lázasan vonja össze csapatait.

A balkáni helyzetről szóló táviratainkat a következőkben adjuk:

Török—montenegrói háború.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Tegnap este politikai körökben azt a feltevést keltő hír terjedt el, hogy a malisszorok minden előkészületet megtettek az Albániába való visszatérésre, a *montenegrói kormány azonban meg akarja őket ebben akadályozni*. A portához közel álló körök a helyzetet igen komolyan itélik meg és azt mondják, hogy abban az esetben, ha a hír igaznak bizonyul, *Törökország a legvégső konzekvenciát vonja le belőle*.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Jelentékeny számú *montenegrói csapat egyesülve a felkelőkkel, tegnap az egész vonalon általános támadást kezdett*. A harc délelőtt kilencz órától délután négy óráig tartott.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Minden érkező hajó és vonat *nagymennyiségű ladianyagot hoz*. Tegnap száz láda dinamit érkezett Németországból. Az itteni műszaki zászlóalj elindult Szaloukikibe.

A török kormány Montenegróról.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Montenegró magatartására vonatkozólag a kormány kebelében úgy látszik, *megoszlanak a vélemények*. Míg a külügyminisztérium Montenegró lojális magatartása miatt annak legutóbbi ígéreteire utal, addig a belügyminisztérium tegnap

este a helyi sajtóban hivatalosan közölte, hogy a *podgoriczai török konzulátust, amely a hazatérő malisszoroknak utiköltséget ad, montenegrói csendőrök őrzik és megakadályozzák a malisszorokat az utiköltségek átvételében*.

A skutariai váli egy távirata szerint a montenegróiak megakadályozták két, már visszatért malisszor főnök családjának a visszatérését. Biztos információk szerint a berlini és párisi török katonai attasékat Abdullah basa vezérkarához beosztották. Egy híresztelés szerint a berlini török katonai attasé felszólította a Németországban tanuló török tisztet, hogy legyenek készen az elutazásra.

A közönyös Montenegró.

Cettinje, augusztus 2.

A koszovói váli által tegnap elterjesztett jelentést, mely szerint egy montenegrói banda a múlt hó 28-án átlépte a határt, hivatalosan valótlannak mondják. Ezzel kapcsolatot kijelentik, hogy a kir. kormány a legutóbbi hónapokban tett intézkedéseket, amelyek a határ szigorú őrzetére vonatkoznak, az utóbbi napokban az Ipekben előfordult koleraesetekre való tekintettel, még megkettőzte. Ami a porta bejelentését illeti, hogy szigorúan el van határozva a *malisszorokat adott esetben a határon túl is üldözni*, azt itt közönyösen fogadják és nem tekintik komolynak. *Abdullah basa* a montenegrói határt éppen úgy respektálni fogja, mint annak idején *Torghut basa*, dacára annak, hogy az ő jövetelét is hasonló fenyegetések előzték meg.

A béke-kísérlet megkötött.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Hire jár, hogy *Pallavicini* örgróf osztrák-magyar nagykövét *kollektív lépésre* szólította fel a hatalmakat annak érdekében, hogy *a fenyegető háború elkerülhető legyen*. A hatalmak azonban a felszólításra *elutasító választ adtak*.

A kormány és a lázadók.

Konstantinápoly, augusztus 2.

A külügyminisztériumban kijelentik, hogy a tegnap bizonyos kormánykörökben, valamint ma a török sajtó egy részében észlelhető pesszimistikus felfogása a helyzetnek főképpen a cettinjei török követnek tegnapi távirataira vezethető vissza, aki a malisszorok föltételeinek bizonyos pontjait rosszul fogta föl. A porta által nyújtott magyarázatok után ma táviratok érkeztek a követől, amelyek a helyzetnek egészen optimisztikus megítélését teszik lehetővé és amelyekből remélni lehet, hogy a malisszorok rövidesen vissza fognak térni. A diplomáciai körök is ezen optimisztikus felfogás felé hajolnak. A porta előbbi elhatározásai alapján a malisszorokkal majdnem valamennyi pontra nézve megegyezés jött létre, mindössze egyes nüanszok maradtak elintézetlenül. *A fegyverviselés kérdése annyián elintézettnak látszik*, amennyiben a török követ információi szerint a legtöbb malisszor pásztor és csász, akiknek a fegyverviselés ugyanis meg van engedve. Azonkívül két évi *adóengedély* is biztosított a malisszoroknak. *A juhádóra* vonatkozólag, amelyet a malisszorok fejenként egy piasterben akarnak fizetni, elhatározta a porta, hogy a kamara elő terjesztendő törvényjavaslatban a juhádót minden provinciára vonatkozólag a határos országok viszonyainak a figyelembe vételével fogják szabályozni. Miután Montenegróban a juhádó egy piaster, a malisszorok is ugyanannyit fognak fizetni. A hivatalnokokra vonatkozólag a porta már beleegyezett, hogy az ország nyelvét beszélő hivatalnokokat nevezzen ki. A malisszorok azon követelésére, hogy törzstörvényeik a vilajetek és a kazák kormányzatánálba beengedjék, azzal felelt a porta, hogy a kormányzatánacsot a lakosság választja. Miután a garanzziakérdés ki van kapcsolva, nincs többé nehézsége annak, hogy végleges megegyezés érsek el. A török követ Podgoriczába megy, hogy a malisszorokkal az *utolsó megbeszéléseket folytassa*.

Konstantinápoly, augusztus 2.

A janinai váli legutóbbi távirata szerint Filat mellett összeütközésre került a sor felkelők és csapatok között, melyeknek eredményét még nem is-

merik. Prevesából segélycsapatokat küldöttek ki. Üszkübből érkezett távirat szerint *Issa Boljetinac ideérkezett és beszállította a fegyvereket*.

Török minisztertanács.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Ma délután minisztertanács volt, mely a malisszorok kérdésének utolsó részleteit letárgyalta. A minisztertanács a kormány több tagja kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a *kérdés végleg rendezettnek látszik*. A minisztertanács elhatározta, hogy a visszatérő malisszoroknak egyelőre naponként fél font tengerit, megfelelő pénzösszegeket ad fejenként addig, amíg maguk képesek fentartani sukról gondoskodni. A cettinjei török követ Podgoriczába ment, hogy a malisszorokkal közölje a porta legutóbbi határozatait. A porta koncesszióhoz járul még az is, hogy a malisszorok viselkedésük ugyan fegyvereket, de a városokban nem. Azt hiszik, hogy a *malisszorok két napon belül visszatérnek*. Hír szerint a minisztertanács szóba került az azon kérdések is, amelyek Montenegrónak bizonyos gazdasági előnyöket biztosítanak, elhatározták továbbá, hogy a Bojana folyó szabályozásának kiadásához, dacára annak, hogy ez Montenegrónak javára válik, utóbbi nem tartozik hozzájárulni.

Konstantinápoly, augusztus 2.

A minisztertanács határozatait illetően azt beszéltek, hogy a porta hajlandó a skutari-anti-vari vasutat illetően a montenegrói határig meghosszabbítani. Ami azt a hirt illeti, hogy a porta által Montenegrónak bizonyos czélokra fizetett évenkénti 5000 korona összegét is rendezni fogják, kijelentették, hogy ez ügyben nem határoztak. Ami a régebbi szultánok által Montenegrónak fizetett évi 10.000 fontnyi összeget illeti, ez ügyben szintén nem határoztak.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Biztos értesülések szerint a malisszoroknak tett koncessziók a következők: 1. Amnesztia. 2. a katonai szolgálatnak részben Skutariban, részben Konstantinápolyban való teljesítése; 3. az albán hivatalnokok előmenetele; 4. két évi adóengedély; 5. a birkaadó fejenként egy piaster; 6. fegyverviselés megengedése; 7. községi iskolák felállítására, valamint más iskolák létesítése államköltségen; 8. és 9. különböző utak építése; 10. a lerombolt házak újbóli felépítése; 11. a szultán által adományozott 10.000 font kártalanításra való felosztása és 12. a malisszoroknak ellátása az aratásig, mely czélra naponként fél kiló tengeri adagokat osztanak szét.

Az albán vezér nyilatkozata.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Izmail Kemal basa Londonba utazott, hogy folytassa misszióját albán honfitársai érdekében. Bécsből való útazása előtt egy újságról előtt kijelentette, hogy az albánok nem forradalmárok és csak azt kívánják, hogy a török alkotmány holt betű ne maradjon. Forradalmár a kormány, mert az alkotmánnyal ellentétben keresztül gázol életbevágó kívánságainkon. Hiába hívták vissza *Torghut Sefket* pasát, nem tulajdonítok annak semmiféle jelentőséget. Az egyik talán enyhébben fog eljárni, mint a másik, de *Abdullah basa* is csak a központi kormány engedelmese eszköze lesz. A lázadás folytatása a törökök belátásától és az albánok erejétől függ. A törökök iszonyu erőszakosságokat követtek el Albániában. Nem kimélték életet, vagyont, ezer meg ezer házat felgyújtottak és az elpusztított házak felépítésének kérdése a Lékének egyik legfontosabb feltétele. Elmondta a bég, hogy a skutari érsek azért hagyta abba közvetítő akezióját, mert arról értesítették, hogy a felkelők addig nem hajlandók lerakni a fegyvert, amíg összes követeléseiket nem teljesítik.

Az „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

KÜLFÖLD.

Bizalmatlansági indítvány az angol kormány ellen. Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Balfour bejelentette, hogy e hó 7-én a kormány elleni bizalmatlansági indítványt nyújt be ezen tanács miatt, amelyet a kormány új peerteknek bizonyos esetekben való kinevezése ügyében a koronának adott.

Az angol felsőház ülésén Lansdowne lord bejelenti, hogy a lord Curson e hó 8-án bizalmatlansági indítványt nyújtott be a kormány ellen. A kormány hívei most azt hiszik, hogy a parlamenti törvényjavaslatot új peertek kinevezése nélkül is elfogadják és a bejelentett bizalmatlansági indítványt az ellenzék utolsó demonstrációjának tekintik.

Törökország a dragománok ellen. Konstantinápolyból jelentik: Julius 24-én reggel az osztrák és magyar nagykövetség segéddragománját, László Markót a galatai hidon jelentéktelen szóváltás miatt török rendőrök letartóztatták. Ugy ő, mint a kevéssel utóbb odaérkezett bátyja, László Alfréd, aki szintén dragomán, tiltakoztak a letartóztatás ellen, de eredmény nélkül, mert a rendőrök erőszakkal elvitték a dragománt. A rendőrök, amikor a dragománok jogaikra hivatkoztak, lenéző vállonogatóssal csak ennyit feleltek: *Ezek az idők elmúltak!* Kevéssel azután egy rendőrtisztviselő szabadon bocsátotta a dragománt, aki az esetről jelentést tett. A nagykövét a következő napon a körök külügyminisztériumban tiltakozott az exterritorialitás és a kapituláció megsértése ellen. A sajtó élénken foglalkozik az esettel. A porta a nagyhatalmakhoz intézendő jegyzéken dolgozik, amelyben kifejti, hogy a dragománok intézményét meg kell szüntetni, minthogy ez az intézmény sérti Törökország szuverenitását.

Új orosz államkölesön. Párisból jelentik: Pénzügyi körökben híre jár, hogy az orosz kormány a párisi pénzpiacra puhatólódik egy nagyobb kölcsön felvétele céljából.

TÁVIRATOK.

A marokkói bonyodalom.

Berlin, augusztus 2.

A Kolonial Gesellschaft a marokkói kérdésben feltűnést keltő nyilatkozatot tesz közzé. A nyilatkozat szerint abban az esetben, ha Franciaországnak és Spanyolországnak kedve támad arra, hogy a marokkói kalácsból egy jó falatot harapjan, akkor ugyanez a jog illeti Németországot is. Nem fogunk megelégedni azzal, mondja a nyilatkozat, hogy a Császári vidéken néhány ezer négyzetkilométernyi területtel kielégítsenek, hanem mi is magában Marokkóban kívánunk területet. A legalkalmasabtnak tartjuk az Adagir mögött elnyúló területet. A Kolonial Gesellschaft irányadó tényezői megegyeznek abban, hogy Németország nem engedheti meg azt, hogy Marokkóban nagynehezen megszerzett pozíciójából kiszorítsák.

Berlin, augusztus 2.

Cambon francia nagykövét tegnap hosszabban tanácskoztott Kiderlen-Waechter külügyi államtitkárral.

London, augusztus 2.

A Times írja: Egy új marokkói konferencia egybehívását a magunk részéről nem tartjuk szerencsés gondolatnak. Ha azonban az érdekelt felek között folyamatban lévő tárgyaláson nem sikerül megoldást találni, akkor egy esetleg összehívandó nemzetközi konferencián talán sikerülni fog a függőben lévő kérdéseket elintézni.

London, augusztus 2.

A Reuter-ügynökség marokkói értesülése szerint az agadiri marokkói hatóságok ismeretlen okból kiutasították a Daily Express Ostler nevű tudósítóját és egy másik angol embert. A Daily Express tangeri tudósítója jelenti, hogy a kiutasított

tak érdekében a Berlin cirkáló parancsnoka intervenálni akart, ezek azonban az erre vonatkozó ajánlatot nem fogadták el.

Vilmos császár utazása.

Altengrabov, augusztus 2.

Vilmos császár ma reggel 7 órakor külön vonaton ideérkezett és részt vett a lovassági harczászati gyakorlaton. Jelen volt Gemmingen lovag altábornagy és French, az angol hadsereg főfelügyelője.

A Haiti szigeti forradalom.

Newyork, augusztus 2.

Egy port au princei távirat szerint Simon elnök belátta a további ellentállásnak céltalan voltát és beleegyezett abba, hogy három nap alatt idegen zászló védelme alatt hajóira ül. Az elnök a három napos fegyverszünetet azért kérte, hogy intézkedéseket tehesse a fővárosnak a forradalmárok által való kifosztásának megakadályozása végett. A diplomáciai kar ugyanebből a célból lépéseket tesz.

London, augusztus 2.

Port au Princeből érkező távirat szerint a forradalmárok teljesen körülvették a várost. Valószínű, hogy el fogják utasítani Simon elnöknek azt a kérését, hogy három napon belül ne nyomuljanak be a városba.

Rémuralom Perzsiában.

Pétervári, augusztus 2.

A perzsa kormány az orosz diplomácia ellen irányuló jegyzéken dolgozik. E jegyzék szerint az orosz kormány a volt saht rendszeresen támogatja és folyton beavatkozik Perzsa ügyeibe. A perzsa sajtó azt követeli, hogy a volt uralkodót XVI. Lajos példájára büntessék meg és azt mondja, hogy az orosz konzulok jelenléte állandó veszedelemmel fenyegeti Perzsa függetlenségét.

Pétervári, augusztus 2.

A Novoje Wremja tiltakozik az ellen, hogy a perzsa medszij dijat tüzött ki Mohamed Ali Mirza exsah fejére. Csodálatos, hogy a hét miniszter és a törvényhozótestület tagjai közül senki sem akadt, aki ez ellen tiltakozott volna s így kényszerítették az ifju sahot, hogy aláírjon egy határozatot, amely az apagyilkossággal egyértelmű.

London, augusztus 2.

Mint a Reuter-ügynökségnek Teheránból jelentik, a volt sah Benderigeben gőzösre ült és a Kaspi-tengeren Meszisszerbe hajózott.

Konstantinápoly, augusztus 2.

Benderbusirból jelenti a török konzul, hogy a perzsa forradalmárok megtámadták az angol konzulátust. A török konzul sürgősen kér katonaságot a konzulátus és a török alattvalók védelmére.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.

	aug. 2.	aug. 1.	jul. 31.
Buza helyben	94¼	95	94
augusztusra	—	—	—
szeptemberre	95%	95	95
decemberre	99%	99½	—

Chicago.

Buza augusztusra	—	88%	87¼
szeptemberre	90%	90%	90½
Tengeri augusztusra	64%	63½	62½

Newyork, augusztus 2. Gyapot Newyorkban, helyben 12.50 (12.50). Gyapot augusztusra 12.09 (12.15). Gyapot októberre 10.97 (10.94). Gyapot New-Orleansban helyben 11.80 (12.—). Petroleum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.25 (7.25). Petroleum Refined in Cases 8.75 (8.75). Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 8.85 (8.80). Zsir Rohe és Brothers 9.— (8.90).

Chicago, augusztus 2. Zsir szeptemberre 8.77 (8.62). Zsir októberre 8.62 (8.67). Szalonna 8.77 (8.43). Sertéshus szeptemberre 17.42 (17.12).

Az elemek pusztításai.

— Viharok, tüzek. —

Budapest, augusztus 2.

A hőség engedett perzselő tüzeiből. Némileg enyhültebb az időjárás. Azonban a rendkívüli szárazság következményeit még mindig többféleképpen szenved a föld népe. Viharok és tüzek pusztítanak mindenfelé. Az elemek pusztításairól a következőket jelentik.

Viharok a vidéken.

Békéscsabai jelentés szerint hétfőn délután 2 és 3 óra között a gerendási határban mogorónagsági jégeső pusztított, mely a határ egyrészt, különösen Beliczey Géza, Szalay József és gróf Keglevich uradalmaiban óriási károkat okozott a kukorica és dohánytermésben. A jégeső Medgyesháza felé húzódt és ott még nagyobb pusztításokat vitt végbe. A gerendási határban a jégvihar éppen utban találta Hankó Mihály bérselegényt, aki kocsi-jával hazafelé igyekezett, a lovak megvadtak a jég csapkodásától és a kocsit egy árokba fordították. A legény messze kivágódott a kocsiból és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani a csabai kórházba.

Lugoson hétfőn dében körülbelül egy fél óráig diónagsági jég esett, mely 5 centiméter magasságban elborította az utcákat és a szőlőben és gyümölcsösökben óriási károkat okozott.

Nagyváradról jelentik, hogy ott hétfőn dében óriási felhőszakadás zúdult a városra és a Magyar utczát és környékét annyira elleppte a vízár, hogy az uttesten egy méternyi magasságban állott a víz, mely elöntötte a házak udvarát és az ablakokig felemelkedett. A munkából hazatérő lakók kénytelenek voltak tutajokon, csónakokon és teknőn a lakásukhoz jutni, sokan pedig lóháton vágattak át a vízen. Az Uri-utczában, ahol a csatornázási munkálatok folynak, talajszuszamlás történt és Klein Ferencz bérkocsija lovasól a földhányásba zuhant, ahonnan alig tudták kimenteni.

Nyírmező község határán a villám lesújtott két asszonyt, akik egy szénaboglya alá húzódtak. Állandóan vérző, súlyos sebeket szenvedtek.

Szászváros vidékén vegyes eső esett, de a gyorsan kifejlődött kukoriczabón nem tett nagyobb kárt.

Kisjenő. Perzselő, tropikus hőség és hosszan tartó szárazság után ma az idő kellemesen lekölt és megeredt a sőtárogat, jótékony eső, mely a kápnövényekre igen jó hatással van.

Magyarkanizsa. Türelhetlen hőség után az idő hűvösebbre változott és éjszakánként erős harmat van, mely a kukoriczára nagyon hasznos.

Gálszécs. Tartós szárazság és rekkenő hőség után ma Gálszécsen és környékén kioldós eső esik. Szatmárnémeti. Az éjjel óta a levegő itt erősen lehült és ma egész nap esik az eső. Több környéki községtől nagy zivatart jelentenek jég-esővel.

Pusztító tüzek mindenfelé.

Váczhartánban hétfőn délelőtt kigyuladt Gasztonyi Tibor birtokos majorjának egyik istállója, amelyben 63 tehén volt; ebből nagy erőfeszítéssel sikerült harminczkilenczet megmenteni. A 24 darab szientáli tehén az istállóval együtt a lángok martaléka lett. A kár mintegy 18.000 korona. A tűz gondatlanságból származott.

Hódmezővásárhelyről írják, hogy a batifai uradalomban Domokos János munkás aratás közben pipára gyújtott és az égő gyufát eldobta, amittől a talpon álló buza kigyuladt és mikorra a munkások az oltáshoz fogtak, már tiz hold buzatermés leégett.

Esztergomból jelentik: Párkány, esztergomnye községben péntek óta napról-napra vannak tüzek. Vasárnap egyszerre öt ház gyuladt ki és az egész főutczát nagy veszedelem fenyegette, mert Pauncz kereskedő háza is tüzet fogott, hol sok benzín, petroleum és lőpor van felhalmozva. A párkányi és esztergomi tüzoltók csak nagy erőfeszítéssel tudták a tüzet lokalizálni. Hétfőn dében, valamint kedden is tüz volt és két ház és takarmány égett le. A községben nagy az ijedelem a naponként ismétlődő tüzek miatt. A gyújtogatások természetleg vannak végrehajtva, sőt Bakonyi Bélánét előre figyelmeztették, hogy fővénysége miatt házat felfuajtják. A hatóság a tetteseket erőlyesen nyomozza. — A villám Koczka Gábor léméndi gazdát, midőn kocsin hazafelé tartott, agyoncsujtotta.

Zólyomból jelentik, hogy Badány Lajos orsz. képviselőnek Felső-Micsirgén lévő majorja tegnap este tizenegy órakor kigyuladt és az összes gazdasági épületekkel leégett. Oltani a vízhiány miatt nem lehetett. Több szarvasmarha és ló is beégett.

Keszthelyről írják, hogy Deli József taliándörögdi gazda feleségével a tanyán dolgozott. Otthon maradt 4 éves kis gyermeke öreg anyjával.

Nemsokára a pajta kigyuladt és az öregasszony a gyermekkel együtt bennégett. Azt hiszik, hogy a gazda egyik haragosa gyújtotta fel a házat. A csendőrség nyomozza a tettest.

Aradról jelentik: Ma hajnalban kigyuladt Aradon a Keresztény-féle ház a vasut mentén, mely leégett. A tűz belekapott a Hidvégi-féle kocsigyárba is, melyet elpusztított. A tüzet nehezen lehetett megfékezni, mert a hatóság legutóbbi rendelkezése szerint a vízvezeték minden este 10 órától hajnalig elzárva tartják. — Aradon ma hajnalban kigyuladt Hidvégi Pál kocsigyártó telepe s mire az oltáshoz foghattak volna, a husz méter hosszú és öt méter széles faterlep teljesen leégett. A tüzoltóság tehetetlenül állott a veszedelemmel szemben, mert nem volt elegendő víz és csak a többi épületek megmentésére szorítkozhatott. A Hidvégi-féle kocsigyár égése ügyében ma délután tartották meg a hatósági vizsgálatot, amikor nagy meglepetésre a padláson két megszenesedett holttestet találtak. Megállapították, hogy a két elégett egyén a vasuti vendéglős szolgálóival, *Furkas Pál* 16 éves és *Todorics János* 18 éves szolgálókkal azonos. Több munkás állandóan a padláson aludt és a két szolgáló is ott keresett magának fekhelyet s oly mélyen elaludtak, hogy a tűz kitörése után már nem bírtak menekülni. A tűz keletkezésének okát eddig nem sikerült megállapítani.

Szombathely. Ma délután 2 óra tájban kigyuladt a gróf Szápáry Pál tulajdonát képező, Kis-uvomtól Egyházasadaróc felé húzódó fenyőfaerdő és csakhamar 40—50 holdnyi erdőterület állott lángokban. A tűz továbbterjedését a közeli falvak tüzoltóinak csak nagy erőfeszítéssel sikerült meggátolni. A vizsgálat megállapította, hogy az erdő mellett elhaladt egyik vonat mozdonyából kipattant szikráktól fogott az erdő tüzet.

Óriszpe község mellett az ugynevezett Bory tűzfamezők a szárazságtól meggyuladtak és csak nagy fáradsággal sikerült a tüzet lokalizálni. *Sandrik József* 75 éves hamri gazda afeletti bányában, hogy a községben kiütött tűz alkalmával felesége bennégett, ma meghalt.

A külföldi pusztulások.

Prágából táviratozzák, hogy *Veprikov* község (Chotebori járás) tegnap majdnem teljesen leégett. A tüzvésznek 67 ház közül 59 esett áldozatul. A kárt 470.000 koronára becsülik; csak egyrésze van biztosítva. Sok gyermeknek nyoma veszett, azt hiszik, hogy a tűzben pusztultak el.

Prágából jelentik: A Rakonitz közelében fekvő herceg *Fürstenberg* tulajdonát képező erdő, mely a helyi erdők vasut vonala mellett húzódik el, vasárnapi két helyen kigyuladt. A tűznek mintegy 200 hektárnyi terület esett áldozatul. A kár mintegy negyedmillió korona.

Innsbruck. Az ötzi-völgyben fekvő Umhausen község környékén tegnap villámcsapás következtében kigyuladt az erdő, amely 30.000 négyszögölnyi területen már leégett.

Berlin. A nagy hőségért tegnap este óta Berlinben *húszonkét napszúrás* fordult elő és köztük négy halálos volt. Berlin környékén ugyancsak tegnap óta a nagy szárazság miatt *negyven tűzeset* volt. A meteorológiai intézet azt jósolja, hogy a forróság még bővekedni fog. Több vidéki városban is türelhetlen a hőség és az áldozatok száma igen nagy, ugyancsak a tüzesetek is. Az aratás sok vidéken siralmas eredményt ad, mert minden elszáradt.

Halleban a gyermekhalandóság ijesztő. Tegnap 27 csecsemő gyermek halt meg, a legidősebb egy éves. Szászországban ugyancsak tegnap 23 halálos napszúrás jelentettek be.

Az *Obereggenndorfi* papirgyárban is tűz ütött ki Salzer és Hetzer tulajdonosok lakóháza, valamint a műhelyek elpusztultak a tüzeben.

Londonból táviratozzák: Az *Union Gold Storage Co.* themseparti raktárházainak égésekor számos tüzoltó füstmérgezést kapott, különösen az ott elraktározott tojáskészletek égése folytán. A tüzoltóparancsnokot, valamint tizenegy más tüzoltót eszméletlenül szállítottak el. Egyébként Londonban a hőség ma sem enyhült. A hetek óta tartó szárazság következtében sok városban és vidéki községben nagy a viházy.

Az amerikai *Ottavából* jelentik, hogy a hamiltoni (Ontario) örültek házában tűz támadt. *Nyolcz beteg elégett* s mintegy ezer sértetlenül megmenekült. — Egy másik jelentés szerint az ötemeletlen épületek csak az ötödik emeletén *ötven beteg pusztult el.* Az ápolók ott kitörték a rostályokat és azokon át ledobták az örülteket az aul kifésztett ponyvába és ilyen módon sikerült néhányat közülük megmenteni.

UJDONSÁGOK.

A soffőr mulat.

* * *

Néhány nappal a sajnálatraméltó Málnussy rendőrfogalmazó katasztrófája előtt éjjeltájban az Andrassy-uton ültünk egy kávéház előtt. Egyszerre süvitve, dübörögve, berregve és zakatolva elrohogott előttünk ki a liget felé egy automobil. Nagy, fekete autó volt, egészen üres, a soffőr egyedül ült a bakján, alig néztünk oda, már örült túlközléssel ült volt a körut keresztelésénél. Az Oktogon téren éjszaka sétáló emberek szétugró szilhuettjeit láttuk. Megfagyott bennünk a vér: az utkeresztezésen maradt vergődő emberoncok annyira hozzátartoztak volna ehez a látványhoz, hogy szinte csodálkoztunk rajta, hogy nem történt semmiféle katasztrófa. Valaki megnézte az óráját: tizenkét óra mult tiz percczel. Még mindig arról beszélünk, micsoda disznó gázság az, hogy a fővárosban így száguldoznak az ördögcserek, amikor sivitás, dübörgés, berregés és zakatolás — ugyanaz az automobil száguldozott visszafelé. Ismét ijedten szétrebbenő alakok, átkozódások, káromkodások. Egy perc: és jön az automobil újra. Ugy látszik az őrző soffőr a maga szórakoztatására kocsikázott a Váci-körut és a milleneumi cserebogár között (ezt a torz monstrumot miért nem gázolja már le egy automobil!) És sehol egy rendőr, aki ebben a passziójában megakadályozza.

Másnap este Budán vacsoráztunk. Szép este, jó vacsora után álltunk a megálló helyen és vártuk a villamost. A kocsit szélén álltunk egy lépésre a járdától, ott, ahol a Margitkörutra enyhe hajlással egy másik ut kanyarodott. Egyszerre messzi pöffögés, túlközlés — egy autó jött ezen az uton. Egészen üres volt az uteza, sehol villamos, kosi vagy gyalogmenő ember, gondoltuk elférünk, az automobil a szabad uttesten majd csak kanyarodik. De nem, egyszerre csak bum! Ott van az automobil köztünk, hiában volt üres az uteza, hiában álltunk mi az uttest legszélén, a soffőr nem volt hajlandó szélesedni sugaru kanyarodással vesztegetni az idejét, szédítő gyorsan, egész kis körívben fordult be a körutra egyenesen ránk fordította a gépjét, úgy hogy alig győztünk szétugrálni előle. Azután visszafordult és ránk nevetett. Ugy nevetett, hogy ezéért bicskát szokás szurni az emberek mellébe, bizony Isten! meg is tettük volna, de neki könnyű volt, egy másodperc múlva már messze járt s tovább szórakozott azon, hogy a kocsija elől ugy iramodnak szét az emberek, mint a tóba fejest ugró békák.

Igy szórakoznak Budapesten a soffőrök. Kétségtelen, hogy jó mulatság lehet. A világ egyik legszebb bulvardján kivilágított kávéházak előtt, ahol szép asszonyok fagyaltoznak, és cigányok muzsikálnak, hajrás futásban nyargalni végig s a kánikulai hőségben lehűtőzni abban a szélviharban, aminek ez a veszett nyargalás nekiszalad. Vagy közibe-röpiteni egy csoport embernek az automobil, mintha pajkos óriás dobná egerek közé egy követ, hogy azután tele tüdővel nevesse az ijedségükön s az esetlen kapkodásukon. Röpülő madarak és tömegnyakozó kényurak ismerhetik csak ezeknek a passzióknak a kéjét. A soffőrök azonban nem röpülő madarak és kényurak, szerényen hinni merjük, hogy a sarki rendőr nekik is parancsol.

Hát miért nem parancsol?

NAPIREND. Naptár: 1911. augusztus 3-án. — Róm. kath.: Istv. vt. mgt. — Prot.: Rába. — Görög-orosz: július 21. — Zsidó: Ab 9. — A nap két reggel 4 óra 39 perczkor, nyugszik este 7 óra 31 perczkor. — A hold két délután 1 óra 41 perczkor, nyugszik este 11 óra 18 perczkor.

A miniszterelnök mint belügyminiszter fogad a belügyminisztériumban délután 5 órakor.

Az igazságügyminiszter fogad dében 12 órakor. A kereskedelemügyi államtitkár fogad dében 12—2 óráig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. Petőfi-ház (Bajza-uteza 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona. — Háziipari Szövetkezési kiállítás (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum allattára 9—2-ig. — Aquineumi Múzeum 9—4-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 3—7-ig. — Rath Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum (Akadémia-uteza 2.) 10—12-ig. — Tanszermúzeum 9—7-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—7-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—1-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2-ig.

— **A király Gődöllön.** Bécsből jelentik: egy déli újság ma állítólag hiteles helyről szerzett értesülés alapján közli, hogy a király október közepe táján csakugyan Gődöllőre utazik és két hetet fog ott tölteni. A gödöllői vadaskertben vadászni fog a király.

— **A bajor régens állapota.** Lajos bajor herceg holnap a regensherceg látogatására rövid időre Hohenschwangaubra érkezik. A havasi vadászatok, amelyeknek eredetileg pénteken kellett volna kezdődnie, miután a regenshercegnek nyugalomra van szüksége, orvosi tanácsra egyelőre elhalasztatnak. A regensherceg állapotáról a szolgálattevő háziorvos közli, hogy a nagy hőség csökkentével a legutóbbi napokban javulás állott be. Az éjszakai nyugalom alig van megzavarva. Az étvágy egyformán jó.

— **A pápa betegsége.** Berlini diplomáciai körökbe az a hír érkezett Rómából, hogy a pápa állapota folytonosan nagyon komoly. Különösen az egyre gyengülő szív működés ad okot aggodalomra.

— **A csári pár utazásai.** Pétervárról megczáfolják azt a hírt, hogy a csári pár Nauheimba utazik. A csári család a jövő héten visszatér Pétervárra s azután a Krim felé utazik.

— **Egy egyetem jubileuma.** A boroszlói egyetem 100 éves fennállásának évfordulóját a Vilmos császár intézkedésére pompás kivitelben renovált Aula Leopoldinában impozáns ünnepség keretében ülték meg. A trónörökös, aki Vilmos császár képviselőjében jelent meg az ünnepségen, legfelsőbb rendeletet olvasott fel, mely az egyetemnek Schlesische Friedrich Wilhelm Universitätet nevet adományozza.

— **Keckemét újjáépítése.** Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke ma beküldte a képviselőház július 12-iki ülésén a képviselők által a keckeméti károsultak javára felajánlott egynapi tiszteletdíjukat, 3900 korona összegben a horvát-szlavonországi képviselők díjain kívül.

A főrendiház elnökétől ma Kada Elek polgármesterhez a következő tartalom levél érkezett: A magyar országgyűlés főrendiháza a mai napon tartott ülésében jegyzőkönyvbe iktatta mély részvétét azon súlyos megpróbáltatás alkalmából, amelylyel az elmúlt napok elemi katasztrófái Keckemét városának egyetemét úgy mint egyes polgárait sújtották s megbízott engem, hogy együttműködésének kifejezését Nagyságod utján a város közönségével közöljem. Azon hazafias öhajátom kifejezésével teljesítem e megbízást: vajha annak a nemzeti őserőnek, mely Keckemétet az ország legvirágzóbb városainak egyikévé tette s mely a megpróbáltatás nehéz napjaiban sem csüggedő önérettel érdemelte ki a közrészvét mellett a köztiszteletet is, a nemzet egészének támogatásával mielőbb sikerüne a mélyen sújtott várost új virágzásra s további csapásoktól meg nem zavart jólétre emelni.

Gróf Ráday Gereon kedden az egész napot Keckeméten töltötte és teljes részletességgel tájékoztatta magát valamint személyes meggyőződést szerzett az eddigi összes intézkedésekről és a további teendőkre nézve a polgármesterrel megállapodott. — Ujabbán a következő adományok érkeztek be: A Mátra-körösvideki h. é. vasut r. t. 5000, Berlistye község 100, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank 500, Dunapataji Takarékpénztár 50, a nagyváradi 19. tüzérezred tovább szolgáló altisztjei 34 korona.

A belügyi tárcza 1911. évi költségvetésbe a városok segélyezésére fölvetett 2 millió korona államsegélyből a Keckemétet megillető 36.000 koronát a belügyminiszter kiutaltványozta.

— **A vasut és a királygyakorlatok.** Eperjesi jelentés szerint Pulszky Garibaldi, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatója, két vasuti felügyelő kíséretében bejárta azokat a felsőmagyarországi vonalakat, amelyeket a királygyakorlatok alkalmával igénybe fognak venni. A vezérigazgató megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Vértessy Arnold halála.** A magyar irodalomnak és a magyar olvasóközönségnek mély gyászja van. Egy régi jó s mindvégig népszerű magyar írónk, a finomlelkű Vértessy Arnold tegnap délután elhunyt. Vértessy az elbeszéléseknek volt a mester-írója, akit nemcsak a közönség becsülgetett, a Vértessy érdemeit irodalmi társaságaink is méltányolták. A *Kisfaludy-társaság* már régen tagjai közé választotta, a *Petőfi-társaság* pedig alapítása óta tagja volt. Halála hírére az Akadémia épületére kitűzték a gyászlobogót, *Berzeviczy* Albert pedig, az Akadémia elnöke, nyomban intézkedett, hogy az elhunytat díszsírhelyre temessék el amihez a tanács készséggel hozzá is járult. Vértessy Arnoldot régi szivbaja ölte meg, amihez későbbi éveiben érlelmeszedés járult. Tegnapelőtt délután szívgörceket kapott. Hasonló rohamai máskor is voltak, de rövid idő alatt elmúltak, most azonban tartós-nak mutatkozott a baj s bár a két injekció, amelyet háziorvosa adott neki, lecsillapította valamennyire, a katasztrófának már nem állhatta útját. A jeles író tegnap délután, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is elvesztette volna, csendesen jobblétre szenderült. Hetvenöt évet élt. Temetése holnap délután ötödfél órakor lesz a kerepesi-úti temető halottasházából. Életrajzi adataiból megemlítiük a következőket:

Vértessy Arnold 1836-ban született Egerben. Iskoláit is ott végezte, majd beiratkozott az egyetemre, jogi tanulmányait azonban csakhamar abbahagyta és kizárólag irodalmi működésnek szentelte magát. Bátyjával együtt, mint fiatal gyermek, a szabadságharc néhány csatájában is részt vett. Irodalmi működését *Vadnay* Károly „Hölgyfutár”-jában kezdte, ahol mindjárt első novellája, a „Mór király” című nagy feltűnést keltett. Eleinte történelmi elbeszélések írt, később társadalmi tárgyúakat, majd élete utolsó éveiben ismét visszatért a történelmi témákhoz. A Bach és Schmerling-korszakban élelzetet is szerkesztett és pedig az akkori időkben veszedelmesen bátor hangon. A hetvenes évek végén Debreczenbe ment, ahol az „*Ellenőr*”-t szerkesztette, 1893-ban pedig Pestre jött és haláláig itt maradt, kizárólag irodalommal foglalkozva, hivatalát sohasem vállalt. 1888-ban és a következő évben ünnepelte írói jubileumát, amikor is ezredik novellájának megjelenése alkalmából a *Petőfi-Társaság*, majd a szülővárosa, Eger, rendezett a tiszteletére nagy ünnepségeket. Az „*Ezer elbeszélés*” című könyvciklusának az első kötete 1888-ban jelent meg. Számos regényt is írt, részint történelmi, részint satirikus tárgyúakat. A nevezetesebbek ezek közül: „*Az ugaros-karádi löbbitobosság*”, „*A vámosi háború*”, „*Csiricsári Bertalan*”, „*Istenért és a szabadságért*”, „*Kadocsa Ákos*”. Megjelent még több novelláskötete részint Pesten, részint Debreczenben. A szindarabírással is megpróbálkozott s egyik darabját Kolozsvárt és Budán játszották. Tagja volt a Kisfaludy-Társaságnak, a Petőfi-Társaságnak pedig alapításától fogva tagja volt. Vértessy Arnold a hetvenes évek elején nősült meg, nőül vevén Kuklay Annát, aki 1889-ben halt meg s az érdemes író azóta özvegyen élt. Házasságából két fia született. Az egyik Vértessy Kornél, a Ganz-gyár ügyvezető főmérnöke, a másik dr. Vértessy Jenő muzeumi őr, aki maga is író és irodalomtörténeti író. Unokájcsese, Vértessy Gyula szintén író és tanfelügyelő Temesvárott.

— **Meggyilkolt gyémántkereskedő.** Rosenblum Mór antwerpeni gyémántkereskedőt holtan találták Neuburg gyémántkereskedő lakásán. Mindjárt látszott, hogy gyilkosságnak esett áldozatul és a gyanu Neuburgra irányult. A rendőrség letartóztatta és Neuburg nemsokára tagadott. Elmondta, hogy Rosenblum elcsábította az ő feleségét, emiatt elkeveredett szóváltás volt köztük s azután ő szekerézéssel fejbüszította családi boldogságának megromlását. A nyomozás ezzel szemben azt derítette ki, hogy Rosenblum elment Neuburghoz egy követelését sürgetni és Neuburg azért ölte meg, hogy szabaduljon adósságától. A gyilkos gyémántkereskedő 21 éves.

— **Nagy vasúti szerencsétlenség Németországban.** Niedergörsdorfban (Brandenburg) jelentik: Ma délután 3 órakor hibás változtatás következtében kiskilott a D. 47. számú vonat. A mozdonyvezető, a gépész és a postakocsiban dolgozó postatiszt életüket veszítették, egy fűtő és egy női utas súlyosan megsebesült. A mozdony és a podgyász-kocsi teljesen elpusztult, két kocsi jelentékenyen megsérült. A forgalmat a másik vágányon tartják fenn. A kiskilott vonat utasait először Jüterbogba vitték, honnan menetrendszerű vonatokkal folytatták útjukat.

— **A péksztrájk.** A péksztrájk még egyre tart, s a ma holnap már négy hét óta folyó sztrájknak — úgy látszik — egyhamar nem is lesz vége. A munkások egy kis töredéke a segédek sütődéjében dolgozik, egy másik csoport vidékre szegődött, a legnagyobb kontingense pedig várja megadással, amíg a pékmesterek merev álláspontjukból engedni fognak. Erre azonban — sajnos — kevés a kilátás. A pékmestereknek a mai helyzet nagyon kedvező, mert ha ők nem sütnek fehér süteményt, nem sít helyettük más se és így nem lévén ebben konkurrenzia, a pékségek kiéheztesítését várják. A hatóság pedig a legbosszantóbb indolenciával nézi ezt a *szégyensztrájkot*, melynek eliminálására még egy lépés az ő részéről meg nem történt. Nincs a világnak az a kulturvárosa, melynek hatósága heteken át tűrné, hogy a lakosság fehérsütemény nélkül legyen. Talán az a körülmény, hogy a közönség beletörődött abba, hogy a kávéjához méregdrága czukrászüteményt, avagy teljességgel élvezhetetlen, száraz, ugynevezett „tejeskenyert” kapjon és a kiflitől, zsemlyétől már teljesen elszokott: a hatóságot is passzív rezisztenciára készíti? Mindinkább nyilvánvalóvá lesz, hogy a hatóság azért nem avatkozik bele ebbe a dologba, mert közbelépésével kénytelen lenne a pékségek pártjára állani, ámde a pékmesterekkel újrat huzni nem mer. Nem először tesszük szövé a hatóság nemtörődöm-ségét e helyen. Tudjuk jól, hogy legutóbbi cikkiünk kapcsán a fővárosban időző városatyák rendkívüli közgyűlést akartak összehívni ebben a botrányos dologban. A városházán is már szó esett róla, hogy rendkívüli közgyűlésen fognak a péksztrájkjal foglalkozni és utasítani fogják a tanácsi ügyosztályt, hogy a harczoló felek között a *közönség érdekében* teremtsenek rendet avagy *rendezzék be a községi kenyérgyárat sürgősen fehérsütemény gyártására is.* De a rendkívüli közgyűlésből nem lett semmi. Akik első felbuzdulásukban a közgyűlés összehívására határozták el magukat: azokat szépen csendesen leintették. Most itthon van a polgármester. Felhívjuk az ő figyelmét arra a szégyenteljes állapotra, melyet a közel négy hét óta tartó péksztrájk teremtett meg Budapesten. Amire a tanácsi ügyosztály vállalkozni nem mer: arra talán vállalkozik ő, akinek erélyétől még a hatalmas, gazdag és befolyásos pékmesterek is észbe kapnak. Ám, ha a polgármester sem avatkozik bele ebbe a dologba, ha továbbra is türi a pékmestereknek ezt a csuf garázdálkodását, úgy nincs az a hatalom mely a város vezetőiről lemoshatja azt a vádat, mely a közvéleményben már-már kezd kialakulni: hogy a város vezetőit is csak vezetik — a polgármesteri tekintély és hatalom nagyobb dicsőségére és szégyenére. Mutassa meg a polgármester, hogy a pékmesterekkel szemben meg tudja még védelmezni az ő gondjaira bízott polgárságnak jogos érdekeit.

— **Árverés Burrián Károly ellen.** Burrián Károly tenoristára az a kellemetlenség vár, hogy Drezda mellett lévő nyaralóját és telkeit elárverezik. A tenorista ugyanis, aki Saatzban nyaral, nem fizetett adót már régóta s ezért foglalást vezettek ingatlanaira. Szeptember 18-án lesz az árverés. Valószínű, hogy a szerződésesség miatt megítélt kötbért is az árverésből befolyó összegből fogják levonni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy Burrián vagyoniilag rosszul állana, sőt ellenkezőleg: a tenorista vagyonát százezrekre becsülik.

— **Az elrabolt német mérnök.** Berlinből írják: A „*Lokalanzeiger*” érdekes hírt kapott Richter mérnökről Salonikiból. A tudósító szerint egészen biztos, hogy Richter még él és hogy hol rejtegetik a rablók, annak nem lehet nyomára jutni. A rablók teljes biztonságban érzik magukat s ezért van, hogy nem engednek a megszabott váltásdíjból. Nincs más mód a mérnököt kiszabadítani, mint az, ha a német kormány Athénben lépéseket tesz, hogy ott gyakoroljanak nyomást az Etniki Ethorin görög titkos szövetségre, amely a banditáknak parancsol.

— **Költözők postahivatal.** A Budapest 90. sz. posta- és táviradhivatal a IX. Vámház-körut 7. sz. alatti helyiségből f. évi augusztus 1-én a IX. Csillag-utca 2. sz. alá költözött át, ahol működését ugyanazon nap délelőtt megkezdte.

— **A kolera.** A triezti hatóságoknak ma négy újabb koleraesetet jelentettek be. A megbetegedettek között van egy Kohn Cézár nevű magánhivatalnok, akinek állapota igen súlyos. Ez az első eset Triesztben, hogy közeposztályhoz tartozó ember is megkapta a kolera-t. A lakosság körében nagy a nyugtalanság, különösen azért, mert kiderült, hogy a kolera-betegek olyan házak közelében vannak, amelyeknek lakói vásároltak attól a napzámostól, akiről később konstatálták, hogy bacillushordozó. — Genuában a „*Turin*” nevű olasz gőzös tegnap 270 a déli tartományokból való ki-vándorlóval Argentínába akart indulni. Az utolsó pillanatban azonban a kikötői hatóságok nem engedték meg az elindulást, úgy, hogy az utasok kénytelenek voltak hazájukba visszatérni. — Konstantinápolyi jelentés szerint ma huszonegy koleraesetet állapítottak meg, melyek közül tíz halálos kimenetelű volt. — Newyorkban a még mindig fenyegető kolera-veszedelem miatt a kormány a gőzhajóállomások közelében levő legtöbb tengeri fürdőt a forgalomtól elzárta. E rendelkezést a nagy hőség miatt nagy lehengoltsággal foadták. — Triesztben az utolsó nap alatt két újabb koleraesetet volt. Egy 15 éves leány és keztügyári segéd betegedett meg s a múlt éjjel egy asszonyt is beszállítottak a fertőző kórházba kolera-gyanus tünetek miatt. Az meg van állapítva, hogy akik kolera-ban megbetegedtek, gyümölcsöt és főzeléket ettek. Husra ugyanis nem telik a szegényebb néposztálynak, az olcsó argentinai hus teljesen elfogyott s a sóvárogva várja az új szállítmányt. A polgármester, a helytartóság elnöke és az egészségügyi tisztviselők ma meglátogatták a barakkban ápoló 14 kolera-beteget, akik közül tíznek javult az állapota. — A novibazári szandzsák közelében a kolera óriási mértékben terjed. *Ipekten egymagában* 27 haláleset volt eddig. Az egészségügyi bizottság *Halil* bej, a koszovói kormányzó elnöke alatt permanenciába helyezte magát. Ipeket, Mitroviczát, Ferisovicot kordonnal vették körül.

Nagyváradon Makai Jánosné, az ott működő Schmiéd-féle czirkusz pénztárosának a felesége ma délután kolera-gyanus tünetek közt megbetegedett. Az azonnal elhívott orvos, valamint a tisztí főorvos is konstatálták a kolera-gyanus tüneteket, mire a beteget azonnal a járványkórházba szállították és az összes egyéneket, akik az asz-szonyval érintkeztek, fertőtlenítették és a legszigorúbb óvintézkedéseket foganatosították. — *Konstantinápolyból* jelentik, hogy ma ott 22 koleraeset fordult elő, amelyek közül 8 halálos kimenetelű volt.

— **Templomszentelés késéssel.** Kálmánd köz-ségben tegnap templomszentelési ünnep volt és vígan folyt a mulatozás. Tünc közben a legények összeszólköztek, majd dulakodásra került a sor és késszurásoltól 12 legény súlyosan megsebesült. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Magyarok sorsa a délvidéken.** A szlavonai magyarság üldözöttségéről kifogyhatatlanok a panaszok. A hovát egyház, horvát tanítás, horvát közigazgatás malomkövei között magára hagyottan örlődik meg a szlavóniai magyarság; sőt a délvidéken, az országnak határán belül is garázdálkodik a horváttság. *Sajkásgyörgye* község magyar lakossága küldött szomorú írást gróf Zichy János közoktatásügyi miniszterhez és *Drohobeczky* Gyula körösi püspökhöz. Elpanaszolják, hogy a községben a közrendet, erkölcsiséget, mélyben gőrtő állapotok uralkodnak, az állami iskolákban nincsen semmi rend, haladás, a tanítás és a nevelés mélyen sülyedt, visszafeljődött s a rossz utra tereltetett. Különösen panaszokodnak a kérvény aláírói a község görög-katholikus lelkésze ellen, aki az állami iskolában hitoktató és gondnok. A pap — mint a panaszokodók előadják — horvátországi születésű, nemzetiségi politikát terjeszt és a magyar nyelvű gyermekeket oktatásban nem részesíti és a magyar tanítókat üldözi. A lakosság arra kéri a minisztert és püspököt, hogy szabadítsa meg őket a görög-katholikus paptól, a lelkészt sürgősen helyez-zék el Sajkásgyörgyről.

— **Házasság.** Mentzer Lajos, a Bécsi Biztosító Társaság tisztviselője házasságot kötött Faha Carolával.

— A halasi rablógyilkos nyomában. A hírhedt halasi rablógyilkos, Mezey István, akit napok óta huszonöt csendőr és tizenöt lovasrendőr hajsza, a szegedi tanyákon bujdosik. Ma hajnalban a királyalmi tanyák körül látták álalkodni, de mielőtt elfoghatták volna, eltiúnt a kukoriczásban. A szegedi rendőrség most nagy apparásussal fogott hozzá a gyilkos megkereséséhez.

— Vérengző horvát erdészjelölt. Vukováron némes merényletekre vetemedett egy részeg horvát erdészjelölt. Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka a városi nagyszállodában mulatott Mazura István, a gróf Eltz-féle uradalom fiatal erdőgyakornoka. Hajnalig társasággal ivott, aztán egyedül. A gyakornok holtrészegen duhajkodni kezdett. Az ügyeletes rendőrbiztos erre karonfogta Mazurát, hazavitte és átadta a grófi erdőhivatalban lakó barátjának, Franyek Jenő erdőtisztnek. Franyek levét köztette a részeg fiút és ágyba fektette. Egyszerre Mazura az ittasság deliriumában felugrott, szidni kezdte az erdőtisztet, majd egy valászkést kapott le a falról és a barátjára támadt. Ez, hatalmas természetű, atléta erejű férfi, — lefegyverezte Mazurát és bezárta a szobába. A részeg ember revolvért vett elő, kitérte az ajtót, aztán a Franyek lakásának ajtaját verte ki és berohant a hálószobába. Franyek a dühöngő, revolveres gyakornok elől az ablakon át menekült az utcára, amikor is Mazura meglátta az ügy fölött Franyek fölött vadászfegyverét. Az ablakhoz ugrott és a künn álló Franyekre és a zajra odasielő dr. Goldschmidt orvosra, Gerlauser szállítóra és két rendőrré lött. A fegyver serétre volt töltve. Mindnyájan sebesülten tántorodtak vissza, az egyik rendőr, akit tizenkét serét ért a mellén és a nyakán, eszméletlenül esett össze. A másik rendőr a csendőrségre futott, ahonnan néhány perc múlva rohamlépcsőben érkezett négy csendőr egy őrmester vezetésével. Az őrmester az ablak elé állott és hangosan mondta:

— Mazura ur, adja meg magát! Kerüljük el a felesleges vérontást. Ezt háromszor megismételte a csendőrőrmester, amikor is a csendőrök besurranak a házba, pillanatra Mazura is visszavonult a szobába, de azután újra az ablaknál termett és egy új Lancaster-fegyvert szorongatott a kezében. Célzás nélkül lött: a golyó az egyik csendőr fülét sebezte meg. Az őrmester hársányi hangon kiáltotta:

— Mazura ur! Utóljára kérem, adja meg magát, mert sortűzet adunk... A gyakornok most létszer egymásután kilőtt az ablakon. Ezek revolverlövések voltak. Szerencsére senkiben sem tettek kárt. Az őrmester erre tüzet vezényelt. Két csendőr lött — és Mazura István holtan esett hanyatt az ablakpárkányra. Az egyik golyó a szívet furta át, a másik a vállát érte. A sebesülteket a kórházba szállították. Ma szállt ki Eszékről a csendőrpáncsósok és a vizsgálóbíró, akik hozzáfogtak a szemtanúk kihallgatásához.

— Kirabolt ékszerészüzlet. Ocvick Rajmond órás és ékszerész Vörösmartyu. 25. sz. alatt lévő üzletét ma délután egy és két óra között ismeretlen tettesek feltörték s onnan háromezer korona értékű aranyeműt vittek el. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Egy millió koronát sikkasztott. Lembergben nagy feltűnést keltett dr. Lilis ügyvéd szökevénye, aki ügyfeleitől több mint egy millió koronát sikkasztott, megszökött Lembergől. A szökevény ügyvéd az elsikkasztott pénzt kártván veszítette el. Egész sereg ügyvéd ugyeszőlván abból élt, amit tőle nyertek. Lilis eljátszotta ügyfeleinek rábizott lejtéit és egy izraelita jótékony egyesület vagyonát is. Több árva pénzt, amelyet ő kezel, uszítottál a bakkaraton. Egynehány ügyvéd szívességi váltókat írt neki alá s most ezeken körülbelül száz ezer koronát fognak behajtani. A szökevény ügyvéd felesége tegnapi délután táviratot kapott Lilsztől, amelyben tudatta, hogy szerencsésen megérkezett Amerikába.

— Kikötőmunkások sztrájkja. Londonban tizenkét ezer kikötőmunkás sztrájkol. A normális munkaidő alkalmából 8 penny óradíjat és minden túlóráért egy shillinget követelnek.

— Automobil katasztrófák. Bukarest mellett Tirgoviste felé vezető országúton Mangoni belgiumi tőkepezés kirándulóra ment automobilon negyedmagával. Utközben az automobil hirtelen ki akart térni egy teherkocsi elől, az árokba zuhant és felborult. Az automobil olyan szerencsétlenül fordult fel, hogy utasai alája kerültek. Négyen meghaltak, köztük Mangoni és egy hölgy, a sofőr pedig súlyosan megsebesült. — Ma délután a margittai országúton gróf Károlyi Imre automobiljától két szekérbe fogott ökör megvadult. Az ökrök a kocsi felborították és a kocsiiban ülő gazda a szekér alá került és súlyos sérüléseket szenvedett. Gróf Károlyi Imre azonnal megállította automobilját és a sérült embert beszállította a nagyváradai kórházba.

— Nagy sztrájkok Nagyváradon. Nagyvárad igazi sztrájkanyává nőtte ki magát. Váradon két hét óta napirenden vannak a sztrájkok. Az asztalosok kezdtek, azután a kőművesek, építőmunkások, a villamos kalauzok s kocsivezetők léptek sztrájkba. A rendőrség minden igyekezetével azon van, hogy elnyomja a sztrájkokat. Jánossy Gyula főkapitányhelyettes karhatatommal felosztatta a négyüléseket és elkoboztatta a munkások röpiratait. Ezért a szakszervezeti tanács elhatározta, hogy általános sztrájkot rendez Nagyváradon. A sztrájkoló építőmunkások legnagyobb részét már elszállították. A vezetőségnek az a terve, hogy fokozatosan sztrájkba lépteti az összes munkásokat és akit csak lehet, elszállíttat Nagyváradról. A legközelebbi napokban a borbélyok és vas- és fém munkások kezdik meg a bérharcot. Ma reggel már bezárták az összes péküzleteket. Sem kenyér, sem fehér sütemény nem kapható.

— Félmillió lopás. Pétervárotról a rendőrség egy óriási lopásnak jutott nyomára. Az orosz állami bank nemrégiben félmillió rubelt küldött papírpenzben a chaborewzki fiókintézetbe, amikor oda megérkeztek a csomagok, mindenféle papírszeletek és kódarabok voltak benne, csak pénz nem. A pénzügyminiszter 50.000 rubel díjat tűzött ki a tolvajok kézrekerítésére, de eddig hiába kutatják a tetteseket.

— Lepuskázott sztrájkolók. Mexikóban az el-orói Esperanti-bánya sztrájkoló munkásaira, akik foglyokat szabadítottak ki a börtönből, a katonaság sortűzet adott. Kilenc ember meghalt, harminckettő megsebesült. — A mexikói aranybánya-vidéken a sztrájk következtében különben nagy zavargások vannak napirenden. Négyezer bányász szüntette meg a munkát. Idegenellenes mozgalom kitörésétől félnek, miért is katonaságot rekriváltak. El-Oro területén tízezer a sztrájkolók száma.

— Az épülő ház előtt. Glesz Imre rendőrfelügyelő felesége ma este nyolc óra tájban a Mária-utcán haladt keresztül, hazafelé tartva. Amikor egyik épülő ház előtt elment, az állványról egy téglá hullott fejére s olyan súlyosan megsebesítette, hogy eszméletlenül esett össze. A ház körül dolgozó munkások a balesetről azonnal értesítették a mentőket, kik az elalélt uriasszonyt a Szerb-utcai kapitányságon levő lakására szállították. Glasz né kezelőorvosa megállapította, hogy a szerencsétlenül járt asszony súlyos agyarázkódást szenvedett az ütés következtében. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség a balesetről.

— Vizkutatás varázsvesszővel. Hirt adtunk nemrégiben arról, hogy egy póstyéni uriasszony, Takóry Jenőné varázsvesszővel forrásra talált. Most a póstyéni fürdőszigetén, mely egész terjedelmében hőforrásokat rejt magában, a Thermia szállónak hidegvízrel való ellátása érdekében Takóryné a melegforrások területén kutatott varázsvesszőjével hidegvíz után. Az urino többek jelenlétében kutatott és villásvégű fűzfavesszővel megjelölte azt a helyet, ahol hideg erek mennek a föld alatt, s a megjelölt helyen tényleg hideg vizre bukkantak.

— Pénzhamisítás. Harape Gábor mezőtelki lakosnál följelentésre a csendőrség házkutatást tartott és ott nagymennyiségű hamis pénzt, a gyártásához szükséges gépet és anyagokat talált. Harape Gábort letartóztatták és a kir. ügyészség fogházába kísérték.

— Baleset a MÁV. gépgyárában. Tegnap délután Jámber Ferenc huszonhat éves napszámos a MÁV. északi főműhely telepén egy huszonhat méter magas épület üvegtetején dolgozott. Közben megcsuszolt és az udvarra zuhant. Összezuzott testtel, életveszélyes sérülésekkel a mentők a Rókus-kórházba vitték.

— Halálozás. Gróf Dubsky Adolf, a bécsi Union bank elnöke, az urakháza tagja, mint Bécsből táviratozták, ma reggel meghalt. Elek István, Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, sátrándi lelkész 51 éves korában Sándon meghalt.

Zsófások Domokos, Szerednye község bírja, Ung-megye törvényhatósági bizottságának tagja, Szerednyén meghalt.

Oberte Károly daróci r. kath. plébános 74 éves korában meghalt. Fábán Lászlónak, a Vasutas Szövetség volt főelőlszervezőjének neje, született nyéki Takács Gizella augusztus 1-én életének 25-ik évében elhunyt. Augusztus 3-án délután 3 órakor temetik a Szent László-kórház halottasházából.

Ma délután 5 órakor temették el Keller Ottót, a budapesti állami színházak műszaki felügyelőjét. A temetésen a Operaház és a Nemzeti Színház igazgatósága és tisztviselői kara, nemkülönben a színészek testületileg jelentek meg és koszorút helyeztek a sírra.

— Beketow-cirkusz. Csütörtökön, délután 4 órakor a Beketow-cirkuszban félaru családi előadást tartanak, a teljes augusztusi havi új műsorral. Az előadáson Henricksen idomított tigrisei és Nansen kapitány idomított fokái is láthatók.

— Fővárosi Orfeum. Augusztus hó 15-én Nagyboldogasszony napján esti 8 órakor nyílik meg a székesfőváros e pazar fényű és műsorai kiválóságáról ma már világszerte nagy hírnevet varitēja, melyet a nyár folyamán nagy anyagi áldozatokkal renováltatt az igazgatóság. Mindenkit meg fog lepni a sok újítás, különösen a kávéházi telikert egész új alakja kelt majd általános feltűnést. Hogy a megnyitó műsor fővárosi jellegűen pompás lesz, az természetes. A Fővárosi Orfeum mindig a legjobbat és legszebbet nyújtja, tehát a szezon elején is. A műsor egyes számait később teszi közzé az igazgató, aki nyári utja közben igen sok világhírű számot szerződtetett.

x Használt irógépeket, elsőrendűeket 30—75 százalékedményen, jótállással, részletfizetésre is szállít az Újlaki-irógéptelep, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122—60.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Czím- és reklámtáblákat, nemesi czimereket készit Harsányi László, Budapest, VII., Hungária-körút 155. Telefon 170—12.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Katonai léghajóosztály Debreczenben. A Debreczenből a következő érdekes hírt jelentik: Debreczeni katonai körökből vesszük az érdekes hírt, hogy a katonai létszámemeléssel kapcsolatosan új léghajó-osztályokat is szerveznek. A léghajó „abtheilung”-okat részben teljesen sik, részben pedig hegyes vidékeken helyezik el. A sik vidékek között a hadvezetőség első sorban Debreczenre gondolt, ahol a Hortobágy igen alkalmas terep e fontos gyakorlatokra. Különben is az a fő, hogy repülőgépekkel kísérletezzünk, erre pedig a sik terület első sorban alkalmas. Ha a terv keresztülvitele sikerül, úgy egy teljesen önálló léghajó osztályt helyeznek Debreczenbe.

© Frey ismét repülni akar. A repülés izgalma nem engedi nyugodni Frey aviatikust sem, aki tudvalevően többedmagával együtt résztvett jó pár hét előtt a páris—róma—turini repülőversenyen. Rómáig el is jutottak többen, de az utolsó etappera, a Rómától Turinig vezető légiuttra csak Frey vállalkozott. El is repült egy darabig, de Ronciglione mellett szerencsétlenül járt, lezuhant és alaposan összezuza magát. Sokáig élet-halál között lebegett és ezenvedési közepette megfogadta, hogy nem ül többé repülőgépre soha. De hát Frey meggyógyult, visszatért Rómába s most — mint onnan írják — elhatározta, hogy egy Vedrinaz által rendelkezésére boesított atroplánon újra megkísérli a Rómából Turinba való repülést. Augusztus 17-én készül utra kelni.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* Goldmark emlékiratai. Berlini jelentés szerint az öreg Goldmark Károly, a világhírű magyar zeneszerző, emlékiratain dolgozik s azt mondja, hogy úszre elkészül a nagy munkával. A memoárok egy német könyvkiadó cégénél fognak megjelenni.

* Tompa-ünnepély. Feketehegy-fürdő vendégei ez évben is július 30-án mély kegyelettel ülték meg népies és nemzeti költészetünk egyik legkiválóbb képviselőjének, Tompa Mihálynak emlékünnepe. Az emlékbeszédet Madzsar Gusztáv makói állami főgimnáziumi igazgató tartotta. A Tompa-emlék megkoszorúzása után szavalatok következtek Tompa költeményeiből. A Himnusz éneklésével végződött a kegyeletes ünnepély, melynek tiszta jóvedelmét a fürdőtelepen építendő protestáns templom javára fordítják.

A világ legkiválóbb vegyészeti megállapították, hogy a Ferencz József-késérüvízforrások vize oldó és elvezetősokban az összes más vizeket felülmulja és már kisebb adagban is biztosan hat. Nem szükséges tehát a gyomrot oly tulsok felesleges folyadékkal megterhelni, mint a gyengébb vizeknél. A „Ferencz József”-késérüvíz természetadta szénsavtartalma különösen értékes, mert ezáltal az étvágyat még hosszabb használat után sem zavarja meg és ezért az orvosok ezt a vizet különösen nagyra becsülik.

TANÜGY.

A horvát sajtó és a magyarság.

— **Aknamunka a szlavóniai magyar iskolák ellen.** —

Budapest, augusztus 2.

Egyre-másra jajdul föl Horvát-Szlavonország magyar orgánusa. Hol itt, hol ott tár fel egy-egy sebet, melyet a magyarság ellen tájtéző dühében ejt a horvát journalistika. Nincsen hét, de talán nap sem, amelyen egyik vagy másik lap kirohanást ne intézne csendesen, békében élő magyar véreink ellen. (Egy enyhítő oka van csupán a szellemiségény horvát sajtónak s ez: ha lemondana a magyargyalázásról, újságpapírja fehér maradna). Ha nincs anyaga, szerez magának. (Ugyan mire volna másra jó a levegő, ha nem arra, hogy belőle kapkodhassanak?) Pompás fantázia és elferdítő-képesség jellemzi. (Példa rá a bródi iskola ügye.) Számátlan példát hozhatni következetlenségé bizonyítására is. (Csupán egyet: a folyó évben megtartott népszámlálás alkalmával dicsekedve említi a horvát sajtó, hogy az isztriai horvátság kivirta, hogy a népszámlálóbiztosok mellé ellenőrzők állítását megengedte az osztrák kormány. Ugyanezt kérte a horvát kormánytól a horvát-szlavonországi magyarság is. Amikor a sajtó tudomást szerzett erről: arcátlan bizalmatlankodásnak, szemtelen vakmerőségnek nevezte e kívánságot. És ez a két eset ugyanazon lapban történt meg. A békakiosin-szerű dolgokat ökörnagyságúvá tudja felfújni. (Vajjon mikor jár már a felfuvalkodott béka módjára!)

Ha újabb magyar iskolát engedélyeznek, tele-szórja a levegőt puskaporral, nemzeti szerencsétlenséget kiabál. De ha még csupán a sopánkodásra szorítkozunk.

E hó folyamán néhány újabb *Julian-iskola* nyert létjogosultságot. Volt is olyan összeroffenés, méltatlankodás! S mint minden alkalommal, torokszakadtából ordítja: „Le a magyar iskolákkal!” Most már meg is toldja: „Le a magyar iskolákkal: ez legyen mindennapi imádságunk!”

Most amilyen hírlik, hogy az osztrák közoktatásiügyi kormány átvonná az isztriai horvátok támogatására alakult *Ciril és Method Egyesület iskoláit*, ezt az egyesületet horvát iskolaegyesüléssé akarják étalakítani. A sajtó mindent elkövet, hogy e mozgalmat országosá tegye s így fegyvert kövacsoljon a magyar iskolák ellen.

Amennyire ismerem a horvátság összetartását nemzetiségi ügyekben — sikerülni is fog.

És a magyar sajtó, a magyar társadalom ölbe tett kézzel fogja nézni véreink elkeseredett harcát, midőn életéért, nemzetiségeért, vallásáért küzd? Vagy talán a saját bajával bibelődve, magára hagyja? Lám, a horvát lapok osztatlan lelkesedéssel karolják fel a *Ciril és Method Egyesületet*. Nincs horvát, aki ne tudna áldozni erre az ügyre. Nemzeti ünnepeket, előadásokat, mulatságokat rendeznek javára, fenntartására. Mecenások emlékeznek meg róla életükber végrendeletükben.

— Magyar véreim! Hányan ismeritek a Julián Egyesület nevét? Ha tudtok létezéséről, ismeritek-e nemzetmentő munkáját, fáradságát nem ismerő kitartását? S ha ismeritek működését, anyagi vagy szellemi áldozatkészségére indított-e benneteket?

A horvátság meg tudja faja érdekeit védeni osztrák területen, külföldön és mi a magyar szent korona területén engedjük pusztulni népünket? — Az isztriai horvátság számarányához mérten foglalja el az öt megillető helyet s a szlavóniai magyarság felett a kisebbség zsarnokoskodjék, hatalommal a kezében?

Eddig reális akéziót nem indított még a horvát társadalom szlavóniai iskoláink ellen. Most, ha a Ciril és Method Egyesület megszünteti isztriai működését és minden erőjét a belföldi iskolákra osztja szét: meg fog-e mozdulni a magyar társadalom iskoláink védelmére, fog-e lelkesedést és tette kész buzgóságot tanulni a horvátoktól? „Itt az idő, most, vagy soha!”

Mielőtt lebillenne a mérleg egyik fele, gondoskodjunk ellensúlyról, mert különben egy pár év múlva vérszegénységben kellene iskoláinknak elvesznie! Ez pedig nagyobb nemzeti szerencsétlenség lenne, mint Mshács. Ott 20—25 ezer magyar lett hősi halált, itt *tiszzerannyi testvérünk pusztulása terhelné* lelkiismeretünket.

Néhány lap — tisztelet és hála nekik — illusztrálta a szlavóniai magyarság szorongatott helyzetét, szolgáljanak követendő példának. És ha talpra áll a nemzet, velünk a magyarok Istene és akkor ki ellenünk? **Julius.**

— **Kereskedelmi szaktanfolyamok.** Ismeretes, hogy gróf Zichy János vallás- és közoktatásiügyi miniszter a folyó évi július folyamán dr. Lukács László kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg újja-szervezte a női kereskedelmi szaktanfolyamokat, a

melyek új szervezete az 1911—12-ik tanévtől kezdve lépnek életbe. A kultuszminiszteriumban most már kidolgozták az újonnan szervezett női kereskedelmi szaktanfolyamok részletes tanítási tervét is. Az új tanterv szerint a kereskedelem ismertetését, kereskedelmi levelezést és irodai munkát heti három órában, a német kereskedelmi levelezést, a könyvitelét, a kereskedelmi számtant és a gyorsírást ugyancsak heti három órában, a kereskedelmi földrajzt (a fontosabb áruk ismertetésével) és a gépírást heti két órában, végül a szépírást heti egy órában fogják tanítani.

— **Internátusba való felvétel.** A nagykovácsi m. kir. állami főgimnáziumi internátusba, mely két bentlakó tanár felügyelete alatt 60 növendékre van berendezve, külön háló — két tanuló szoba, külön ebédlővel, villanyvilágítással, teljes ellátás mellett: reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora, fűtés évi 320 korona, jótéteményes helyre 250 korona, az V-dik osztályban 10—15 tanuló ingyen ellátásban részesül, felvétel végett jelentkezni, illetve kérvényezni lehet az internátus igazgatóságánál Nagykovácsin (Szabolcsmegye.)

FŐVÁROS.

)(**Szabadságon.** Rózsavölgyi Gyula alpolgármester, Bódy Tivadar tanácsos és Wildner Ödön főjegyző szabadságra mentek. Az alpolgármestert Piperkovicz Bátor tanácsos, Bódy Tivadar tanácsos, Márkus Jenő tanácsjegyző, Wildner főjegyzőt Marher Aladár tanácsjegyző helyettesíti.

)(**A gázgyárba érkezett teherárak.** A székesfővárosi gázművek igazgatósága felhatalmazást kért a főváros tanácsától arra, hogy a BUR vasutal az újpesti gázgyár telepére érkező teheráraküldemények szállítására megállapodhasson. A főváros tanácsa a gázgyár igazgatóságának a felhatalmazást megadta.

)(**Utcarendezések.** A főváros tanácsa a II. kerületi Lövőház-utca, Széna-tér és Garas-utca közötti szakaszának rendezésére vonatkozó terv-vekhez hozzájárult és azokat kiviteltre elfogadta. Minthogy azonban a halaszthatatlan utcarendezésekhez szükséges kétféle korona még nem áll rendelkezésre, de annak programjába beillesztett munkálatok tovább nem halaszthatók, a főváros tanácsa, a közgyűlés és a belügyminiszter utólagos jóváhagyásának reményében a munkálatok végrehajtását elrendelte és felhívta a középítési ügyosztályt, hogy a munkálatokra az ár-letést írja ki.

)(**Az állatvédő egyesület és az ebzárlat.** A fővárosban tudvalevőleg augusztus elsejétől kezdve három hónapos ebzárlatot rendeltek el és az új rendeletet szigorúan fogantatották is mindenfelé. A zárlat elrendelését az utóbbi időben nagy számmal előfordult veszteségi esetek tették szükségessé, amelyek nagy mértékben veszélyeztették a fővárosi közbiztonságát. Ezzel egyidejűleg elrendelték még a zárlatot Pest- és Fejér vármegyék területére is. Az Országos Allatvédő-Egyesület kifogásolja a rendeletet a fővárosra vonatkozó részét és kéri, hogy függesztsék föl a rendelet hatályát a fővárosi ebtartókra vonatkozólag. Az állatvédő-egyesület azzal indokolja kérését, hogy a veszteséget mindig a szomszédos falvakból hozzák be a kószló kutyák, Budapesten pedig igazán nem fordul elő sohasem veszteségi eset, mert az ebtartást csak igazán gazdag emberek engedhetik meg maguknak és ezek az emberek állatorvosi felügyelet alatt tartják és ápolják is a kutyáikat. Ha tehát a főváros területén a három hónapos ebzárlat megszűnik, a helyzet a régi marad, mert, a szomszédos községek kutyái éppen úgy veszélyeztethetik a közbiztonságot, mint azelőtt. Az egyszerű eljárás tehát a volna, hogy csak a szomszédos megyékre kelene kiterjeszteni a szigorú rendeletet. A fővárosi ebtartóit azonban nem lenne szabad ilyen súlyos intézkedéssel sújtani.

)(**A drezdai kiállítás és a főváros.** A drezdai nemzetközi higiénikus kiállításra a főváros annak idején 2000 darab kis albumot küldött, amelyet a magyar pavillon látogatói között osztottak szét. A kiállítás kormányzó tanácsa most átiratot intézett a főváros tanácsához és azt kérte, hogy küldjön még albumokat a főváros, mert az eddigi készlet már elfogyott. A tanács elhatározta, hogy még 500 példányt küld a főváros kis albumából.

)(**Az utcái személt.** A fővárosi köztisztasági hivatala az összegyűjtött szemétnék pormentes elszállítására céljából a város több helyén zárt rakodó-esernyőket akar felállítani. A főváros ezt az előterjesztést már régebben elfogadta és most a közmunkák tanácsa hozzájárult ezek felépítéséhez.

)(**Városi kutak.** A III. kerületi Remetehégyen és Táborhegyen három ázott kut van. Minthogy ezekre a helyekre a vízvezeték nem lehet felvezetni, a főváros tanácsa elhatározta, hogy ezt a három kutat szivattyus kutakká alakítja át,

KÖZIGAZGATÁS.

A gróf Tisza István orvosa. Egy estilap nyomán megirtuk, hogy dr. Osváth Jenő, a geszti járás körorvos-helyettese, aki egyszemélyben gróf Tisza István háziorvosa is, járványos betegség idején, előzetes bejelentés nélkül eltávozott járásából. Ezzel szemben dr. Osváth Jenő levélben annak a konstatálását kéri, hogy halaszthatatlan család ügyben hagyta el Gesztet, szabadságra iránt való kérését pedig elutazása előtt hét nappal adta be az alispáni hivatalhoz.

Városok segélye. A miniszterelnök ma Telratot intézett a városokhoz, melyben kiemeli, hogy a lehetőséghez képest még ez évben törvényjavaslatot szándékozik előterjeszteni a törvényhatósági jogu, valamint a rendezett tanácsú városok államsegély kéréseinek szabályozására. Ez ügyben most folynak az előmunkálatok és addig is, amíg ezek befejezettek és a törvényhozás elé terjesztheti, gondoskodni kívánt arról, hogy a városoknak az államsegély az eddigi mértékben a költségvetés szankcionálása után rendelkezésére álljon és a belügyi tárca 1911. évi költségvetésében előirányzott 3 millió koronából a mai napon két millió koronát kiutaltványozott, míg a fennmaradt egy millió korona megállapításánál az államsegély hovatartozásáról rendelkező törvény lesz irányadó. A jelenleg kiutalt összeg felhasználására az 1910. május 11-iki körrendelet irányadó azon korlátozással, hogy amennyiben a segélyösszeg felhasználásánál a tavalyi körrendelet irányelveit tartják, az egyesek részére megállapított segélyt ez év elmúlt hónapjaira egy összegben azonnal az adóhivatalok útján felvehetik, míg a hátralévő hónapokra a segély havonként előre vehető fel. Hasonló rendeletben értesítette a belügyminiszter Pozsony város közönségét is arról, hogy a folyósított kétfélmillió koronából Pozsony város 60.000 korona segélyt kap.

A bíróságok kívüli birtokrendezések. Gróf Klueen-Hédervány Károly belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben arra utasítja a községi előljáróságokat, hogy a bíróságok kívüli birtokrendezésekre kezdeményezéssel ne folyjanak, sőt ha a fenálló birtokviszonyok megváltoztatására irányuló mozgalomnak jutnak tudomására, oda törekedjenek, hogy az érdekeltek a bírói közbenjárást okvetlenül igénybe vegyék. A belügyminiszter figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy mivel újabb törvényekben a birtokrendezési eljárás új és kimerítő szabályozást nyert, a bíróságok kívüli rendezés a felekre nézve igen nagy hátránnyal járhat, amely hátrányokra a feleket minden lehető esetben nyomatékosan figyelmeztetni kell.

Jegyzőválasztások. Élcsd, biharmegyei nagyközség segédjegyzőjévé július hó 25-én Babák Andor torontálmegyei Nagytorák községbeli segédjegyzőt választották meg. A választást Bérczy Imre járási főszolgabíró vezette.

Berezence, csurgói járásbeli nagyközségben július 20-án választották segédjegyzővé Novai Antal okleveles jegyzőt; a választást Bóné főszolgabíró vezette.

Hosszúaszon, július 14-én választották meg segédjegyzővé Kanabe Lajos okleveles jegyzőt. Fazekas járási főszolgabíró elnök vezetésével.

Gácsos, július hó 15-én választották aljegyzővé Hamuska József okleveles jegyzőt.

Tökölön, július hó 15-én választották segédjegyzővé Schaeffer Pál eddigi helyettes segédjegyzőt. A választást Szánthó tb. főszolgabíró vezette.

Salgótarján, július 14-én választották főjegyzővé Pósa István divényi körjegyzőt 50 szóval, ellenjelöltjének dr. Radeeczy István salgótarjáni ügyvéd és lapszerkesztő 1 szavazata ellenében.

SPORT.

)(**Kottingbrunn löversenyek.** A nagyon elapósodott programból csak a *Semmeringi díj* emelkedik ki, de ez sem azért, mintha izgalmas kimenetelűnek ígérkezne, mert mindössze csak öt-hat ló várható startjához, hanem díjazása miatt. *Lógós* a verseny favoritja, de ugy látszik istállója sem veszi egész biztosra győzelmét, mert indítja mellette *White clover-t* is s így könnyen megeshetik, hogy *Hochstadl* revancheot vesz multikori legyőzőjén. Jelöltjeink:

- I. Livia—Rosalie—Loredau II.
- II. Minister—Springer-ist
- III. Lógós—Hochstadl
- IV. Lima—Senor
- V. Doper—Gloriette—Freude
- VI. Ninos—Formosa
- VII. Etelka—Miranda—Gellér

BORHEGYI VIZ.

Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz.
Málnaszörpével, citrommal is elsőrangú üdítő ital.

Magyar Ásványvízforgalmi és Kivitelési Részvénytársaság BUDAPEST, V., Szabadság tér 10. Telefon 132-84.

10 palackra szóló megrendelésnél már hához szállítjuk a vizet.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Petíciós tárgyalások. A kir. Kurián szeptember 26-án kezdik meg újra a képviselőválasztások ellen benyújtott petíciós tárgyalásokat. Ekkor fogja tárgyalni Szulha Pál szakcsi képviselő mandátuma ellen benyújtott petíciót. Október 24-én tárgyalja folytatólagosan a kir. Kuria Konyovits Dávid zombori képviselő és dr. Nikolics György választási elnök ellen benyújtott kérvényt. November 7-én Lipthay Béla kiskvárdai mandátuma ellen benyújtott petíció kerül tárgyalásra és november 14-én tartja meg érdemleges tárgyalását a kir. Kuria a gróf Benyovszky Sándor dunavecsei képviselő mandátuma ellen benyújtott kérvényt.

§ A Zsilinszky-fiúk pöre. Achim András békeszécsi képviselő meggyilkolásával vádolt Zsilinszky Endre és Gábor esküdszéki pörében a kir. ügyész tudvalevőleg semmisségi panaszszal élt a kir. Kuriához. A gyulai kir. törvényszék a semmisségi panaszt és a pör aktáit egyenesen a kir. koronaügyészséghez küldte, ahol az aktákat a koronaügyészség szüneti vezetője, Kuchler Gyula koronaügyész helyettes vette át. A koronaügyészség a semmisségi panaszok visszavonása vagy fenntartása ügyében csak szeptember elején fog határozni, amíg a koronaügyészség összes tagjai hivatalban lesznek és konficiencián fognak dönteni ebben az ügyben.

§ A cseklési várkastély égésének titka. Annak idején megemlékeztünk az Esterházyak cseklési várkastélyának leégéséről. Már a tüzesetkor gyanút fogtak a tulajdonosok, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A kastély ura, gróf Esterházy Károly, leihivatta Cseklésre Fischer Mór budapesti magánadvokátot, aki a tüzeset után egy héttel meg is jelent Cseklészen és a legnagyobb titokban megkezdte a vizsgálódást. A magánadvokát kutatásai meglepő eredményeket derítettek ki. A nyomozás adatait egyelőre titokban tartotta. De Richter Richárd pozsonyi közjegyző jelenlétében szakítóval szemlét tartatott és jegyzőkönyvet véttetett fel. Ma pedig a grófi család sürgős indítványára törvényszéki bizottság jelent meg a helyszínen. A bizottság tagjai dr. Ejury Lajos vizsgálóbíró, dr. Schaeffer Vilmos ügyész, Dobis Jenő városi főmérnök, Gendlein János pozsonyi tüzoltó-főparancsnok, Bagnovini Alajos tüzrendészeti felügyelő, Szántó Henrik városi mérnök voltak. Kihallgatták a grófi család tagjait és a kastély összes lakóit. A vallomásokból kiderült, hogy Jálits Lajos kulesár a tűz éjszakáján a kastélyban tartózkodott. Mikor a tűz kitérősekor alarmlították a kastélyt, természetesen az egész személyzet hiányos öltözködéssel került elő. Jálitsot azonban teljesen felöltözve, gallérban, cipőben találta meg a gróf a folyosón. Mikor a kulesokat kérték tőle, mert ő őrizte a vár összes kulesait, azt mondta, hogy nincsenek nála, elmegy értük s nem került elő többet. Mikor az automobilon a soffört be akarták küldeni Pozsonyba, hogy segítséget hozzon, a sofför észrevette, hogy az egyik keréken a pneumatik fel van vágva, úgy, hogy nem lehet használni és új gumikereket kellett rászereznie. A metszésen látszik, hogy zsebkéssel történt, mely ki is esorbult. A nyomozás során ezt a kicsorbult zsebkést megtalálták Jálits zsebében. A további gyanúok, hogy Jálits a tűz éjszakáját megelőző délután kéményseprőt hívatott és kérésre a kéményt, úgy, hogy kémény tüzet okozott. Ezért a gróf leszidta és fölmondott neki. Nyolcz nap múlva éjszakának idején Jálits eltávozott Cseklésről, anélkül, hogy bárkitől elbucszott vagy fizetését fölvetto volna. Most Szarvason lakik. A mai szemlére őt is megidéztek. Kihallgatásától szenzációs fordulatot várnak.

Pozsonyból jelentik éjjel: Cseklészen ma dél-

után megkezdtek Jálits Sándor kulesár kihallgatását, amelyet este 9 órakor félbeszakítottak. A kihallgatás során szembesítették Jálitsot a grófkisasszonnyal, aki szemébe mondta Jálitsnak, hogy nyomban a tűz kitérőse után, mikor kilépett szobájából, a folyosón látta teljesen felöltözve Jálitsot. Jálits tagadja ezt. Az ügyész indítványára elrendelték a vizsgálatot és Jálitsot egyelőre csendőri őrizet alá helyezték és holnap folytatják kihallgatását. Jálits mai vallomásában mindent tagadott.

§ Lipót király örökösének pere. Abban a perben, melyet Lujza hercegnő a belga állam és a kőburgi alapítvány ellen indított, befejezték ugyan a tárgyalást, de az ítéletet csak októberben fogják kihirdetni. Az államügyész azt az indítványát, hogy a főhercegnőt igényeivel utasítsák el, azzal indokolta, hogy a hercegnő azokat nem tudta kellőleg megokolni. A hercegnőnek az elhunyt II. Lipót király hagyatékából csak arra a részre lehet igénye, mely a király magántulajdonától 1908-ban a kőburgi alapítványra ment át, vagyis a lackeni kastély inventáriumára, mely igényét a belga hercegnőnek a belga kormány már el is ismerte. A 74 millió értéket képviselő Kongó-részvényeket és ingatlanokat illetően azonban az államügyész a kereset kerek elutasítását indítványozta.

§ Az ellopott iskola. Budapesten megtörtént, hogy egy vakmerő tolvaj ezimboráival ellopta egy egész utca burkolatát. Resiczabányán párja akadott ennek a tolvajlásnak. Egy kisebb igényű tolvaj az iskolának a belső berendezését lopta el. A nevezetes esetről következőket jelentik: Resiczabányán az állam a régi rozszant kültermi elemi iskola helyett új és modern iskolát emített s a régi iskola üresen maradt. Egy szép téli reggelen aztán arra ébredt fel a város, hogy a pusztán álló iskola ajtái, ablakai, kályhái és padlódeszkái eltűntek. Minthogy világos volt, hogy ezek az anyagok nem váltak kámmorrá s nem párolgáltak el: bizonyos volt, hogy azokat valaki éjszakán át ellopta. A csendőrség hamarosan ki is nyomozta a tettest Martin István munkanélküli munkás személyében. Az ügy a járásbíró elé került, a tárgyalás hétfőn tartatott meg. A bíróság tekintettel arra, hogy Martin a tett elkövetésekor családjával együtt nagy nyomorban volt s hogy az ellopott tárgyak mind visszakerültek: Martint mindössze három napi elzárásra ítélte.

§ Meggyilkolta a fiát. Örökös rettegésben élt az öreg Huóck András bonyhádi kiscgazda, akit hasonló nevű dologkerülő fia, folyton zsarolt s ha pálinkára pénzt nem kapott, gyilkossággal és gyújtogatással fenyegetőzött. Tavaly december tizedikén megint összeveszett a másik lábát, hanem kezeit is összezúzta, ha pénzt nem ad. Az elkeseredett apa erre elpanaszolta nagy baját Csorbák Mátyás nevű szomszédjának, aki azt tanácsolta, hogy a garázda fiút tegyék el láb alól. Tervükbe beavatták Pricsák Mátyás szolgaleányt is, aki kellő borralalórt megígérte támogatását. December tizenegyedikéről tizenkettedikére virradó éjjelen, amikor a falurozsa, a mámorát aludta ki, az öreg Huddák hebecsajtotta a szomszédot és a cseklédet, akik hurkot vetettek áldozatuk nyakára s kihúzták a pitvarba, ahol az apa segítségével megfojtották. Az eperjesi esküdtbírósi erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés miatt Pricsák Mátyást harmadfél évi fegyházra, Huddák Andrást és Csorbák Mátyást pedig egyenként másfél évi börtönrre ítélte. A Kuria szüneti tanácsa ma Kuchler Gyula helyettes koronaügyész és dr. Gosztanyi Emil védelme után a vádlottak semmisségi panaszát elutasította.

§ Az elvált férj panasa. Pár hónappal ezelőtt a lapok hírt adtak Rády Gilda színésznőnek a Király-színházban történt föllépéséről. Megírták, hogy a karszemélyzet jutalomjátékán a „Lotty ezredesei” énekes hohózat került színre s az előadásnak különös érdekességet adott Bethlen Rády Gilda grófné első színpadi föllépése. A hír kellemtlenül érintte a gróf Bethlen Aurél szász-nádasi földbirtokost, aki 1907. év április 17-én házasságot kötött Rády Gildával, de ezt a házasságot 1908. évben a bíróság felbontotta. A gróf, mikor megtudta, hogy volt felesége Bethlen Rády Gilda grófné néven lépett a színpadra, följelentést tett ellene a rendőrségnek jogtalan névhasználat miatt. A VII. kerületi rendőrkapitányság a följelentés következtében beidézte és kihallgatta a grófnét, aki bemutatva házassági anyakönyvi kivonatát, amelyvel igazolta, hogy ő törvényes házasságot kötött férjével és így jogosítva van ennek nevét viselni. A rendőrség a kihallgatás után áttette a gróf panaszát a büntető járásbíróhoz, ahol anyakönyvi kihágás miatt indult meg az eljárás Rády Hermenigé 26 éves római katolikus valású, Bors-utca 10. szám alatt lakó színésznő ellen. Közben a férj bejelentette a büntető járásbírósnak, hogy a házassági válópörben hozott

19.104. számú ítéletét be fogja csatolni. Mára volt kifűzve a büntető járásbírósnál ebben az anyakönyvi kihágási ügyben a tárgyalás dr. Wiener járásbíró előtt. A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert a bepanaszolt színésznőnek a tárgyalásra szóló idézést kézbesíteni nem lehetett. A bíróság ebben az ügyben újabb tárgyalást a nyári szünet után tart.

KÖZGAZDASÁG.

A Hitelbank igazgatói. Ullmann Adolf rendezési tag, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója nauheimi kuráját teljes sikerrel befejezte s a Tátrába utazott, ahonnan e hónap 20-án táján a Hitelbank igazgatóságának félévi mérlegülésére Budapestre utazik. — Báró Kornfeldi Pál, a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, aki az intézet megbízásából üzleti uton Amerikában járt, ma este visszaérkezett Budapestre.

A földmivészkolák reformja. Sorényi Béla földmivésügyi miniszter az alsófoku gazdasági szakoktatás gyökeres reformját határozta el s a jövő év októberében, egyelőre kísérletképpen, hat földmivészkolában választja külön a gazdasági altisztképzést a kiscgazdák nevelésétől. Három kisebb földbirtokkal rendelkező földmivészkola a jászberényi, kecskenéti és nagykarolyi kiscgazdák képző iskolákká szervezteti át, három nagyobb földbirtokkal rendelkező pedig a rimaszombati, pápai és lugosi mezőgazdasági altisztképzővé. Az új típusú kiscgazdák gazdasági iskolájában a nevelés a régi földmivészkoláktól eltérő, teljesen új tanterv szerint történik. A tanfolyam tartama hat hónapra korlátoztatott (október elejétől márczius végéig) s nagy mértékben redukáltatott a tananyag is oly irányban, hogy a megfelelő szakmabeli kiképzésen kívül, általános ismereteket az iskola csak annyiban nyújt, amennyiben az okvetlen szükséges, hogy a kiscgazda az ő gazdasági életét érdeklő ügyekben tájékozott legyen. A felvétel a 16 éves korban irni, olvasni és a négy alapművelettel számolni tudáshoz, erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó kifogástalan előélethez és egészséges testalkathoz van kötve. A gazdasági altisztképző iskolában a tanfolyam másfél évig fog tartani s a felvétel az irni-olvasni és az alapművelettel számolni tudáson, az erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó kifogástalan előéletre és egészséges testalkaton kívül, a betöltött 22 évhez van kötve. Ezeknél az intézeteknél is vannak fizetési állami és magánalapítványi helyek s a fizetési helyek egy évi díja, mindent beleértve, háromszáz korona.

Tengeri felmondás a gabonatözsdén. Ma délután meglehetősen türelmetlenséggel várták a zsi-róhivatal hirdményének kifüggesztését, mert már a kora délelőtti órákban az a hír terjedt el, hogy néhány cég nagyobb mennyiségű tengerit fog fölmondani, illetőleg szállításra bejelenteni. A fölmondás valóban jelentékeny volt, amennyiben 219.000 métermázsa augusztusi tengerit jelentettek be szállításra. A nagy fölmondás következtében a határidőpiacon intenzíven lanyhult az augusztusi tengeri ára, mert a kis-spekuláczióknak az a része, amelynek nem volt szándékában az átvétel, minden áron lebonyolítani igyekezett kötéseit. Ny-formán a reggeli órákban 14.78 koronáig csökkent az augusztusi tengeri árfolyama. Ennél a jegyzésnél alábbhagyott a kínálat, sőt meglehetősen kereslet is mutatkozott az augusztusi tengeri iránt, mert egy-két cég hajlandónak nyilatkozott kisebb mennyiség átvételére. A déli tözsdén azonban már valóságos hoszmozgalom volt az augusztusi tengerinél, zárlat előtt tudniillik 15.40 koronán, vagyis 70 fillérral drágábban jegyzik, mint reggel. Egyik helybeli elsőrangú cég tudniillik, mivel a vidéki állomásokon minimális az árukínálat s az új tengeritermésről is gyakori a panasz, összevásárolta a fölmodó-ivek nagy részét, mert át akarja venni a ma fölmondott mennyiséget.

A Külföldi Dohányáru R.-T. közgyűlése. A Külföldi Dohányáru R.-T. múlt hó 31-én tartotta rendes évi közgyűlést gróf Kornis Károly elnök akadályoztatása folytán Békeffy Géza elnökle alatt. — A beterveztett üzleti jelentés 31.857.96 K tiszta nyereségről számol be a háromnegyedéves fennállás eredményeként, amelyből az alapszabályszerű leírás és tartalékolások után 23 korona osztalék kerül részvényenkint kifizetésre. Egyidejűleg két új tag is bevasztatott az igazgatóságba, a melynek így most következő az összetétele: Békeffy

Géza, gróf Degenfeld Imre, gróf Hardegg János (uj), Luka Pál, gróf Kornis Károly, Márkus Miksa udv. tanácsos, báró Radvánszky Albert, Sándor Fülöp, dr. Wessely Tibor és Windisch-Graetz Lajos herceg (uj).

Kétszázmillió adóköteles bankjegyforgalom. Eppen mai számunkban tettünk arról említést, hogy az ultimó előreláthatólag annyira igénybe veszi a jegybankot, hogy körülbelül 200 millió korona összegű adóköteles bankjegyet lesz kénytelen forgalomba hozni. Ez a jóslatunk tényleg bevált, amennyiben az Osztrák-Magyar Bank július 31-éről ma közzétett állása 201,988.000 korona adóköteles bankjegyforgalmat mutat ki, éppen 189 millió koronával többet, mint a megelőző kimutatásban. Emelkedést mutat továbbá a váltótárcza-állomány is 151,902.000 koronával. Aránylag kevésbé magasabb a lombard-állomány, mintegy 5,580.000 koronával. A pénzpiac helyzetét tekintve, rövidesen csökkenni fog az adóköteles jegyforgalom, nemkülönben a váltótárcza is. Az Osztrák-Magyar Bank állása 1911. júl. 31-én különben a következő: Bankjegyforgalom 2.302.482.000 (+181.217.000), Érczkészlet 1.700.494.000 (-8.449.000), Váltótárcza 774.012.000 (+151.902.000), Lombard 63.279.000 (+5.580.000), azonnal esedékes kötelezettségek 185.873.000 (-18.334.000), adóköteles bankjegyforgalom 201,988.000 (+189.667.000).

Sorsolás. A Magyar Általános Takarékpénztár RT. zálogleveleinek augusztus 1-én megejtett VIII-ik sorsolásánál a következő számok huzattak ki nagyobb nyereseményekkel: *Négy százalékos ötven éven belül visszafizetendő záloglevelekből:* 23 37 87 174 195 235 267 337 469 523 számú 1000 koronával, 19 60 107 217 243 268 314 349 356 365 450 497 575 606 számú 2000 koronával, 27 81 121 142 145 259 296 303 437 474 525 583 604 számú 10.000 koronával. *Négy százalékos hatvanöt éven belül visszafizetendő záloglevelekből:* 23 92 110 239 275 338 397 413 423 428 439 506 516 581 614 684 703 számú 1000 koronával, 11 60 83 119 208 262 357 381 386 479 586 616 624 számú 2000 koronával, 51 168 257 591 671 711 765 991 1067 1090 1118 1178 1199 számú 10.000 koronával. *Négy és fél százalékos hatvanöt éven belül visszafizetendő záloglevelekből:* 6 60 110 194 303 378 525 787 978 1217 1405 1456 1817 2413 3578 3605 3651 3675 számú 1000 koronával, 240 832 992 1140 1214 1243 1279 1372 1647 1977 2247 2436 2482 2806 2984 3228 3319 3535 3555 3897 3952 4115 4155 számú 2000 koronával, 79 216 364 378 440 489 608 649 826 866 889 1187 1297 1210 1218 1319 1372 1428 1597 1825 2162 2187 2243 2254 2274 2279 2303 2406 2435 2470 2643 2887 3253 3423 3506 3828 3917 4011 4079 4162 4255 4337 számú 10.000 koronával.

A Magyar Bank részvényei a párisi tőzsdén. Legutóbbi alapítókezelésének sikere után nyilvánvaló lett, hogy a Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T. részvényeit a párisi tőzsdére bevezetik. E fontos gazdasági esemény előnyei ma még kétségtelenül nem is mérlegelhetők. Megindítja azt a szoros kapcsolatot a magyar és francia piac között, amelyből jelentős haszna származik a magyar gazdasági érdekeknek. Ugyan a bank vezetősége még nem interveniált a francia kormányánál a kottirozás megengedése miatt, mégis újabb tendenciózusan olyan híreket terjesztenek, amelyek arra engednek következtetni, hogy a Magyar Bank részvényeinek párisi jegyzése nem sikerült. Ezzel szemben teljesen hiteles értesülés szerint a Magyar Bank vezetősége még nem tett lépéseket részvényeinek párisi jegyzése iránt s azt csak az őszszel, esetleg a jövő év elején kéri. Különben a részvények francia piacra való bevezetése semmiféle akadályokba ütközni nem fog, tekintettel arra, hogy egyik legelőkelőbb francia pénzesport, a Rouvier bankház vállalta magára s részvényeinek a párisi tőzsdére való bevezetését. A bank részvényei iránt magyar piacon állandó az érdeklődés s ma is 750 koronáig emelkedett az árfolyama. Ez a körülmény is azt bizonyítja, hogy a közönség állandó érdeklődése kíséri az értékeket.

A német bank helyzete. Berlinből jelentik nekünk: A birodalmi banknak július utolsó hetéről szóló kimutatása szerint az érczfedezet 88.01 millió márkával csökkent, míg tavaly hasonló időszakban a csökkenés 79.71 millió márkát tett ki. A bankjegyforgalom egyidejűleg 92.88 millió márká-

val emelkedett (a múlt évben 83.56 millió márkával volt az emelkedés) vagyis a státusz 180.89 millió márkával rosszabbodott, a megelőző évben 103.27 millió márkával). Az adómentes jegytartalék, mely a múlt héten 330.34 millió márkát tett ki, 149.45 millió márkára csökkent. Tavaly a bank 11.71 millió márkával volt adókötelezettségben, két év előtt pedig az adómentes jegytartalék 20.34 millió márkát tüntetett fel.

Forgalmi zavarok Bécsben. A magyar királyi államvasutak igazgatósága azt az értesítést teszi közzé, hogy a Wien-Nordbahn állomásra utbanlevő kocsirakomány teherárak és faküldemények feltartandók és rendelkezésre bocsátandók. A Wien-Donauuferbahnhof állomás túltömöttsége miatt ez állomásra rendelt áruküldemények átvétele további intézkedésig szünetel. Az utbanlevő áruk feltartandók és rendelkezésre bocsátandók.

Rendkívüli hajómenet Vukovár és Ujvidék között. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közölni teszi, hogy Vukovár-Ujvidék között a Mária-Schnee-en megtartandó busura való tekintetből, f. évi augusztus hó 4-én, pénteken is kivételenül rendes járatot tart fenn.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, augusztus 2.

A készáru-piacon ma barátságos volt a hangulat. Kielégítő kínálat mellett, a malmok elég jó vételkedvet mutattak, de nehezen tudták magukat elhatározni, hogy az árubirtokosok által követelt árakat megadják. Ezért igen nehézkesen indult meg a forgalom és később sem tudott megélni. Mindössze mintegy 20.000 q buza kelt el, szilárdan tartott tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 11.45 korona volt 82 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 9.70 korona 74 kilós francia buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs, a tengeri és zab változatlan, a takarmányárpa 10 fillérrel drágább. A határidőpiacon az amerikai jegyzésekre szilárdan és a tegnapi zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg a mai üzlet. Kezdetben kedvtelen hangulat és kisaránya forgalom mellett szűk keretben ingadoztak az árfolyamok, amelyek később aztán javult vételkedvre mérsékelten emelkedtek. Igen élénk mozgalom volt ma az augusztusi tengeri körül, amely ciklik annak dacára, hogy 219 ezer métermázsát mondtak fel belőle, mégis 30 fillérrel emelkedett a forgalom folyamán, mert híre járt, hogy a felmondott tételeket néhány nagyobb helybeli cég, akiknek szükségük van a tengerire, átvesszik, ami aztán sürgős fedezéseket idézett elő. A májusi tengeri iránt ma kevés érdeklődés mutatkozott és ezért csak gyöngyben ingadozott az árfolyama is. Az októberi buza ma 5 fillérrel a tegnapi zárlaton fölül, 10.91 koronán indult, előbb 10.86-ig gyöngyült, aztán 10.95-ig emelkedett és zárlatkor 10.93 koronán maradt. Az augusztusi tengeri 7.50 koronán indulva, előbb 7.39-ig csökkent, aztán 7.70-ig szökött fel és zárlatkor 7.69 koronán maradt. A májusi tengeri 7.38 koronán indult, 7.34 és 7.42 között ingadozott és zárlatkor 7.39 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 6 fillérrel, az áprilisi buza 8 fillérrel, az októberi rozs 1 fillérrel, az októberi zab 6 fillérrel, az augusztusi tengeri 19 fillérrel, az új tengeri 2 fillérrel emelkedett.

Köttetett:

Buza: Tiszavidéki 400 q 83 k 22.60 K, 400 q 82 k 22.90 K, 100 q 82 k 22.70 K, 2800 q 81.5 k 22.80 K, 1500 q 81.5 k 22.80 K, 500 q 81.5 k 22.80 K, 1000 q 81.5 k 22.80 K, 1000 q 81 k 22.85 K, 500 q 81 k 22.80 K, 200 q 81 k 22.40 K, 300 q 81 k 22.60 K felső, 300 q 81 k 22.10 K úszkós, 1200 q 81 k 22.70 K, 1000 q 81 k 22.75 K, 300 q 81 k 22.90

K 300 q 80 k 22.80 K, 300 q 80 k 22.65 K, 100 q 75.5 k 21.70 K.

Pestvidéki: 200 q 82 k 22.80 K, 100 q 81 k 22.60 K, 2000 q 80 k 22.60 K, 400 q 80 k 22.55 K, 200 q 74 k 22.60 K.

Kalocsai: 3000 q 80 k 22.50 K.
Felsőmagyar: 150 q 81 k 22.40 K, 100 q 80 k 22.40 K.

Bánsági: 100 q 79 k 72.60 K, 100 q 78 k 72.20 K, 2470 q 74.5 k 20. — K.

Páncsovai: 380 q 74 k 19.40 K 6.
Bácskai: 100 q 79.8 k 22.60 K, 300 q 79 k 22.70 K.

Rozs: 1100 mm. 17.30 K kpf. pp., 500 mm. 17.30 K kpf. pp.

Uj zab: 100 mm. 18.30 K kpf., 100 mm. 18.20 K kpf., 200 mm. 18.20 K kpf., 200 mm. 18.10 K kpf., 100 mm. 17.80 K kpf., 100 mm. 17.60 K kpf., 200 mm. 16.70 K kpf. pp., 500 mm. 16.45 K kpf. pp., 200 mm. 15.30 K kpf. kocsira.

Tengeri: 300 mm. 15.30 K kpf., 200 mm. 15.30 K kpf. kocsira.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ. kező volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Tiszavidéki, uj	75	—	79	22:05—22:35
"	76	—	80	22:20—22:55
"	77	—	81	22:35—22:65
"	78	—	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Fejérmegyei, uj	75	—	79	21:85—22:10
"	76	—	80	22:05—22:35
"	77	—	81	22:15—22:40
"	78	—	82	—
Pestvidéki	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Pestvidéki, uj	75	—	79	21:75—22:—
"	76	—	80	22:10—22:35
"	77	—	81	22:05—22:40
"	78	—	82	—
Bánsági	75	—	79	—
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Bánsági, uj	75	—	79	21:90—22:15
"	76	—	80	22:05—22:35
"	77	—	81	22:15—22:55
"	78	—	82	—
Bácskai	75	—	79	—55
"	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	82	—
Bácskai, uj	75	—	79	21:85—22:10
"	76	—	80	22:—22:35
"	77	—	81	22:15—22:45
"	78	—	82	—
Rozs	I. rendű uj	—	—	17:45—17:60
	középmínőségű uj	—	—	—
Arpa	takarmány I. rendű	—	—	—
	II.	—	—	—
Zab	I. rendű	—	—	18:60—18:80
	II.	—	—	18:20—18:40
Tengeri	belföldi uj	—	—	15:40—15:60
	0	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza 1912 áprilisra 11.14—15—11—17—
Buza októberre 0.91—92—86—95—93—
Rozs októberre 8.94—95—90—6—91—
Zab októberre 7.8—8.—7.95—8.03—
Tengeri 1912 májusra 7.8—9—24—42—37—49—
Tengeri augusztusra 7.50—39—70—69—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra 11.17—11.18
Buza októberre 10.93—1.94
Rozs októberre 8.94—8.95
Zab októberre 8.03—8.14
Tengeri augusztusra 7.69—7.70
Tengeri 1912 májusra 7.39—7.40

Budapesti gabonaforgalom.

1911. augusztus 1-től 1911. augusztus 2-ig.

Erkezett Elszállított

	métermázsá
Buza	20788
Rozs	1719
Arpa	1924
Zab	163
Tengeri	26380
Liszt	—
Korpa	—

SALVATOR

a kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.

Főraktár Budapesten: EDESKUTY L.-nél.

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonáraktárak gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről 1911. július 22-től július 29-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa
mennyisége métermázsokban							
I. Készlet és forgalom.							
Készlet 1911. jun. 22-én.	148962	15123	2053	41889	939224	57888	237
Készlet 1911. jul. 22-én.	55863	8649	1810	5644	58442	5101	—
Készlet 1911. jul. 29-én.	58512	4751	110	24242	90728	8062	7
Készlet 1911. jul. 29-én.	143913	19 81	3783	22741	901938	54377	280
II. Az 1911. július hó 29-én megállapított készletek részletezése.							
A) Nyilvános áruraktárak.							
Baja	103	887	—	80	17818	—	—
Bács	2854	806	—	94	284202	2646	—
Békéscsaba	1010	—	1	85	—	—	—
Budapest	60216	2007	21	7075	27422	3106	—
Csáktornyai	25	—	—	—	39187	14	—
Czegled	3635	207	154	416	8672	—	—
Debreczen	8011	2929	—	47	2934	28	—
Dévényfalu	4708	283	—	—	803	—	—
Fehérvári	380	640	—	—	1324	—	—
Fiume	700	1198	907	6571	88227	89288	—
Győr	—	—	127	—	48449	98	—
Kába	2814	203	103	49	1031	—	—
Karczag	8563	5	—	—	826	390	—
Kassa	1507	1099	77	38	1296	1604	—
Kisújszállás	2908	80	16	—	1177	—	—
Kisvárd	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár	206	84	—	888	1626	264	—
Marosvásárhely	41	55	—	13	14776	—	—
Marosvásárhely	41	55	—	200	1282	170	—
Mezőkaszony	663	1837	—	8	2734	—	—
Mezőtúr	286	272	—	55	1385	—	—
Miskolc	7238	1036	165	146	783	—	—
Nagyberek	4049	305	—	675	775	612	—
Nagykanizsa	1077	20	71	482	14100	—	—
Nagykároly	3530	472	—	1293	18212	—	—
Nagyszalonta	8109	768	94	207	805	—	—
Nagyvárad	2748	1682	102	61	696	216	274
Nyíregyháza	746	895	—	10	3389	1423	—
Nyitra	101	11	871	10	—	58	—
Páncsova	1558	—	—	—	2214	—	—
Pozsony	306	570	500	566	830	559	—
Szarvas	4129	62	15	10665	—	—	—
Szatmárnémeti	1266	858	—	549	17238	—	—
Szeged	501	—	—	649	9761	102	—
Szoboszló	36	—	29	138	54	445	—
Szombathely	1624	—	—	287	2704	1725	—
Temesvár	12754	22	161	665	12567	255	—
Versecz	—	—	—	—	—	—	—
Eszék	—	64	—	764	40845	573	—
Sziszek	—	—	—	—	1202	24	—
Zágráb	—	—	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonáraktárak.							
	2895	547	11	425	762	60	6

Értéktőzsde.

A mai előtőzsdén a tőzsde szilárd iránya ma tovább folytatódott, jellehet külföldről gyöngébb jelentés érkezett, de a helyi spekuláció a megnyugtató konstantinápolyi jelentések nyomán az egész vonalon újabb vételeket eszközölt. Az árnívó ennek következtében 1—2 koronával javult. A készárúpiac forgalma nyugodtabb volt, a zárlat szilárd. A déli tőzsdén is igen szilárd volt az irányzat. A nemzetközi, ugyszintén a helyi papírok tovább emelkedtek. A készárúpiacozon valamivel drágább ár került felszínre, a járadékpiac javult.

Az előtőzsdén előfordult köések: Osztrák hitelrészvény 660.25—662, Magyar hitelrészvény 513—515, Osztrák-magyar államvasut 748.50, Rimamurányi vasút 695—695.50, Magyar leszámitóbank 575.50, Jelzálogbank 494.25—495.25, Közúti vaspálya 798—800, Városi villamosvasut 423—425.50, Hazai bank 313.25—314.50, Magyar bank és kereskedelmi részvénytársulat 746—749.50, Viktria maijon 930—934, Hungária malom 295—296, Magyar Auor 859.50, Atlantica 306—307, Pannónia 4900, Weitzer 548, Beocsini cementgyár r.-t. 912—920, Drasche r.-t. 680, Magyar általános közszé- bánya 795—796, Salgótarjáni közszé- bánya részvénytársulat 677—679, Újikai téglagyár 435—437, Ganz-féle gyár 4300—4319, Magyar villamosági részvénytársulat 495 K.

A déli tőzsdén előfordult köések: Osztrák hitelrészvény 661.25—661.75, Magyar hitelrészvény 514.75—515.25, Déli vasut 121.25, Rimamurányi vasút 694—695.25, Magyar leszámitóbank 575.75—575.50, Jelzálogbank 491.50—495.75, Közúti vaspálya 798.50—800, Városi villamosvasut 423.50—424.50, Magyar koronajáradék 91.20, Hazai bank 213.25—314.50.

Forgalomba került továbbá: Magyar bank és kereskedelmi részvénytársulat 748—748.75, Agrárbank 518—518.75, Beocsini cementgyár részvénytársulat 913—

921.50, Aszfalt-féle gyár 78, Salgótarjáni közszé- banya részvénytársulat 679—681, Ganz-féle gyár 4305—4335, Izzólámpa 380, Adria 529—526.50, Schlick-féle gyár 505, Atlantica 305.50—307.50, Phöbus 258, Ujlaki téglagyár 437, Magyar általános közszé- banya 798—799.50. Az utőtőzsdé fizletlen volt. Kötés csak Magyar hitelben fordult elő 844 koronán.

Bécsi gabonátőzsdé.

Bécs, augusztus 2. (Saját tudósítónktól) Az amerikai szilárd árjegyzések alig gyakoroltak befolyást az itteni piacra, gabonaneműekben az irányzat nyugodt és az árak változatlanok. Tengeri 5 fillérrel olcsóbb, zab 20—25 fillért veszített. Csak árpában volt némi konzumkereslet s ennek megfelelően egészen jelentéktelen üzlet.

Jegyzetelt buza: Tiszavidéki 11.95—12.30, bánáti 11.65—12.15, mosoni és győri 11.30—11.70, felső-magyarországi 11.30—11.70, déli vasuti 11.30—11.65.

Rozs: Felsőmagyarországi 9.25—9.50, csepeli 9.15—9.40, pestmegyei 9.25—9.50, déli vasuti 9.20—9.45, különféle magyarországi 9.10—9.35, ausztriai 9.10—9.45.

Árpa: Morvaországi 9.35—10, felsőmagyarországi 7.90—9.75, győri 8—9, északmagyarországi 8—9.25.

Magyar tengeri 8.05—8.30, Cinquantin 9—9.50.

Magyar zab 10—10.30, elsőrendű 9.65—9.90, középső 9.10—9.70, új 9.10—9.45, romániai 9.45—9.65.

Bécsi értéktőzsdé.

Bécs, augusztus 2. Az előtőzsdé gyöngé irányzattal nyílt meg, a piac eleinte kedvetlen volt, de később javult a hangulat és az árfolyamok megszilárdultak. A déli tőzsdé irányzata nyugodt, az árfolyamok tartottak. Korlátok közt magyar bankértékek a tegnapi árfolyamokon maradtak; a forgalom későbbi során hitelrészvények javultak.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 661.50, Magyar hitel 845, Laenderbank 535.50, Unionbank 627, Államvasut 747.50, Délivasut 122, Alpési 834.50, Skoda 651, 3százalékos déli vasuti elsőbbség 275.

1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 661.75, Magyar hitel 843.50, Laenderbank 540, Unionbank 627, Államvasut 747.50, Délivasut 122, Alpési 834, Rimamurányi 695.50, Skoda 651, Duagózhajózási 1149, Magyar Bank 747, Salgótarjáni 680.

Bécs, augusztus 2. (Magyar értékek zárlata), 4 száza léko arany-járadék 111.35, Tiszal és szegedi kölesön sorsjegy 304.—, Magyar hitelbank részvény 843.—, Magyar leszámitó és váltó részvény 575.—, Rimamurányi 693.50, Magyar czukoripar 28.85, Adria hajózási részvénytársaság 527.—, Magyar koronajáradék 91.0, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyereség-köics. sorsjegy 435.—, Kassa-Oderbergi Vasutészv. 352.—, Magyar jelzálogbank 193.50, Magy. kereskedelmi bank 43.46.

Bécs, augusztus 2. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 százalékos papír-járadék 92.15, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.—, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 326.—, Bécsi Bankverein 548.5 Osztrák-magyar bank 19.51, Déli vasut 122.25, Dunagózhajózási r.-t. 11.93 Dohány részv. 328.—, Cs. k. arany (vort) 11.36, Német banky. 117.27, Osztr. Lloyd 81.—, 4.2 száz. ezüst jár. 94.90 —, Osztr. koronajáradék 92.10, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 660.25, Union-Band 626.50 Osztrák Länderbank 536.45, Osztrák-magyar államvasu 747.—, Elbevölgyi vasut —, Alpési részvény 833.60 20 frankos 19.02, Londoni váltóár 240.—, Lípótkohó —, Török sorsjegy 270.—

Külföldi értéktőzsdé.

Berlin, augusztus 2. (Tőzsdéjelentés.) A spekuláció a tegnapi nyugati tőzsdéken beállított gyengülés folytán a realizációkhoz fogott, ami különösen banya és elektromos értékeket gyengített. A mai nap különösen kedvetlen volt, dacára annak, hogy a további folyamatban magasabb Londonra és kedvezőbb francia politikai hangulatra szilárdulás állott be, ami különösen banya-értékekben további gyöngülésket elejtett vette, amelyek azonban zárlatkor még mindig 1 százalékos veszítettek. Nagyobb mérvben gyöngültek Kanada és Santung vasutak és trust dinamit, míg varsó-bécsi 3 százalékos javulást mutatott fel. Az ultimoforgalomban a 3 százalékos birodalmi kölcsön részletjegyei kisö gyöngültek. Az iparpiacozon czukorrészvények gyöngébbek voltak. Napi pénz 3 magánkamatláb 2 1/2%, 1/8 százalékkal magasabb.

Berlin, augusztus 2. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyzetelt: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.30 osztrák hitelrészvény 207.25 Déli vasut 23.6 orosz bankjegyek 16.60, 4 százalékos új orosz kölesön —, Discontó Commandit 188.—, Dinamittruszt 185.50, Harpeni 185.50 Unifikált török járadék 91.80, 4.2 százalékos ezüst jár 92.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.80, Magya koronajáradék 91.30, Osztrák-magyar államvasut 139.40 Bécsi váltóár 85.25, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 274.90, Gelsenkircheni 201.90, Laurakohó 176.10

Frankfurt, augusztus 2. Zárlat. 4.20/c papírjáradék —, 4 száz-os osztr. ar-jár. 99.10 Magy. ar-jár. 93.45 Osztr. hitelint. részv. 207.25 Osztrák-magyar államvasut 159.75, Északnyugati vasut —, Bustlieli radi vasut —, Londoni váltóár 203.45, Bécsi Bankverein 138.75 Villamos részvény —, 3 százalékos-magyar aranykölesön 77.10, 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.05, Osztrák koronajáradék 92.30, Magyar koronajáradék 91.15 Osztrák-magyar bank 139.80, Déli vasut részvény 23.75 Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.25, Párisi váltóár 810.83, Union bankrészv. —

Hamburg, augusztus 2. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.60, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 23.80 4 százalékos aranyjáradék 98.90, Osztrák hitelrészvény 207.35, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 102.70, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.90

London, augusztus 2. Angol consol 78 3/8.

Páris, augusztus 2. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 94.45, Osztr. aranyjáradék 99.75 Magyar arany járadék 96.—, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 503.—, 3/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 289.—, 5 százalékos marokkói járadék 513.—, 4 százalékos 1890. román köles —, 4 százalékos amori. románjár. 1905. 93.95, 5 százalékos orosz járadék 103.70 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.25 4 százalékos spanyol jár. 94.— 4 százalékos unifikált török jár. 92.25 Török sorsjegy 212.—, Török dohányrészvény —, Osztrák földhitelintézet —, Osztrák Länderbank —, Magyarjelzálogbank 52.—, Banque de Paris 17.23 Banque Ottomane 679.—, Osztrák-magyar államvasut 17.01, Déli vasut 129.—, Meridionalvasut 62.—, Hartman gépgyár 681.—, Rio Tinto 17.18, Sucrerie d'Égypte 74.—, Tula 483.—, Urikányi köszén —, Chartered 40.75, De Beers 458.—, East Rand 116.—, Jagersfontein 191.—, Trans. Land Comp. 44.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.12, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 105.12, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csekk Londonra 25.25, Magánkamatláb 2 1/2.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Ázonnali szállításra	60.—	64.—
Szeptember—decemberre	59.75	65.75
Szeptember—augusztusra	59.50	63.50
Szeptember—májusra	59.—	63.—
Irányzat: Prompt szállítható magyar nyersszesz hiánya és Ausztria részéről jelentkező élénk érdeklődés folytán igen szilárd.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	53.—	54.50
Prágai "	53.50	53.75
Lembergi "	52.—	52.25
Trieszti exportszesz (finom).	22.—	23.—

Kőbányai sertéspiacz.

Augusztus 2. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz: 152 fillér, közep 154—156 fillér, Magyar szedett: közep: 164—168 fillér, Sertéslétszám: július 31-én 27716 drb, augusztus 1-én felhajtott 393, augusztus 2-án 27829 drb, Az irányzat esendes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbazár igazgatóságától.) Augusztus 2. Előző napi eladottan maradvány 405 drb sertés, 76 drb süldő, Mai felhajtás 733 drb sertés, összesen 1138 drb sertés, 76 drb süldő. Eladott 877 drb sertés, 26 drb süldő, Mai maradvány 261 drb sertés, 50 drb süldő.

Árjegyzés, Zsirtertés. Öreg I. rendű 350 kg. felül életsúlyonással 144—148 fillér, Öreg II. rendű 280—350 kg. életsúlyonással 144 fillér, Fialat nehéz 300 kg. felül életsúlyonással 154—161 fillér, Fialat: közep 220—300 kg.-ig életsúlyonással 156—168 fillér, Fialat könnyű 120 kg.-ig életsúlyonással 158—168 fillér, Süldő belföldi életsúlyban 130—140 fillér, A vásár irányzata változatlan, Az árak változatlanok.

Felolós szerkesztő:
PURJESZ LAJOS,
Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használat a valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz
Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

Budapesti értéktőzsde				Mai záró ár-folyam		Oszt. az utolsó üzlet. évre		Részlet. értékek száma		Behozás részlet. értékek		Mai záró ár-folyam	
	Mai záró ár-folyam		Oszt. az utolsó üzlet. évre	Részlet. értékek száma	Behozás részlet. értékek	Pénz		Áru		Pénz		Áru	
	Pénz	Áru				Pénz	Áru	Pénz	Áru	Pénz	Áru		
Államadósság.													
M. kir. Állami pénztárj. adóm. 4 1/2%	100 15	100 65	18.	416.667	240								
Magyar aranyjárdék	111 30	111 80	33.	20.000	500								
Magyar koronajárdék	91 20	91 60	22.	33.334	300								
Államkölcsön vaskapu czélfára 3%	76 50	77 50	—	12.500	—								
1870. évi nyeresémkölcsön	223 —	225 —	—	100.000	200								
Horvát-szlavon rez. kárt. kötv. 4 1/2%	99 50	100 50	16.	100.000	200								
Magyar földterherment. kötvény 4%	92 25	92 25	13.	15.000	200								
Horvát-szlavon földterherm. kötv. 4%	94 —	95 —	28.	30.000	200								
Tiszai és szegedi nyer.-kölcsön 4%	155 —	160 —	42.	200.000	400								
Egyesített járadék papírban 4 1/2%	96 90	96 40	25.	200.000	400								
Egyesített járadék ezüstben 4 1/2%	96 90	96 40	38.	150.000	400								
Osztrák aranyjárdék	116 50	117 —	105.	7.200	500								
Osztrák koronajárdék	92 10	92 60	30.	125.000	400								
Osztrák allamsorsjatek 1860	157 —	163 —	12.	100.000	200								
Osztrák allamsorsjatek 1860	210 —	215 —	32.	468.750	1200								
Osztrák allamsorsjatek 1864	304 —	310 —	63.80	150.000	400								
Bpest székesfőv. kölcson adóm. 4%	90 50	91 50	170.	50.000	1000								
Orest államkölcsön 1906. évről 5%	103 75	104 25	32.	175.000	400								
Temes-Bégy. szab. kölcson — 4%	93 —	94 —	—	—	—								
Bankok.													
Angol-osztrák bank	325 —	328 —	—	—	—								
Budapesti bank részv. társ.	476 —	478 —	—	—	—								
Első magyar iparbank r.-t.	416 —	417 —	—	—	—								
Pénzei hitelbank	312 25	313 75	—	—	—								
Hazai bank részvénytársaság	376 50	380 —	—	—	—								
Hermes m. ált. váltóztet r.-t.	250 —	251 —	—	—	—								
Horvát-szlavon orsz. jelzálogb.	518 50	519 —	—	—	—								
Magyar agrár- és járadék r.-t.	844 50	845 —	—	—	—								
Magyar ált. hitelbank	494 75	495 25	—	—	—								
Magyar jelzáloghitelbank	745 75	746 25	—	—	—								
Magyar bank és kereskedelmi r.-t.	1730 —	1740 —	—	—	—								
Magyar lezártitoló és pénzv. bank	576 75	577 25	—	—	—								
Magyar takarékp. közp. jelz. bank	224 50	226 —	—	—	—								
Osztrák hitelintézet	661 —	661 50	—	—	—								
Osztrák-magyar bank	1950 —	1960 —	—	—	—								
Pesti magyar kereskedelmi bank	4133 —	4140 —	—	—	—								
Unionbank	626 —	629 —	—	—	—								
Takarékpénztárak.													
Bécsi takarékpénztár	675 —	680 —	—	—	—								
Budapesti takarékpénztár	570 —	575 —	—	—	—								
Budapest-Lipótvárosi takarékp. r.-t.	205 —	206 —	—	—	—								
Budapesti tők. és orsz. zálogb. r.-t.	452 —	456 —	—	—	—								
Egyesült budapesti fők. jelz. r.-t.	2410 —	2415 —	—	—	—								
Magyar általános takarékpénztár	686 —	692 —	—	—	—								
Magyar orsz. közp. takarékpénztár	1720 —	1725 —	—	—	—								
Pesti hazai első tők. egyesület	17800 —	17900 —	—	—	—								
Közbányai takarékpénztár r.-t.	270 —	273 —	—	—	—								
Biztosító társaságok.													
Bécsi biztosító társaság	800 —	820 —	—	—	—								
Bécsi élet- és jár.-biztosító int.	895 —	905 —	—	—	—								
Első magyar ált. biztosító társaság	17475 —	17575 —	—	—	—								
"Foncière" pesti biztosító intézet	440 —	450 —	—	—	—								
Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.	385 —	410 —	—	—	—								
"Nemzeti" baleset biztosító r.-t.	515 —	535 —	—	—	—								
Pannónia viszontbiztosító intézet	4909 —	4950 —	—	—	—								
Gőzmalomok.													
Borsod-miskolci gőzmalom r.-t.	635 —	645 —	—	—	—								
Concordia-gőzmalom r.-t.	430 —	440 —	—	—	—								
Első budapesti gőzmalom r.-t.	1830 —	1840 —	—	—	—								
Egysébes-gőzmalom-társaság	445 —	450 —	—	—	—								
Luiza-gőzmalom r.-társaság	375 —	385 —	—	—	—								
Pesti benczmalom-társaság	370 —	380 —	—	—	—								
Pesti mozdonyok és szűk gőzm. r.-t.	933 —	936 —	—	—	—								
Pesti Viktoria gőzmalom	—	—	—	—	—								
Iparvállalatok.													
Egyesült téglá- és cseméntgyár	304 —	306 —	—	—	—								
Bécseni cementgyári Unió r.-t.	913 —	915 —	—	—	—								
Budapest-szentlőrinci téglagyár	730 —	735 —	—	—	—								
Északmagyarországi kőszénbánya	430 —	432 —	—	—	—								
F.-magyarországi bányá- és kohász. int.	602 —	605 —	—	—	—								
"István" gőztéglagyár r.-t.	370 —	372 —	—	—	—								
Közbányai gőztéglagyár r.-t.	2100 —	2150 —	—	—	—								
Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	684 —	690 —	—	—	—								
Magyar aszfalt részvénytársaság	76 —	77 —	—	—	—								
Magyar általános kőszénbánya r.-t.	739 —	749 —	—	—	—								
Magyar kerámia gyár r.-t.	299 —	294 —	—	—	—								
Salgottányi kőszénbánya r.-t.	679 —	680 —	—	—	—								
Ugyanaz 1909. évi kib.	—	—	—	—	—								
Ujvári téglá- és mészkőgyár r.-t.	435 —	436 —	—	—	—								
Első magyar gazd. gépgyár r.-t.	470 —	475 —	—	—	—								
Janubus	—	—	—	—	—								
Fegyver- és Gépgyár részv.-társ.	331 —	333 —	—	—	—								
Sorsjegyek.													
Bazilika	33 —	37 —	—	—	—								
oszt. felülb.	37 50	42 50	—	—	—								
Bécsvári nyer.-köl.	500 —	510 —	—	—	—								
Budavárosi sorsj.	—	—	—	—	—								
Erzsébet kir. szan.	12 75	13 75	—	—	—								
"Jo sziv"	17 75	19 75	—	—	—								
oszt. felülb.	17 75	19 75	—	—	—								
Magyar vöröskereszt	49 —	53 —	—	—	—								
Olasz vöröskereszt	60 —	65 —	—	—	—								
oszt. f.	60 —	65 —	—	—	—								
oszt. f.	60 —	65 —	—	—	—								
Osztrák vöröskereszt	63 —	67 —	—	—	—								
Osztrák hitelintézet	63 —	67 —	—	—	—								
Pálffy	503 —	512 —	—	—	—								
Szerbiai nyer.-köl.	118 —	122 —	—	—	—								
M. jel. hitelb. ny.-k.	112 —	114 —	—	—	—								
M. jel. hitelb. ny.-k.	109 50	112 50	—	—	—								
Pesti haz. tp. ny.-k.													
Pénzszemek és váltók.	116 50	117 —	—	—	—								
M. v. oszt. ar. vert	11 37	11 45	—	—	—								
20 frankos arany	19 01	19 05	—	—	—								
20 márkás arany	23 48	23 52	—	—	—								
Ném. bírói. bankj.	117 25	117 45	—	—	—								
Francia bankjegy	94 57	94 77	—	—	—								
Papírrel. dróknét	2 54	2 55	—	—	—								
Római bankjegy	94 80	95 35	—	—	—								
Szerb bankjegy	—	—	—	—	—								
Amsterdam	198 85	199 15	—	—	—								
London 10 f. sterl.	240 —	240 80	—	—	—								
Német bankpíciók	117 25	117 45	—	—	—								
Olasz bankpíciók	94 57	94 77	—	—	—								
Paris 100 frankért	95 02	95 22	—	—	—								
Szentpétervár	254 75	255 75	—	—	—								
Newyork 100 dollár	488 —	498 —	—	—	—								

Mai záró ar-folyam

Pénz	Ar
3920	4855
268	271
698	894
505	506
200	210
065	1100
548	551
350	354
635	640
220	222
400	410
300	300
210	216
375	380
94	94
430	410
840	820
800	700
320	640
65	170
800	8850
570	1000
390	410
94	570
96	2909
80	288
74	575
70	472
83	404
79	350
25	527
95	806
98	799
23	424
310	310
132	132
1185	1185
360	360
500	500
748	748

VALÓDI ÉKSZEREK
 EZÖSTRENGEK, ÓRAK, DISZTÁROVAK STB.
 OYARI ÁRON BESZERÉZHETŐ ANGOL RENDSZERŰ FIZETÉSI MÓDOZATOK MELLETT

SÁRGA JÁNOS
 ékszerész és műtőművész
 BUDAPEST, KOLOZSVÁR,
 Kigye-lár 5. sz. Fiók: Mátyás kir. tér 13.
 Képes árjegyzék ingyen.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az ország keleti megyéiben és az északi határon volt kisebb-nagyobb eső, helyenkint zivattal (Marosvásárhelyen 35, Di-csőszentmártonban 24, Szekyán 27 mm.). A hő-mérséklet lényegtelennél változott és a normális-nál 2-4 fokkal alacsonyabb volt; a maximum Fiumében 10 és a minimum Tátrafüreden 8 C. fok volt.

Európa időjárásában lényeges változás nem fordult elő.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozással helyenkint, főleg keleten, eső vagy zivatar várható. Sürgönyprognó-zis: Enyhe, keleten sok helyütt csapadék, ziva-tarok.

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A mérőeszköz Cézium szerint	Szélirány & ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér-séklet	
					max.	min.	max.	min.
A-Szatina	62.1	15.0	N	2	4	7	23	13
Ungvár	61.7	15.2	SW	1	0	5	23	12
Késmark	62.6	16.0	N	4	8	2	16	13
Losoncz	61.8	16.8	N	4	3	1	25	18
Ogyalla	62.7	18.7	N	1	1	1	28	18
Budapest	63.1	18.4	NW	1	0	1	25	14
Herény	64.2	20.0	N	4	0	0	26	15
Keszthely	63.8	18.5	N	2	0	0	26	14
Pács	63.5	18.6	W	2	8	2	26	18
Zágráb	64.1	18.9	E	1	0	0	27	15
Fiume	62.7	21.8	N	2	2	3	18	13
Szeged	61.5	16.6	E	3	0	2	24	13
Tomcsvár	62.4	16.7	SE	1	4	1	23	18
Nagyvárad	60.5	16.1	E	4	4	2	25	15
Kolozsvár	62.4	15.0	W	4	10	21	13	13
Nagyasszony	61.9	15.6	W	1	4	8	21	11
Szatmar	61.5	15.8	W	0	4	2	20	15
Eger	61.8	16.8	W	0	8	8	28	14
Arvad	61.4	14.0	E	2	4	5	19	09
Arvad	61.7	16.7	S	3	4	3	23	13
Selmeczbánya	60.0	20.0	NE	3	0	0	28	13
Komárom	61.9	19.0	W	2	1	1	26	15
Magyaróvár	61.5	17.8	N	1	3	2	25	10
Sopron	61.5	17.4	NW	1	3	2	26	14
Eszék	61.5	17.4	NW	1	3	2	26	14
Cirkvenica	61.5	21.0	N	0	0	0	28	20
Debrecen	61.5	16.8	N	1	4	1	22	14
Kecskemét	61.5	17.0	NE	1	1	1	28	13
Oroszáza	61.5	18.4	N	2	4	1	25	10
Arad	61.5	14.7	NE	1	4	1	28	15
Zombolya	61.5	17.0	N	1	0	0	28	12
Versecz	61.5	17.0	N	1	0	0	28	12
Orsova	61.5	15.6	SE	3	0	0	25	11

VIZÁLLÁS.

augusztus 1. augusztus 1.		augusztus 1. augusztus 1.	
m é t e r		m é t e r	
Ivan	Schärding 1.55 1.51	Giza	M.-Sziget 0.19 0.20
Duna	Paszau 2.22 2.17		Tekchaza 0.15 0.15
	Linz 0.88 0.83		V.-Námény 0.29 0.58
	Bécs 0.46 0.58		Tokaj 0.48 0.88
	Pozsony 1.10 1.16		Tiszafüred 0.80 0.42
	Komárom 2.18 2.14		Szolnok 0.84 0.44
	Budapest 1.50 1.52		Csongrád 0.42 0.74
	Paks 0.90 0.90		Szeged 0.45 0.17
	Mohács 2.42 2.41		T.-Bocsa 0.12 0.17
	Gombos 1.84 1.64		Titel 0.12 1.70
	Ujvidék 0.00 0.00	Ondova	Hód 1.24 1.25
	Pancsova 0.00 0.68	Tapolc	Bartfa 0.04 0.21
	Orsova 1.47 1.40	Bodrog	Ladmona 0.00 0.22
Norva	Morvafalu 0.00 0.40	Sajo	Zsoltza 1.29 1.18
Vág	Zsolna 0.00 0.52	Hernád	H.-Németi 0.00 0.01
	Trencsén 0.09 0.03	Berettyó	Margitta 0.29 0.27
	Szered 0.44 0.43	B.-Újfalu	B. 0.40 0.35
Rába	Szt.-Gothárd 0.52 0.66	Körös	Csanca 0.00 0.00
	Sárvár 0.04 0.03		N.-Varad 0.32 0.28
	Győr 1.92 1.92		Belényes 0.00 0.22
Dráva	Varasd 0.22 0.31		Tenke 0.30 0.20
	Zákány 0.22 0.31		Gurabonca 0.89 0.00
	Barca 0.57 0.40		Borosjenő 0.82 0.80
	Eszék 0.00 1.32		Béka 0.00 0.42
Zura	M.-Szerdah. 0.00 0.43		Gyoma 0.52 0.52
Száva	Zágráb 0.00 0.90	Maros	Gy.-Fehérvár 0.06 0.12
	Szlezek 0.52 0.56		Branjicska 0.56 0.52
	Mitrovicza 0.00 0.98		Arad 0.00 0.00
Szamos	Dea 0.64 0.87		Makó 0.08 0.16
	Szatmar 0.20 0.12	Tomcs	Lugos 0.55 0.55
	Kraszna N.-Majtény 0.00 0.00		K.-Kestely 0.08 0.42
	Latorosbükács 0.00 0.12	Boga	Kiszert 0.08 0.54
	Latoros Homonna 0.00 0.00		Temesvár 0.00 0.49
Ug	Pereszca 0.00 0.00		Becs-ere 1.26 1.26

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.
 Kiadóhivatali igazgató: PAJOS MÁTYÁS,

Kivonat a hivatalos lapból

— Augusztus 2. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Andor József központi szolgálatra bemenő középiskolai r. tanárt a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába, Scholtz Lajos zólyomi állami polgári iskolai segédtanítót a tapolcai állami polgári iskolához a X. fizetési osztályba rendes tanítónak, Gedra Gyula lipót-szentmiklósi állami polgári iskolai helyettes tanítót a csáktornyai állami polgári fiúiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Szilágyi Mária okleveles polgári iskolai tanítónak a komáromi állami polgári leányiskolához, Nitsch Anna körmendi állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak a karánsebesi állami polgári leányiskolához, Maties Anna szombathelyi államilag segélyezett községi polgári leányiskolai helyettes tanítónak ugyanezen iskolához, Alexy Emma rimaszombati állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak ugyanezen iskolához segédtanítónak, Volkó János abrudbányai állami iskolai helyettes tanítót a mezőberényi állami polgári fiúiskolához segédtanítónak, Falud Jolán dobsinai állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak ugyanezen iskolához, Varga Ibolya állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak az orosházi állami polgári leányiskolához segédtanítónak, Sziemeiszter János abonyi állami polgári iskolai helyettes tanítónak a zólyomi állami polgári iskolához, Kósa Vince zólyomi állami polgári iskolai helyettes tanítót a mátészalkai állami polgári iskolához, Fejér Gyula szombathelyi államilag segélyezett községi polgári iskolai helyettes tanítót a nagyszombati állami polgári fiúiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Lerchenfeld Mária és Bokor Mária Ilona segesvári állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak a belényesi állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Fáy Géza móri állami polgári iskolai helyettes tanítót a huszti állami polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Iván Julia monori állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak a nagyikindai állami polgári leányiskolához, Hajek Izabella salgótarjáni állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak a móri állami polgári leányiskolához, Bauer Dorottya zalacszerzégi állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Polonyi György baróti állami polgári iskolai helyettes tanítót a zombolyai államilag segélyezett községi polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Pozsár Katalin hosszafalusi állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Megyeres Andor szilágységi állami polgári fiúiskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához, Grosz Kálmán törökbesi állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Káplány Dóri és Szathmáry Mária kézdívisárhelyi állami polgári leányiskolai helyettes tanítónakot ugyanezen iskolához, Somogyi Gizella szombathelyi államilag segélyezett községi polgári leányiskolai helyettes tanítónakot ugyanezen iskolához, Lőrinczy Berta tordai állami polgári leányiskolai helyettes tanítónakot ugyanezen iskolához, Szentirmay Aranka erzsébetfalvi állami polgári leányiskolai helyettes tanítónakot ugyanezen iskolához, Mígályi Irén breznóbányai állami polgári leányiskolai helyettes tanítónakot ugyanezen iskolához, Orbán Viktória ujpesti állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak a belényesi állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Sarkadi Sándor besztezeri államilag segélyezett községi polgári fiúiskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak, Piller Jolán munkási állami polgári leányiskolai helyettes tanítónak a fehértemplomi állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak;

az igazságügyminiszter Füzty Ernő Imre szolnoki városi végrehajtót a tornai járásbíróshoz végrehajtónak;

a kolozsvári ítélőtábla elnöke Pótha Lajos díjazott joggyakornokot a kolozsvári ítélőtábla kerületébe segédíjjas joggyakornokká; a nagyváradai törvényszék dr. Muteán Sándor ügyvéd belényesi lakost a belényesi járásbíróshoz állandó oláh tolmácsnak;

a sátoralfajhelyi törvényszék elnöke Bartha Károly kassai ítélőtáblai napidíjas szolgát a homonnai járásbíróshoz hivatalsszolgáivá nevezte ki.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Supercsan János bozovicsi (volt határvidéki) községi elemi iskolai tanítót jelen állásában végleg megerősítette.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Herczeg Antal versecsi állami főreáliskolai r. tanárt a kecskeméti állami főreáliskolához, Rach János és Horváth Gizella mezőberényi állami polgári iskolai r. tanítót, illetve tanítónakot eddigi minőségükben a zólyomi állami polgári iskolához, Jászfy Blanka szászvárosi állami polgári leányiskolai rendes tanítónakot eddigi minőségében a pozsonyi állami polgári leányiskolához;

az igazságügyminiszter Szöllösy Pál tornai járásbíróshoz végrehajtót az ilosvai járásbíróshoz helyezte át.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter kiskoru Weisz Erzsébet és Mária budapesti lakosok Végre, Deutsch Ferenc budapesti lakos családja nevének Deákra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Kispörriban postai ügynöki állásra aug. 25; a győri pénzügyigazgatóságnál irodatiszti állásra 4 hét; a temesvári és nagyvárad p. ü. igazgatóságnál szgyakorokni állásra 2 hét; a temesvári pénzügyigazgatóságnál több személezi és fővigyázói állásra 2 hét alatt; a löcsel, nagybeskerekai és a nagyváradai pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra 2 hét alatt; a gyergyószentmiklósi járásbíróshoz joggyakorokni ál-

lásra 2 hét alatt; a vajdahunyadi járásbíróshoz végrehajtói állásra; a kolozsvári ítélőtáblánál joggyakorokni állásra 2 hét alatt; az egri törvényszéknél hivatalsszolgálati állásra 6 hét alatt; a pécsi és zólyomi járásbíróshoz albirói állásra; az ipolyvári és veszprémi törvényszéknél és a kaposvári járásbíróshoz jegyzői állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.
 Elnök: Herczeg Windischgraez Lajos.
 Minden asztal vagy háztartás hiányos Magyarország kinose, a felséges tokaji bor nélkül.

ÜNNEPI ALKALMAKRA

ajánljuk próbaküldemény vagy ajándék gyanánt:

5 kg.-os bérmentes postakosarak

2 palack 0.5 lit. 1904. évi zamatot számorodni és — K 12.—
 1 " 0.5 lit. 1904. évi 3 puttonos aszu és — K 7.40
 1 " 0.5 lit. 1901. évi kiváló számorodni, együtt. — K 14.25

Bérmentes vasuti ládák:

10 palack 0.7 lit. 1907. évi tokaji finom pecsénye bor (hercegi töltés) — K 32.—
 10 palack 0.5 lit. 1901. évi kiváló tokaji számorodni bor — K 32.—
 vagy
 5 palack 0.25 lit. 1908. évi 2 putt. édes tokaji aszu és
 5 " 0.25 " 1904. " 3 " kövér " és
 5 " 0.25 " 1901. " 4 " kövér " és
 5 " 0.25 " 1889. " 4 " nehézgyógy., együttesen — K 51.—

Bérmentes vasuti hordók:

60 liter 1903. évi tokaji asztali bor — K 60.—
 60 " 1907. " zamatot pecsénye bor — K 72.—
 60 " 1904. " kiváló számorodni bor — K 90.—

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabadon-futóval, és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árkakon havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lancozokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mielőtt leszállított nagybani eredeti gyári árkakon szállítunk vidékre is baróva

LÁNG JAKAB és FIA
 kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
 Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
 Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegy-zékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és borm.

PÉNZKOLCSON

sorsjegyre, órtékpapírokra és vidéki tak.-pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre	10.— K	Olasz v. f. sorsjegyre	50 K
Jósziv	12.—	Osztrák v. f.	55
Bazilika	25.—	Hazai	195
Magyar v. f.	30.—	Konv. Jelzőlog	139

A kölcsön apró részletekben vesztethető. Ha sorsjegyei bármely zálogban vannak, úgy a kölcsön beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rajtuk főtul-kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezet-jük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1.
 Alapított 1874.

Butor EHRENTRE és FUCHS

képezésért, vagy részletfizetésre legolcsóbban
 Budapest, VI., Teréz-körút 8.
 Képes árjegyzék ingyen — Telefon 88-59

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstszerkeket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.
MANNHEIM SIMON és FIA
 Budapest, IV., Párisi-u. 5.
 (Főpostával szemben)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1911. augusztus 3-án.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(BUDAI SZÍNHÁZ)

Régi jó idők.

WHEN KNIGHTS WERE BOLD
Komédia 3 képből. — Írta:
Marlowe Charles. — Fordította:
Salgó Ernő.

Kezdetű 1/2 8 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Írták:
Antoni Mars és D'Esvalières.
Zenéjét szerztette Gilbert, Fordí-
totta: Mérei Adolf.

Kezdetű 1/2 8 órakor.

Heti műsor:

Augusztus ho	Fővárosi nyári Színház (Budai Színház)	Fővárosi Városligeti Színház
4	Féntek — Régi jó idők	Az ártatlan Zsuzsi
5	Szombat — Az elvált asztony	Az ártatlan Zsuzsi
6	Vasárnap (d. u. este) — Az elvált asztony	Szerelmikeringo

Tulajdonosok: MEINHARDT TESTVÉREK

ANGOL PARK

HERMINA-UT
61-65. SZ.
Tel. 146-55

A nyár példátlan sikere az **ANGOL PARK** Az Ujvári Varietében remek műsor.
Mógor Magas Csoda- Ródl. Alpisi Falu
Falu M. Vasut kerak
Száz más látványos előpédli Póntek este 60 fillér. Kedvez-
és szórakoztató. 20 fillér. ményes jegyek a tőzsdékben.

BEKETOW CIRKUSZ

VÁROSLIGET. TELEFON: 107-46.

Minden este 8/8 órakor az új augusztusi műsor.
Szenzáció! **HENRICKSEN** Szenzáció!
a leghíresebb állatszolgáltató vad tigriscsordájával
Birkózás Caesar királytigrissel.
A világ legizgalmasabb mutatványa.
A tenger csodái. Nansen kapitány idomított fokái.
Csütörtökön d. u. 4 órakor családi előadás félhely-
árakkal. — Vasárnap d. u. 4 órakor előadás fél-
helyárakkal gyermekeknek. — Henricksen a délutáni előadásokon is fellép.

A Harris-bazár új épüle-
tébe való áthelyezés miatt
**Sport-
Scikkeinket**
mélyen leszállított
árakon árusítjuk:
**Weinberger
és Fodor**
áruháza
BUDAPEST
IV., Városház-tér 2. sz.
(magas földszint)

Tennis-rakett

Kezdőknek — 8, 9, 11 K
Haladóknak — 12, 15, 17 K
Jó játékosoknak 15, 20, 25 K
Jó játékosoknak
Kiváló minőség 25, 30, 40 K
Versenyrakettek 30, 40, 50 K

Plökl és Haas
VI. Andrásy-ut 13.

Tennis cikkekről, u. m. labda, prés-
táska, kerti és középháló oszlop
játzsma és pályajelzők, labda-
kosarak és Tennis öltözködésről
stb. sziveskedjék Tennis-árjegy-
zékünket kérni. — Saját rakett
javító-műhely a házbán.

Tennisjáték és pályajelző könyv
1 kor. 50 fill.

II. Kedvező fizetési feltételek I
Eredeti művészi festmények

A „MAGYAR MŰKERESKEDELMI VÁLLALAT”
szalonjában
Budapest, VI. Nagymező-utca 4.
Feltűnő olcsó árak I — Ingyen bemene I

Az En Ujságom
előfizetési ára
Negyedévre 2.50, félévre 5.—, egész éve 10.— kor
Singer és Wolfner, Andrásy-ut 10. szam.

PALACE SZÁLLÓ

éttermei és pincéje
Budapest, VIII.,
Rákóczi-ut 43.
Kitűnő ételek, elsőrangú ki-
szolgálás, jutanyos árak.
A t. közönség pártfogását kéri
Unterreiner János.

TYURIN!!

használata után nincs többé baromfivész.
**1 nap alatt megszűn-
tet mindenféle vész.**
Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizo-
nyítványok igazolják e szer kitűnős-gét, min-
den gazdaembernek szüksége van rá. Ahol
ezen szert használják, ott baromfivész nincs,
s hosszú időre vézmentesíti a baromfiakat.
1 nap a att megszűnteti a vészt.
Minden üveghez külön használati utasítás.
Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona.
Megrendelhető a foraktárosnál:
Dr. ODOR BELA gyógyszerésznél:
NAGYENYEDEN.
Sürgönyozim: ODOR NAGYENYED. — Naponta posta-
szekküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
Pap lan Pap lan Pap lan
Kárpitosáru-, réz- és vasbutorgyáros, fabutor, nád- és
kerfubutor, ernyő és sátor, minden méretben megrendelés
szerint is. Gyógykezelő fohér és szürkepokróczok, gyapju- és
flanelltakarók, szőnyegek minden nagyságban, storrok, szü-
vet- és csipkefüggönyök, ágyszerítők, butorszövetek és min-
denféle kellékek nagy választékban. Gyermekszékek és ke-
rosztelőkészleteket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig
Szálloda-, Intézet-, fűrdő- és kórház-bereendezési gyár
GICHNER JÁNOS
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Gyár: VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.
Árjegyzék bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küldetik

Réz- és vaságtyak minden
kivitelben.
Betegtolókosok.
Sodronyos kosztülés min-
den méretben 20.— kor.
Összeoszukható vaságy kivé-
hető 3 matracal 22.— kor.
Sodrony-ágybetétek bár-
mely nagyságban.
Koltották, Jalonszék és
nádroletták minden mé-
retben készíttetnek.

**KING
PHENIX
LOTUS**
Kaphatók minden külön-
legességi szivarüzsdében.
Nestor Gianacis Ltd Cairo
WIEN
III. Mint. Zellamstrasse 9. T. 4897.

A legjobb benzínmotoros magánjárókat
a világhírű angol „Camp-
belli” motorgyár egyedüli
vezérképviselője
Korányi Viktor
szállítja. A legártósabb,
a legjobb szerkezetű, a
legbiztosabb üzemű.
Olcsó árak! Olcsó üzem! Kedvező
fizetési feltételek! Több évi jár-
álást! Vevőket a motorkezelésben
díjmentesen oktattunk! Kivá-
nára díjmentes költséggel
és felvilágosításokkal szolgál!
KORÁNYI VIKTOR
Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

E hirdeti rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdeti rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, ékmányzsekények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók...

Dea. Nyugodj meg édes szívem. Te vagy, az én drága angyalom akit szeretlek...

Férjhezmenendő urhölgyek előjegyezve tízenyolc-évtől feljebb, hozományösszegalekülönözőbb fokozatokban...

Akar Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalónak tartassák? Olvassa el a "Társalgás Művészele"...

Tatrai máltaszörp 5 kilós postakosarakban K 8. - Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye).

Pénzszekrényeket tűz- és betörésmenteseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrénygyár, Rákóczi-ut. 4/h.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre beiratkozhatni naponként...

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Budapestkörnyéken családi házak építkezésére alkalmas telektömböket, ugyszintén az ország bármely részén nagyobb birtoktestek parcellázását vállalja az Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI. Eötvös-utca 35.

Üresedésben levő számos különféle állásjelentetettbe, melyek teljes címmele olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 28. szám.)

25 koronaért készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből. Lichtman Sándor férfiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre posztóminták bérmentve, helyben szabásmozmat kívánatra házhoz küldöm. 28592

MAGANTANULOKAT polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi-iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészítéssel előkészít Magyar Tanügyi Intézet Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Telektulajdonosok figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönnel bérházakat, családi házat stb. minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Budapest, VI., Eötvös-utca 35.

Kézimunka hímzésekhez, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Szárnyas, vaj bárhova bérmentve, utánvétellel, ideai fiatal szárnyas élve: 6-8 darab kövér sütni való csirke vagy 3-5 darab kövér kacsa 7 kor. Természetes tehénvaj 10 kor. 5 kilós ládákban. B. Margules, Buczac.

Butorhitel legújabb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle butorokat készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk, m'nt hogy a kellemetlen bankeljárásokat mellőzhetjük és csupán 5 százalékos kamatot a mindig csökkenő összeg után számítunk fel. Butorválaszték a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig jótállás mellett. Bővebbet Liszt István IV., Kristóf tér 8., I. em. Butorraktár.

Singer varrógépek Kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók Haban József Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platintát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Ugyanitt aranyánczok olcsón kaphatók. SCHILLER ISZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54-74.

"Limona" kitűnő zamatu limonádé készítéséhez, adag 6 fillér. Készíti Réthy Béla Békéscsaba. Mindenütt kapható.

Kitüntetések nyírt fehérs és vörös ó kor kapható Raksányi Károlynál, Balaton-Honyébon. Árjegyzék ingyen. Jutányos árak. 6102

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítését, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Zálogcédulát, brilliántot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esontárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Saját gyártmánya fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elváltak mindenféle kutszivattyuk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselenyi-u. 51/E. Telefon 113-46. - Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 félemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagóni és palissander butorok, uri szobák, angol börgarnitörök és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak. Telefon 82-13. 28598

Halló! Egy remekhangú hangverseny gramofon 10 drb dupla nagy lemezzel 20 frt. Ne mulassza el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Czigányszerelem, Paikó, Trombitás, Buki el, Naprágozoknya, stb lemez, újdonságok óriási raktára. A lemezek d'bjá 1.25 frt Nagy raktár Pató 4 tükölküli gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítmény hangszerekből. Marnitz Frigyes műhangszerkészítő BUDAPEST József-körút 37-39 Hangszer, gramofon és lemezjegyzék, külön-külön ingyen.

INGYEN TANULHAT november 1-től két h napon át kereskedelmi szaktagyakt, gépirást, gyorsírást, helyesírást, szépirást, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás napi három óráig. Nappali és esti tanfolyamok.

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Csemegeszőlöt vagy válogatott öszibarackot 5 kilót 4 koronáért, almát, körtét, szilvát ringlót 2 1/2, zöld paprikát, paradicsomot, ananászt és turkesztán dinnyét 2 koronáért szállít Müller Jenő szállítótelepe Kiskunhalas.

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorárakat részletfizetésre. Modern lakberendezési vállalat Budapest, Szerecsen-utca 10. sz. Diszes butoralbum 1 kor.

"OLLA" a bebizonyított legjobb higiénikus GUMMI különlegesség! 2 évi jótállás. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csak OLLA-t adjon. Az elárusító helyek kiutatókat, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien 11/817 Praterstrasse Nr. 87.

Nemi betegek Férfiak, nők trippertől csak a valódi és világhírű Larioin Capenatól (dr. Klein) gyógynövényekkel meg a legbiztosabbban. - Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Ilés Antal gyógyszerertárban, SZABADKA. Budapesti Gyártó és Gyógyszerész Epost, Fehérvári-ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Rayonköpvszlök ügynökök és reprezentábilis vizionterelő usitók kiknek nagy ösméretűgük van jobb ízű körköben, egy szabadalmazott fog-releti újdonság értékesítéséhez keresetnek. Csakis jó megjelenésű kauzóképes acquisiteurók lesznek figyelembe véva. Havonta 1000-1200 kor. jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-utca 10 Mo. - Prospektusok ingyen.

Ajtók, Abiakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapított 1886-ban

Fürdőkádak magy. kir. szab. fűtéssel jégsekények, foteniú és gyermekkádak kaphatók Wiesel Adolf Váci-körút 47. Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91-20. 28798

"Hungária" beszélő-gépek tölcsernélküliek is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, Deményi és Társa Budapest, VI., Terezkörút 4. Kérjen árjegyzéket

Soványosság Az egyedüli eredménytől kísért háziszser a dr. William Hartley tanár amerikai erólap-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. - Hölgyek remek leplet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót állást Verszegénység, gyengesség, idegesség elvez és gyomorbajoknak nekilözhetetlen tápszer. Kitüntotve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapesti, VII., István-ut 11. H/I. Telefon 156-80.

Ház és telektulajdonosok figyelmébe! Mindenféle műszaki munkák elvégzésére vállalkozik Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Házak átalakítását, azok rendbe hozását, jókarban tartását vállaljuk. Ugyszintén az ingatlanokat terhelő tartozások konvertálását, olcsóbb kölcsönökkel való kicserélését kikészítjük. Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI., Eötvös-utca 35. szám.

Szabók részére mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs, Nagymező-utca 46.

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a "Kegeyet" szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46

30 koronaért készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből. László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz., I. em. Vidékre posztóminták bérmentve, helyben szabásmozmat kívánatra házhoz küldöm. 08532

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatótt szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-u. 7.) Címre vigyázzunk! - Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépegzekről s más hirdetésüket utánzó újabb tanfolyamoktól független. - Telefon 61-68

Készpénzért vagy hitelképes egyéneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen sehol nem kap modern háló, bédő, uri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsúfolt raktármat, itt jutányosan vehet a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig minden fajta BUTORT Nagy Imre lakberendezési vállalkozó cégi BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárati Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.